

Tkejo vezi dveh sosednjih narodov

V Brežicah so se srečali slovenski in hrvaški znanstveniki

BREŽICE - V Brežicah je bilo v petek slovensko-hrvaško znanstveno srečanje, ki so ga poimenovali Brežiški kulturni dan. Posvetili so ga 415. obletnici tiskanja Kronike, pomembnega dela Antona Vramca, ki je živel in delal tudi v Brežicah. Organizatorja srečanja sta bila občina in Posavski muzej. Kot je dejal v uvodnem govoru brežiški župan Teodor Oršanič, so pobudo Društva hrvaško-slovenskega prijateljstva sprejeli, saj so bile Brežice od nekdanje stičišča dveh narodov.

Referate je ta dan pripravilo več uglednih znanstvenih delavcev. Beseda je tekla o življenju Antona Vramca, ki ima zasluge za utrjevanje hrvaško-slovenskih kulturnih vezi, njegovemu delu in znameniti Mandelčevi tiskarni, ki ga je natisnila. Referenti so obravnavali še večstoletno zgodovino brežiškega okolišja, posebej Brežice v srednjem veku, Brežice ob obisku nadškofa Atemsa, pred marčno revolucijo, v času narodnostnih bojev in še šolske kronike, v katerih se zrcali življenje kraja.

Krati referati dr. Jožeta Koropca, Kornelije Makarovič, dr. Franja Šajnca, dr. Alojza Jembriha, dr. Zdenka Tenška, dr. Milana Pelca, prof. Antona Ožingerja, dr. Jožeta Toporišiča, prof. Katice Bevc-Flajnik in prof. Nede Kravice so vzpostavili vez med preteklostjo in sedanostjo. Brežice so v luči referatov revno ob-

mejno mesto, strateško, vojaško in upravno pomembno, a preobremenjeno z davki, znano po obrti in trgovini, trgovanju s Hrvaško in tudi po prekopčevanju in tihotapljenju.

Prvega znanstvenega srečanja na tako visoki ravni po osamosvojitvi se

je udeležil tudi slovenski veleposlanik v Zagrebu Mitja Malešič. Srečanje je znova pokazalo, kako zelo sta se na tem prostoru že od nekdanje prepletala hrvaški in slovenski narod ter njuna kultura. V Brežicah razmišljajo, da bi podobno srečanje pripravili tudi prihodnje leto.

B. D.-G.

VRAMEC IN BREŽICE - Ob podatkih o zgodovini kraja se je zadrželo, da je še danes tako. Na sliki od leve proti desni: dr. Jože Toporišič, predsednik Društva hrvaško-slovenskega prijateljstva Hanzlovsky, dr. Alojz Jembrih in Teodor Oršanič. (Foto: B. D.-G.)

V Krki trinajst odličnjakov

35 Krkinih delavcev končalo šolanje na II. in IV. stopnji

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo so v Krki podelili 35 diplom delavcem, ki so ob delu uspešno zaključili izobraževanje II. in IV. stopnje za kemijske in farmacevtske opraviljalce in procesničarje. V desetih letih, odkar Krkin izobraževalni center v "domači hiši" organizira srednješolsko izobraževanje svojih delavcev, je šolanje na II. in IV. stopnji končalo 327 krkašev.

Ob uvedbi usmerjenega izobraževanja leta 1980 so v Krki precej pričakovali od kemijskih in farmacevtskih usmeritev, vendar so kaj hitro spoznali, da mladi delavci, ki so končali skrajšani program šolanja, niso sposobni opravljati zahtevnih del v kemični in farmacevtski proizvodnji. Leta 1983 so se zato odločili, da bodo za svoje potrebe organizirali študij ob delu. Povezali so v ljubljansko srednjo šolo za farmacijo in zdravstvo ter obenem pridobili verifikacijo zavoda za šolstvo za izobraževanje ob delu. Večina predavateljev je iz vrst Krkinih delavcev. Ves praktični del pouka pa opravijo v sami tovarni, kar seveda močno zmanjšuje

stroške šolanja. Po besedah direktorice Krkine farmacevtske Aljotije Rožnberger se teoretična podkovanost delavcev v proizvodnji še kako pozna na kakovosti dela.

Že od samega začetka je med delavci izjemno zanimanje za tovrstno izobraževanje. Tudi učni uspeh je izjemen, saj je bilo letos kar 13 odličnjakov. Po besedah ljubljanskega ravnatelja so lahko Krkini delavci vzor šolajočim se mladini, kajti pri njih praktično ni osipa in izostankov s predavanj.

I. V.

OBČNI ZBOR IZGNANCEV NA BUČKI

BUČKA - Predsednik krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije (DIS) 1941-1945 Bučka, Vinko Tomažin, vabi na redni letni občni zbor te prve krajevne organizacije v sevniški občini in ene prvih v Sloveniji. Zbor bo v nedeljo ob 10. uri v zadržnem domu na Bučki, na njem pa bo med drugim predstavnik DIS poročal o doseženem v zvezi z odškodnino.

PLIN IN HIDROELEKTRARNE

ČRNOMELJ - Ob nedavnem obisku državnega sekretarja v ministru za gospodarske dejavnosti, Borisa Soviča, pri črnomaljskih delegatih občinske skupščine, je slednje zanimalo tudi, kako je s plinifikacijo občine ter ureditvijo malih elektrarn ob Kolpi. Sovič je dejal, da mora vsaka občina narediti energetske koncepte, iz katerega bo razvidno, kolikšne so potrebe in od kod bi plin dobivali. Ena od možnosti je, da bi plinovod speljali iz Hrvaške, druga pa, da bi postavili energetske postaje s tekočim plinom. Kar pa se tiče malih elektrarn na Kolpi, je dejal, da koncepta za energetske izrabe te reke v Sloveniji nimajo. Da pa se bodo morali, če bodo na njej gradili male hidroelektrarne, prilagajati okolju, in ne narobe. Predvsem pa bodo pri tem morali upoštevati naravovarstvene, ekološke in še kakšne vidike.

DOLENJSKA TURISTIČNA ZVEZA SE SELI

NOVO MESTO - Pred nedavnim je bila tu razširjena seja Dolenjske turistične zveze, ki sta se je med drugimi udeležila Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, in Alojz Šoster, sekretar. Udeleženci so se pogovarjali o ustanovitvi turističnega informacijskega centra v Novem mestu in gosta sta ustanovitev podprla. Gosta iz Ljubljane so gostitelji povabili še na uradno otvoritev novega prostora DTZ na Glavnem trgu 7, tj. v novomeškem rotovžu. Dolenjska turistična zveza, ki se bo tja preselila s 1. januarjem 1994, bo obržala telefonsko številko 28-399. V prostoru DTZ bo deloval tudi omenjeni informacijski center v ustanavljanju.

• Kdor se prepira s kruhom, se tudi z ljudmi. (Slovenski pregovor)

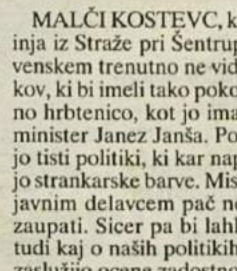
naša anketa

Komu (več ne) zaupate?

Nekdo je dejal v tem smislu: Ne zaupam nikomur, verjamem le v prijatelje in vase. Ali Slovenija potemtakem doživlja poleg vseh kriz tudi krizo zaupanja? Če gre za tovrstno krizo, je lahko tudi stvar osebne izkušnje, toda raziskovalci ugotavljajo, da se je v zadnjem času močno okreplilo nezaupanje v sistem in njegove številne ustanove. To velja za policijo, slovensko vojsko, vlado in državni zbor; celo stranke, ki sicer javnosti simbolizirajo demokracijo ali pa vsaj najboljše možnost za demokratičen ustroj družbe, so deležne manj zaupanja kot prej. Kriza zaupanja se nanaša tudi na sam državni vrh, celo zaupanje v predsednika države je nekoliko upadlo. Pričakovali bi, da zmanjševanje zaupanja v Sloveniji in vsakdanje težave, ki so vzrok takega upada, ljudi silijo, da se zatekajo k Bogu. Toda raziskava javnega mnenja kaže, da se je v zadnjem letu dni zmanjšalo celo zaupanje v Boga. Ustanove ali kdo v imenu njih si zaradi manjšega zaupanja ne bodo belili glave, saj vse to ne odraža njihove krize pač pa eksistenčno stisko nemočnih državljanov. Ko bodo le-ti živeli lažje in bolje, bodo tudi bolj zaupali svojim predsednikom, strankarskim veljakom, policistom, vojakom in Bogu.

DOMINIK LIBERŠAR, delavec iz Sevnice: "Nikomur ne zaupam v tej naši državi, še najmanj pa politikom, ki veliko obljublja pa malo ali prav nič ne naredijo za nas, preproste ljudi. Po poklicu sem betoner in sem že štiri leta brez dela. Ne vem, kaj si predstavljajo tile naši gospodarstveniki, da ob vse večji brezposelnosti pri nas, kot lahko preberem, zaposlujejo toliko tujih delavcev v poklicih, za katere je dosti prirodnih rok doma."

MALČI KOSTEVČ, kmečka gospodinja iz Straže pri Šentrupertu: "Na Slovenskem trenutno ne vidim takih politikov, ki bi imeli tako pokončno držo, trdno hrbtenico, kot jo ima naš obrambni minister Janez Janša. Posebej me motijo tisti politiki, ki kar naprej zamenjujejo strankarske barve. Mislim, da takšnim javnim delavcem pač ne gre kaj prida zaupati. Sicer pa bi lahko povedala še tudi kaj o naših politikih nasploh, ki ne zaslužijo ocene zadostno."

ALENKA HOŽNER, referentka za splošno-kadrovske zadeve v črnomaljskem Integralu: "Na žalost so takšni časi, da ne morem zaupati nikomur, ne ljudem ne ustanovam. Do tega so me pripeljale lastne izkušnje. Zaupam le sama sebi in prepričana sem, da nisem edina. Zato tudi ni čudno, da so ljudje postali apatični, se zapirli sami vase, saj dobro vedo, da jim, če si ne bodo pomagali sami, ne bo mogel nihče drugi kaj prida priskočiti na pomoč."

MARICA ŽUPANIČ, upokojenka iz Metlike: "Zaupam predsedniku države Milanu Kučanu, ker govori iskreno in upam ter želim, da bi nas še dolgo tako vodil. Želim pa, da bi tudi državna vlada vodila tako politiko, da bi državljani živeli v prijateljstvu in sožitju. Zaupam tudi metliškem občinskemu vodstvu in ga hkrati spoštujem, saj je v zadnjem času naredilo veliko za našo majhno občino, predvsem za njen razvoj in urejenost."

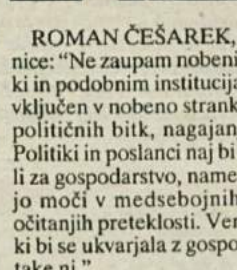
JANEZ DOLES iz Veniš pri Leskovcu: "Ko te dni spremljam predvolilno kampanjo politikov v Srbiji, mi gre kar na smeh. Tudi pri nas so veliko obljubljeni, vendar od teh obljub ni veliko ostalo. Politikom ne morem verjeti, saj jim gre predvsem za oblast, sicer pa je sploh težko še komu verjeti. Mislim, da bi bilo določeno zaupanje v oblast koristno, toda doslej si takega zaupanja še ni zaslužila."

ALOJZ AGREŽ iz Blatnega pri Piščah: "Danes je težko komu verjeti. Veliko sem že izkusil in imam slabe izkušnje. Vsak gleda najbolj zase in za svojo korist, mnogi obljubljujejo in nič naredijo. Odgovorni bi morali malo bolj poskrbeti tudi za delovno ljudstvo, ne pa da se samo držijo svojih stolčkov, mi moramo pa delati. Oblast, policija in vojska, vsak dela za svoje interese, komu bi torej lahko zaupal?"

JOŽE MUSA, voditelj programa in novinar Studia D: "Ta čas v Sloveniji ne zaupam nikomur. Verjamem le v svoje najbližje prijatelje in vase. Ta čas že tako kaže, da nas ne bo rešila ne država ne stranka, pomagati si bomo morali sami. Stranke bi morale pokazati več strpnosti za dogovarjanje, bilo bi manj zdrah in Slovenija bi pridobila na ugledu. Zaenkrat nam ga prinašajo le športniki, med katerimi je ta čas Jure Košir na prvem mestu."

ROMAN ČEŠAREK, obrtnik iz Ribnice: "Ne zaupam nobeni politični stranki in podobnim institucijam. Zato nisem vključen v nobeno stranko. Dovolj mi je političnih bitk, nagajanj in podtikanj. Politiki in poslanci naj bi raje bolj skrbeli za gospodarstvo, namesto da izgubljajo moči v medsebojnih obračunih in očitanih preteklosti. Verjel bi le stranki, ki bi se ukvarjala z gospodarstvom, a žal take ni."

DAMJAN ŽAFRAŃ, pripravnik v LJK Kočevje: "Ne zaupam niti politikom niti drugim odgovornim v podjetjih. Vsi veliko obljubljujejo, ne naredijo pa nič. Lesarji sodimo v stranko Zelenih, saj moramo skrbeti za gozdove. Vendar so tudi med Zelenimi razprtije in je preveč nepoštenosti, saj v domači občini dopuščajo marsikaj, kar v drugih kritizirajo. Opažam, da se vsi, predvsem pa politiki, borijo le za osebne koristi."

LASTNINSKO PREOBlikOVANJE KOMUNALE

TREBNJE - Tukajšnja vlada je začela obravnavati osnutek elaborata o lastninskem in organizacijskem preoblikovanju javnega podjetja Komunale Trebnje ter osnutek uredbe o gospodarskih javnih službah v občini. O gradivu, ki so ga pripravili vodilni delavci Komunale, bo potekala enomesecna razprava, predvsem pa bodo na občinskem sekretariatu za gospodarstvo skušali pridobiti mnenja predsednikov krajevnih skupnosti o uredbi o gospodarskih javnih službah. Direktor Komunale Pavel Jarc meni, da je več razlogov, ki dajo slutiti, da bo Komunala (p)ostala javno podjetje, med drugim tudi ta, da bi delavcem ostalo za lastninjenje le 12,54 odst. premoženja.

SOP NOVOLINE LETOS USPEŠEN

LJUBLJANA - Podjetje SOP Novoline, ki se ukvarja z inženiringom za specializirano opremo za površinsko zaščito materialov in opremo za prehranjevanje, je letošnje leto zaključilo uspešno. Posebej so zadovoljni z novo organizirano marketinško mrežo na češkem, slovaškem, madžarskem in hrvaškem trgu. Z uspešno zaključeni deli lakirnic v novomeškem Revozu in češki Škodi so dosegli tudi zastavljene cilje. Ugotovili so, da številno investicij narašča in da lahko z optimizmom gledajo v prihodnje leto.

bljančani, s katerimi se Mariborčani že tako in tako od nekdanje niso najbolje razumeli. Sicer pa že star slovenski pregovor pravi, da človeka v stiski bolje razume človek od daleč kakor njegov sosed.

Mariborski občinarji so Novomeščanom ob njihovem obisku dali najboljšo, kar imajo - listino o darovanju cepiča najstarejše trte na svetu. Gre za cepič stare trte na Lentu, ki je stara že krepko prek 400 let. Za cepič, ki so ga v novomeški občini zasadili že prej, naj bi skrbeli sedanji in novi rodovi Novomeščanov in tako ohranjali vez med obema mestoma, ki naj bi jo še bolj poglobilo gospodarsko sodelovanje. Delegaciji obeh mest sta se namreč dogovorili, da se bosta mariborska in novomeška vlada kmalu sestali ter se dogovorili o konkretnih oblikah medmestnega gospodarskega in siceršnjega sodelovanja.

Medtem ko sta se dve delegaciji dogovarjali o medmestnem sodelovanju, je imel predsednik mariborske vlade Anton Rous povsem drugačne probleme, saj je prvi mož, ki mora rešiti "potapljačo se ladjo" zastarelega in iztrošnega mariborskega gospodarstva. Ladja se potaplja, rešilnih čolnov pa še ni na obzorju, čeprav jih Rous vneta kliče na pomoč. Dolej je že poklical na pomoč slovensko vlado pa republiko razvojni sklad in v zadnjih dneh še mariborsko univerzo. Vsi so se klicu na pomoč odzvali, vendar rešilnih čolnov še nihče ni poslal...

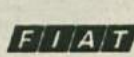
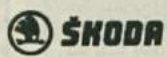
Morda pa lahko ravno gospodarsko, finančno in drugo sodelovanje Maribora in Novega mesta pomaga obema mestoma prebrzati gospodarsko krizo, ki nas vse skupaj pesti? Velja poskusiti.

TOMAŽ KŠELA

AVTOSERVIS

MURN

Resljeva 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

Vesele božične praznike

in srečno ter uspešno novo leto 1994

MEDIC

NOVO MESTO, Na lazu 36, tel/fax 068 25 835

Canon POOBLAŠČEN SERVIS IN TRGOVINA

VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM ŽELIMO OBILO USPEHOV TER SODELOVANJA V LETU

*

1994

*

-foto material vseh svetovnih proizvajalcev
-video in avdio kasete
-atlejske in amaterske usluge

NAJBOLJ UGODNE CENE V SLOVENIJI!

Vesel božič in srečno novo leto 1994 vsem ljubiteljem fotografije!

Mariborsko pismo

Obisk v mestu najstarejše trte in industrije

Novomeška delegacija obiskala mesto ob Dravi

MARIBOR - Zdi se, da je bil obisk novomeške delegacije v Mariboru kakor nekakšen obliž na vse trenutne mariborske rane. Novomeškega župana Francija Koncilija in člana izvršnega sveta v Novem mestu Jožeta Derganca sta sprejela mariborska županja Magdalena Tovornik in podpredsednik mestne skupščine Aleš Arih, ki sta gostoma razkazala obnovljeno starodavno mestno jedro v Lentu in druge mestne znamenitosti.

Mariborski občinarji so bili, kakor kaže, obiska novomeške delegacije zares veseli, saj jim je očitno ta obisk povrnil malce že načetega samozaupanja in samospoštovanja. Mariborske oblasti imajo namreč še kar nekaj neporavnanih računov z republikimi oblastmi, poleg tega na Maribor že desetletja zelo kritično gledajo okoliške občine, ki si želijo in pričakujejo od svojega regijskega središča več pomoči, kakor jim jo lahko nudi Maribor s svojo zastarelo in obubožano industrijo. Mariborčani se zato velikokrat počutijo kot "erne ovce", ki jih vsi gledajo postrani: republika, sosednje občine in Lju-

ŽEGNANJE KONJ V VRANJU

SEVNICA - Sevniško konjerejsko društvo priredi v nedeljo, 26. decembra, ob 11. uri pri cerkvi sv. Stefana v Vranju žegnanje konj. Zbor konjerejev in njihovih konjictev bo bo 9.30 pri žrebarju Francu Požunu v Lončarjevem Dolu, uro zatem pa bo kolona jezdecov s konji krenila proti prizišči blagoslova konj.

PREDAVANJE O BOLEZNIH GOVEDI

ŠENTJANŽ, TRŽIŠČE - Sevniška kmetijska svetovalna služba vabi v torek, 28. decembra, ob 9. uri v Šentjanžu, kjer bo v prostorih krajevnega urada predavanje o presnovnih in prehranskih boleznih goved. Istega dne ob 15. uri bo dr. vet. med. Željko Cigler o tem predaval še živinorejcem, ki se bodo zbrali v lovski sobi v Tržišču.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ponedeljkova tržnica je bila v znamenju prodaje smrečic. Razni prodajalci so jih ponujali po 700 tolarjev manjše in do 1500 tolarjev večje. Ostala ponudba: fižol 300, orehi 800, solata 180, mandarine 119, hruške 60, sadjavec 350, suhe klobase 900, jajca od 7 do 15 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so bile banane po 90, orehi 1000, pomaranče 89, česen 200, mandarine 85, solata 200, hruške 135, hren 305, kislota repa 110, kislota zelje pa 95 tolarjev. Pri Djeladiniju so bili arašidi po 150, solata 160, jabolka 50, grozdje 200, fige 120, mandarine 100 do 140, banane 90, šampioni 220, limone 135, orehi 800, rozine 250, fižol 180, hren 380, kivi 160, pomaranče 80, hruške 120, radič 225, korenček 150, zelje 60 in česen po 200 tolarjev.

sejmišča

BRÉŽICE - Na sobotni sejsem so prodajalci pripeljali 210 do tri mesece starih in 85 starejših prašičev. Mlajših so prodali 150 po 220 do 250 tolarjev, starejših pa po 60 do 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Najhujša grožnja teletom

Stara resnica je, da v hlevu brez zdravja ni gospodarsko uspešne reje. To velja zlasti za mlade živali, ki šele rastejo in so tudi zato občutljivejše za različne vplive. Za teleta na primer velja, da je njihova najpogostejša in najnevarnejša bolezen driska, njeni vzroki pa največkrat taki, da bi jih bilo moč odpraviti, če bi bil rejec bolj vesten in strokovno podkovan.

Teletova driska ima lahko vzrok že v prehrani matere krave v zadnji tretjini brejosti. Najbolj škodljiv je neuravnotežen obrok, predvsem pretiravanje pri krmljenju s silažo, zlasti če je prekisla, pa tudi v prevelikih količinah škrobnih koncentratov, ki lahko povzročijo zakisanje. Kravi je treba polagati vsaj 4 kg dobrega sena na dan, presušiti pa mora pol-drugi mesec pred porodom.

Najpomembnejši trenutek je čas po rojstvu teleta. Že v prvi uri življenja mora dobiti mleživo (kolostrum), saj so v njem protitelesa, ki mladiča zaščitijo pred boleznimi, ko proti njim mlad organizem še ni odporen. Odločilnega pomena za preprečitev driske je tudi higiena napajalnih naprav in seskov, da pride v žival kar najmanj bolezenskih mikroorganizmov. Bolezen lahko izkove ali pospeši tudi neprimerno okolje. Hlevska temperatura naj znaša od 15 do 18°C, živali pa morajo biti zaščitene pred preveliko vlago in preprihom.

Kritičen čas za pojav driske je tudi odstavlanje telet. Pri tem je nujna postopnost, ki jo dosežemo tako, da že 3. teden po porodu polagamo teletu nekaj malega sveže trave ali dobrega sena. Tele mora imeti na voljo svežo vodo, da ne liže različnih predmetov ali celo pije urin, kar lahko kaj hitro izkove drisko. Pri prehodu na drugačno krmo je pomembno tudi to, da ima odstavljeno tele na voljo dovolj vitaminiških dodatkov.

In kaj naj ukrene rejec, če se driska pojavi? Če gre za blažjo obliko, včasih zadoščata že enodnevni post in pitje kamiličnega ali borovničevega čaja. Nekaj naslednjih dni naj rejec dodaja mleku prekuhanjo vodo in jogurt, ki vnese v prebavila željene mikroorganizme. Če je bolezen hujša, je nujen čimprejšnji veterinarski poseg, saj zaradi dehidracije žival lahko celo pogine.

Inž. M. L.

Ne prizanese ne kunčem ne zajcem

Nevarno se širi virusna hemoragična bolezen, ki lahko pomori celotno rejo - Kdaj se pojavi, kako jo spoznamo in kakšno cepivo je treba uporabiti

Virusna hemoragična bolezen kuncev in zajcev je zelo nalezljiva bolezen, ki povzroča gojiteljem kuncev velike izgube, saj je pogin v okuženih rejah ponavadi kar stodonten. Pojavlja se predvsem v poznojesenskih in spomladanskih mesecih. Živali se okužijo neposredno z izcedkom iz nosu in drugimi telesnimi izločki. Bolezen se posredno prenaša tudi z vodo, hrano, priborom ob prodaji in drugimi aktivnostmi v kuncerji.

Pri prenosu okužbe imajo pomembno vlogo insekti, glodalci, klateške mačke, ptice in druge živali. Bolezen se lahko širi tudi z zrakom. Zelo pomemben vir virusa je zamrznjeno kunčje meso na videz zdravih, a že okuženih živali. V takem mesu ostane virus živ tudi več let in tako pogosto vir okužbe pri kuncih v istem ali drugem kraju.

Čas od okužbe do pojava boleznih živali pa običajno pride v 3 do 36 urah po začetku kliničnih znakov boleznih. Obbolele živali so otožne, zavračajo vodo in hrano ter težko dihaajo. Zaradi oteženega gibanja večinoma ždijo v kotu kletke. Telesna temperatura naraste na 40,5 do 41,5°C. Tik pred poginom pa se telesna temperatura zniža pod normalo.

Pri raztelesbi poginjenih kuncev vidimo patološke spremembe, ki so nastopile kot posledica okvar na krvnožilnem sistemu. Bolezenske spremembe se kažejo v značilnih krvavitvah in pljučnih in sapniku, jetra pa so povečana in opečnato rjave barve.

Zaradi napolnjenosti s krvjo in zaradi krvavitve sta ledvici povečani in obarvani temnordeče. Vranica je tudi zelo povečana in je vijoličaste barve.

Ob poginu v krčih je glava živali pogosto zvita na hrbet, noge pa so iztegnjene. Na smrčku lahko vidimo krvav izcedek iz nosnic, želodec je napolnjen s hrano in tudi sečni mehur je poln seča. Za ugotavljanje boleznih je potrebno dostaviti v veterinarsko ustanovo čim bolj svež kadaver kunca ali divjega zajca najpozneje 24 ur po poginu. Na virusno hemoragično bolezen lahko upravičeno posumimo, če v kaki reji nenadoma zbolijo ali pogine večje število odraslih kuncev

ali če v lovišču opazimo večje število poginjenih zajcev.

Bolezen je neozdravljiva, zato je potrebno živali preventivno zaščititi s cepitvijo. Kunce zaščitno cepimo z vakcino Hebovac 88-T. Za cepljenje so primerne živali, težje od 0,5 kg, posebno pozornost pa je potrebno posvetiti predvsem plemenskimi živalim. Vakcino vbrizgamo živalim pod kožo, imunost pa se razvije po 4 do 14 dneh in traja 6 do 8 mesecev. Zatiranje in izkoreninjenje boleznih je izredno težavno, saj skoraj nikjer v svetu ni uspelo povsem zaustaviti širjenja boleznih.

Med ukrepe, ki so poglavitni pri zatiranju te nevarne kužne boleznih, prav gotovo sodijo: likvidacija vseh kuncev na okuženem dvorišču, neškodljivo odstranjevanje poginjenih živali, deratizacija in razkuževanje objekta, opreme in dvorišča. V poštev pridejo različna razkužila, npr. 1-odst. virkon S, 1-2-odst. natrijev lug, 10-odst. formalin itd. Rejo kuncev je priporočljivo opustiti za več mesecev, obiski med rejci kuncev in razstave pa niso dovoljene. Za neokužene reje veljajo strogi karantenski in drugi izolacijski ukrepi.

IGOR OSTERMAN, dr. vet. med.

TEČAJ ZA ČEBELARJE

SENOVO - V domu čebelarjev na Senovem se bo 9. januarja začel brezplačen tečaj za začetnike v čebelarstvu. Tečaj bo potekal od 9. ure dopoldne, ljubitelji čebelarstva pa lahko vse od njem izvedo in se tudi prijavijo pri Zvonetu Jereletu s Senovega (tel. 0608-70-387) in pri Jožetu Zakšku iz Brestanice (tel. 0608-70-562).

PREDAVANJE O ZADRUGI

ČRNOMELJ - Podjetje Flora organizira v ponedeljek, 27. decembra, ob 16. uri v sejni sobi črnomaljske skupščine občine predavanje z naslovom "Kaj je zadruga in kako deluje". Predaval bo dr. Matija Kovačič z Inštituta za agrarno ekonomiko Biotehniške fakultete Ljubljana. Vabljeni vsi, ki vas ta izobraževalna tematika zanima, tako kmetje kot strokovni delavci, ki se ukvarjate s kmetijstvom.

RUDEŽEVIM VRNILI GOZDOVE

JELENOV ŽLEB - Letos mineva 60 let, odkar je v tem kraju, ki je oddaljen od Ribnice 24 km, prenehala obratovati parna žaga, ki jo je zgradil ribniški veleposesnik Anton Rudež. V letu 1933 sta se njegova sinova odločila, da preneseta obratovanje žage v Ribnico. V letu 1933 sta pričela v bližini železniške postaje v Ribnici graditi novo žagarsko obratovalnico. Za boljše izkoriščanje lastnih gozdov sta v letu, ko sta pričela graditi žago, zgradila nad Rakinico tudi gozdarsko cesto, ki so jo ljudje imenovali "Rudeževa cesta". Ob koncu druge svetovne vojne je Ribniško vojno področje NOV odločilo, da se Rudeževi neprimerno in premišljeno začasno prenesejo pod upravo Splošnega ljudskega premoženja. Dokončno pa je bilo to rešeno z oblastveno odločbo. V popravno krivico, ki so jih storili Rudežem ob koncu druge svetovne vojne, je zdaj pristojni organ občinske skupščine v Ribnici vrnil večji del gozdov in ostalih nepremičnin.

V. D.

* **AGRO** d.o.o.

VESEL BOŽIČ
ter
srečno in uspešno v letu 1994

vam želi

AGRO d.o.o. Novo mesto
Prodajalna SEJALEC
Cesta kom. Staneta 3

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Metavinska kislina ustavi vinski kamen

Kristalizacija vinskega kamna v stekleničnem vinu je smola, če ne celo nesreča. Do nje prihaja pozimi, ko je vino v steklenicah v skladišču in še bolj ob transportu izpostavljeno nizkim zunanjskim temperaturam, ki pospešujejo kristalizacijo vinskega kamna. Pri belem vinu in v beli steklenici so lepo vidni kristalčki na dnu. Vinogradniki vemo, da je to mormalen pojav pri zorenju vina, saj ga opazimo posebno v kovinskih cisternah ob pretoku vina, sodi pa so sploh na notranji strani pokriti s plastjo vinskega kamna. Tega mnogi porabniki vina ne vedo in marsikdaj zgubimo zvestega odjemalca naše, ker misli, da smo vino naredili, ne pridelali.

Vina letošnjega letnika, ki jih te dni že stekleničijo, vsebujejo gotovo toliko vinskega kamna, da se ga bo nekaj sesedlo pri temperaturah, nižjih od 10°C, kaj šele pri temperaturi okrog 0°C. Eno od sredstev, ki preprečuje kristalizacijo vinskega kamna, je metavinska kislina. Od leta 1956 je v rabi ta dovoljeni dodatek vinu, ki je pripomogel, da je odleglo vsem, ki se ukvarjajo s stekleničenjem vina. Motnost vina takoj po stekleničenju, ki jo povzroči dodana metavinska kislina, v nekaj dneh brez sledu izgine.

Opazovanja so pokazala, da že 1 mg metavinske kisline na liter vina skoraj blokira kristalizacijo vinskega kamna. Toda učinkovitost ni trajna. Hitrost razpadanja metavinske kisline je odvis-

na od temperature. Čim višja je temperatura v skladišču, kjer hranimo vino, tem hitreje se zguiblja moč metavinske kisline, tako da kljub kislini, ki smo jo dodali pred stekleničenjem, doživimo kristalčke na dnu steklenice. Na srečo je malo mrzlih mesecev in zima kmalu mine. Na spomlad ni te nevarnosti, če temperatura vina v hladilniku ne pade pod 10°C. V naslednji tabeli je prikazana čas zaščite, ki jo zagotavlja dodatek metavinske kisline glede na temperaturo vina v skladišču.

Skladniška temperatura	Trajanje zaščite metavinske kisline
0° C	več let
10 do 12° C	približno dve leti
10 do 16° C	18 mesecev
12 do 18° C	eno leto
20° C	tri mesece
25° C	en mesec
30° C	en teden
35 do 40° C	nekaj ur

Iz podatkov je razvidno, da poleti ni smiselno dodajati metavinske kisline v vino, ker so skladišča topla in se njena učinkovitost kmalu izčrpa. Pozorni moramo biti tudi na vlago v prostoru, kjer hranimo metavinsko kislino. V vlažnem prostoru postane hitro neuporabna. Samo v zrakotesni embalaži je varna za daljši čas.

Doza, ki je dovoljena na 1 hl vina, je sedaj 10 gramov metavinske kisline. Dodamo jo tik pred stekleničenjem. Pred samim stekleničenjem se vino filtrira in slojnice zadržijo dober del koloidalno raztopljene metavinske kisline, zato je potreben bistveno večji dodatek, kot za dolga časa se samo preprečevanje kristalizacije soli vinske kisline, Dr. JULIJ NEMANIČ

Kmetijska svetovalna služba danes

O vlogi in organiziranosti svetovalne službe na splošno in v naših razmerah

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Naj obrazložim še organiziranost kmetijske svetovalne službe. V sedanjih občinah delujejo enote za kmetijsko svetovanje. Tako imamo na dolensko-posavskem območju v vsaki občini 2 - 6 terenskih svetovalcev in po 1 svetovalko za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti v vsaki občini. Mislim, da kmetje poznajo svoje svetovalce, zato jih ne bom posebej predstavljali. Njihova izobrazba je najmanj višješolska oz. visokošolska z naslovom kmetijski inženir oz. dipl. inženir. V nekaterih občinah delujejo mlajši strokovnjaki, ki imajo tudi manj izkušenj in si še niso pridobili zaupanja, zaradi tega pa imamo v oddelku v Novem mestu skupino specialistov.

Pomembnejše naloge terenskih občinskih svetovalcev so: izobraževanje kmetov in njihovih družin; svetovanje kmetov in njihovim družinam pri gospodarjenju na kmetijah o vprašanih tehnologije, sociale, ekonomike, urejenosti okolja itd.; izdelava evidenc in uvajanje knjigovodstva na kmetijah v svojem območju; posebna skrb za razvoj ekonomsko uspešnejših kmetij; izdelava investicijskih programov; izdelava programov za izvajanje malih melioracij; sodelovanje pri pripravi in izvedbi programov za razvoj podeželja; svetovanje in pomoč pri uveljavljanju državnih spodbud za razvoj kmetij-

stva; sodelovanje in delo z društvi, svetovalnimi odbori; sodelovanje s specialistično službo in lastno izobraževanje.

V delo terenske svetovalne službe je vključeno tudi delo s kmečko družino, to je predvsem s kmečimi ženskami, organiziranimi v društva in kmečko mladino. Njihove pomembnejše naloge so: delo z aktivnimi kmečimi ženskimi mladinci; evidentiranje in pomoč kmetijam, primernim za dopolnilne dejavnosti; priprava investicijskih programov za te dejavnosti in svetovanje ter izobraževanje za dopolnilne dejavnosti; sodelovanje s specialistično službo in lastno izobraževanje ter druge naloge.

Naloge specialistične službe so predvsem: pomagati terenskim svetovalcem in jih usposobljati za posamezna strokovna področja; poma-

gati terenskim svetovalcem pri reševanju zahtevnejših strokovnih opravil; združevanje znanj različnih raziskovalcev in praktična priporočila; reševanje drugih nalog, potrebnih za hitrejši razvoj določenih panog in območij.

V dolensko-posavski regiji imamo večji del pomembnejših panog pokritih s specialistično službo. Potreba se v zadnjem času kaže še po specialistikah za zelenjadarstvo in CRPOV - to je za celostni razvoj podeželja in urejanje vasi. Prav v tej smeri pa nas čaka v naslednjih letih največ dela. Ugotavljamo, da smo na podeželju in kmetijah najmanj usposobljeni pri gospodarjenju in urejanju.

Kmetijski zavod Ljubljana oddelk svetovalne službe vodja: NIKO POŽEK, dipl. inž. agr.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Čaroben božični večer

Božič je za mnoge družinski praznik in po stari navadi ni primerno ta dan hoditi v goste. Na sv. večer družina v mirnem vzdušju namesti na primeren prostor jaslice in smrečico. Sprva so jaslice postavljali le v cerkvah, od tam pa se je navada razširila med meščanske družine in počasi tudi na podeželje. Tako kot nekoč jih tudi danes še marsikje postavljajo v bogov kot v glavni hišni izbi. Podstavek zanje je trikotna deska, ki jo obložijo z mahom in prav v ta namen skaljeno pšenico. Prednji rob deske prekrija čipkast del prta. Med mah razporedijo predvsem figure pastirjev in živine, ki so iz različnih materialov, kot je papir, mavec, les, glina in podobno.

Pri nas so najbolj razširjene orientalske jaslice z vsemi značilnostmi figur. Božič ima poleg jaslice kot posebno znamenje tudi božični dreveček ali smrečico. Navada okraševanja le-te je šele iz zadnjega stoletja. Nekoč so krasili predvsem z zimzelenimi rastlinami, kot so bela omela, zimzelen, bršljan in

smrečje. Že kar dolgo časa so na prodaj smrečje iz umetnih materialov, ki imajo pomembno prednost pred naravnimi, saj z njimi vsaj delno preprečujemo brezvestno siromašenje naših gozdov.

V mnogih družinah je navada postavljati darila pod dreveček, ki jih predvsem otroci težko pričakujejo. Poleg božičnega okrasja in raznih voščilnic so pri nas znane božične jedi: božični kruh ali božičnik, razne pogače in orehova potica. Na sv. večer gospodinja pogrne mizo z belim prtom in jo okraši po svojih sposobnostih. Nato sledi večerja s kislim zeljem in kuhinimi ali pečenimi svinjskimi rebri, poleg pa krompir v oblikah ter boljši beli kruh.

Za pripravo božičnika potrebujemo 1 kg bele moke, 5 dag kvasa, 2 žlički soli, 8 dag sladkorja, 10 dag margarine, 1/2 litra mleka in 3 jajca. Iz danih sestavin zamesimo testo, ki ga po vzhajanju oblikujemo v hlebce. Pred pečenjem ga okrasimo z božičnimi testeninami figurami in premažemo z jajcem.

Priznanja zaslužnim vojakom

V novomeški vojašnici svečanost v počastitev dneva samostojnosti Slovenije - Priznanja ministrstva

NOVO MESTO - V počastitev dneva samostojnosti je bila 16. decembra v tukajšnji vojašnici slovesnost, na kateri so podelili posameznikom visoka priznanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije ter enotam vodne in četne zastavice. Potem ko je navzoče pozdravil poveljnik bojne enote podpolkovnik Mitja Teropšič, je govoril Franci Žnidaršič, državni sekretar v Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije. Ta je med drugim poudaril, da je v Sloveniji junjsko-juljski spopad 1991. leta trajal na bojnem polju 10 dni, toda za mnoge v Sloveniji se je vojna začela mnogo prej in končala veliko pozneje. Takratni uspeh Slovenije v spopadu z jugoslovansko armado je po Žnidaršičevih besedah plod stvarnega vrednotenja moči in zmoglosti ter dejavnosti Teritorialne obrambe, policije in vseh obrambnih dejavnikov v Sloveniji. Ob tem je Žnidaršič dejal, da se pravim krivcem vojne v zadnjem obdobju "skuša dajati potuha". Sekretar je v nadaljevanju dejal, da Slovenija razvija obrambni si-

stem, ki ji bo zagotavljal suverenost v zravnem prostoru in teritorialnem morju. "Obrambni sistem Republike Slovenije bo

• Na slovesnosti so prejeli priznanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije stotnik Anton Preskar, stotnik Jože Košir, stotnik Marjan Šantelj, stotnik Ciril Andoljšek, stotnik Dušan Babič, stotnik Slavko Gerič, podporočnik Stanislav Jakše, štabni vodnik Vojko Kovačič, stotnik Rudolf Krošelj, višji vodnik Suad Muslimović, stotnik Marjan Povšič, stotnik Anton Preskar, stotnik Zoran Ravbar, višji vodnik Matjaž Sinigoj, poročnik Andrej Špan, stotnik Jože Vajdetic, višji vodnik Marjan Zaplatar, poročnik Janko Božič in poročnik Marjan Ogorevc.

omogočal najvišjo možno obliko varnosti države," je napovedal državni sekretar Franci Žnidaršič.

L. M.

ZDAJ SLOVENSKE VOJAKE - Slovenci so bili vojaki tudi v preteklosti, toda takrat so nosili tuje uniforme in služili tujim interesom. Zdej so slovenski vojaki. Tako so izvenle pozdravne besede, ki jih je izrekel podpolkovnik Mitja Teropšič, poveljnik bojne enote, na nedavni slovesnosti v novomeški vojašnici. Franci Žnidaršič, državni sekretar v obrambnem ministrstvu, je spomnil, da je slovenska vojska nastajala v težkih okoliščinah. V sedanjem mimodobnem času dosega dobre rezultate, kar potrjujejo po Žnidaršičevih besedah tudi njene vaje, izvedene v letošnjem letu. Na posnetku: mimohod na slovesnosti v novomeški vojašnici. (Foto: L. M.)

Za vedrejšje barve

Novo vodstvo ZLSD - SDP Novo mesto - Najboljši organizaciji Šentjerneji in Orehoviča

NOVO MESTO - Na programsko-volilnem zboru občinske organizacije ZLSD - SDP Novo mesto prejšnji četrtek je beseda tekla tudi o delovanju te organizacije v preteklem obdobju. Kot pravi tajnik organizacije Jože Florjančič, so najprej uspešno izvedli prenovno, utrdili članstvo, krajevne organizacije in zdržali hude pritiske na organizacijo, zlasti leta 1990. "Vodstvo občinske organizacije SDP je sklicalo več zborov članov, ki so bili vsi dobro obiskani. Vodstvo občinske organizacije deluje v isti zasedbi od pomladi 1991," pravi Florjančič.

Med osnovnimi organizacijami sta najbolj aktivni tisti v Orehoviču in Šentjerneju, kjer so letos jeseni ustanovili krajevno organizacijo ZLSD po novih pravilih stranke. Redno se sestajajo tudi člani osnovnih organizacij v Mirni Peči, na Uršnih selih, v Dolenjskih Toplicah, Žužemberku; od mestnih OO pa so najbolj delavni na Drski, v Kandiji-Grmu, naselju Majde Šile, v Ločni in Mačkovicu.

"So stvari, ki združujejo," pravijo v tej stranki in pozivajo člane in somišljenike, naj si prizadevajo, da bodo "črni klot na sceni novomeške politike zamenjale bolj prijazne in žive barve z znaka Združene liste socialnih demokratov". V svojem nadaljnjem delovanju bodo posvetili več pozornosti socialnim vprašanjem, vse večji brezposelnosti in pripravam na lokalne volitve. Izvolili so novo vodstvo, predsednik območne organizacije je Marjan Somrak, podpredsednica Nataša Petrov, tajnik Jože Florjančič.

A. B.

• Bistvo hrabrosti ni v tem, da ti ne razbija srce, pač pa v tem, da tega nič ne ve. (Jelcin)

OB DARJENIH VEČ KOT 5.000 OTROK

NOVO MESTO - V nedeljo so se v športni dvorani pričela obdaritvena akcija vseh mestnih krajevnih skupnosti. Na štirih prireditvah se je v dvorani zbralo blizu 6000 otrok njihovih staršev in sorodnikov. Najprej so spremljali novoletno igro lutkovnega gledališča Pika Noga-vička iz Novega mesta, nato pa je v spremstvu baletnih plesalk Glasbene šole Marjana Kozine dedek Mraz podelil bogata darila z znakom Dobra igrača 1467 mladim Novomeščanom. V ponedeljek je na pot krenil novoletni kamion. Najprej se je ustavil v begunskem centru v Šmihelu, zatem pa nadaljeval potovanje v ostale krajevne skupnosti v občini. Te bo obiskoval vse do petka, ko se bo še zadnjič pripeljal na Glavni trg. Tam ga bo čakala mladež, Šiman Weiss in mala Manja Salamun pa bosta prepevali božične pesmi. Stroški v zvezi s prireditvijo so že prekoračili dosedanja sredstva, zbrana na žiro računu Zveze prijateljev mladine, zato naprošajo vse, ki se žele pomagati, da svoje prispevke za Veseli december nakažejo na žiro račun 52100-678-80209. Od torška do torška so se na seznamu dobrotnikov znašli še naslednji: Intel servis Janež Štuklja s 50.000, Osnovna šola Šmarjeta s 5.000, SKB z 80.000 in krajevna skupnost Bršljin s 44.700 tolarji. Hvala vsem!

Bi Šmarjeta gradila obvoznico?

Skupina krajanov proti gradnji obvoznice po predvideni trasi - Med čakanjem na referendum prišli traserji - Dogovor bo šmarješki - Premislek pred rušenjem

ŠMARJETA - Iz Šmarjete prihajajo novice, da tu potekajo živahni pogovori o gradnji načrtovane šmarješke obvoznice. Dosedanjim debatam o priporočilih na gradnjo te ceste je pred časom sledila tudi peticija.

V tej pisni izjavi, naslovljeni na svet KS Šmarjeta in urbanistični oddelek pri občini Novo mesto, je skupina krajanov Šmarjete sporočila, da nasprotuje gradnji obvoznice po trasi, ki jo je domačinom predstavil Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje Novo mesto. Podpisniki peticije so zahtevali razpis referendumu o gradnji obvoznice.

Je peticiji botroval nesporazum med tistimi, ki jih obvoznica zanima ali prizadene? Se je skupina krajanov odločila za omejeno protestno noto v prepričanju, da jim v zvezi z načrtovano obvoznico kdo skuša kaj podtakniti? Gre pri zadevi samo za

nekakšno prehiteno koledarja in nanj vezanih posameznih pripravljalnih del? Dejstvo je, da so v Šmarjeto prišli traserji, ki naj bi označili potek kanalizacije ob načrtovani obvoznici, ne da bi Šmarjeta pred tem že imela zeleni referendum. Nekaterim je to pomenilo, da so se graditelji odločili obiti predvideno ljudsko glasovanje, in na tej podlagi je vzniknil tudi omenjeni šmarješki odpor.

Novomeški izvršni svet, ki ga je Šmarjeta s pošiljanjem protestnega dopisa občinskemu urbanistom tudi pritegnila v šmarješke cestne razprave, se s sporno obvoznico verjetno ne misli več ukvarjati posebno poglobljeno. Na eni letošnjih sej je namreč že podprl gradnjo obvoznice,

potem ko je presodil, da bo obvozna cesta odvzela tranzitni promet najočejemu jedru Šmarjete. Odločitev "obvoznica - da ali ne" bo zato stvar

• Ob tem ko v Šmarjeti razpravljajo o sporni obvoznici, se dogovarjajo tudi o tem, kod bodo v prihodnosti hodili šmarješki peši in kako bo urejen kraj. V te debate so se vključile tudi stranke. Slovenski krščanski demokrati podpirajo gradnjo obvoznice kot take in ureditev središča Šmarjete, so pa proti rušitvi sakralnega znamenja in spremembi prometnega režima na Grahutovi nji.

Šmarjete in vodstva krajevne skupnosti. Znana bo najpozneje do februarске seje občinske skupščine.

M. LUZAR

Odpeljejo, kakor morejo

Parkiranje v Novem mestu

NOVO MESTO - Novomeški Glavni trg je v času pred bližajočim se novim letom močno zaseden prostor, na katerem je poleg številnih stojnic, pešcev, do nedavnega snega in razbite strešne opeke in razpočenih polnih smetnjakov tudi veliko parkiranih avtomobilov. Stojčea vozila na Glavnem trgu so tudi v drugih letnih obdobjih boleča rana mestnih očetov, zlasti iz oddelkov za komunalno dejavnost.

Mestne oblasti so se znašle pred dejstvom, da veliko voznikov ne plača, čeprav parkira vozilo na Glavnem trgu. "Dejansko se sedaj plačuje parkirna le na prostovoljni osnovi oz. poštenosti voznikov," ugotavljajo v novomeški Komunali, kjer tudi pravijo, da so posledice "jasno vidne na samem parkirišču na Glavnem trgu in o njih ni vredno izgubljati besed".

O vzpostavljanju reda je Komunalna napisala predlog v petih točkah. Tam med drugim predlaga kazni za voznike, ki ne bodo plačevali parkirnine, in to, da bi zaposlenim na parkirišču dali pooblastila uradne osebe. Po tem predlogu naj bi policija bolj kot doslej preganjala voznike, ki puščajo stojčea vozila zunaj označenih parkirnih prostorov, predvsem zdaj, ko ima mesto parkirno hišo.

Predlog je v sedanjih primerih pomanjkljiv, zato ker mirno obide vprašanje, kaj dobi voznik za to, če plača parkirno za vozilo, ki ga pušči na Glavnem trgu. Zdej med drugim lahko dobi od drugega voznika udarec v retrovizor, s strehe snega ali opeko na pokrov motorja ali za hrbet parkiran dostavni avto. So primeri, da vozniki, ki so sicer poravnali znesek za parkiranje, lahko odpeljejo avtomobil kvečjemu po stopnicah ali

• Za zdaj se na novomeškem Glavnem trgu ne bo nič spremenilo v zvezi s parkiranjem, ker za neplačevanje parkirnine ni več nobenih kazni. V tem pogledu gre ljudem pri parkiranju na roke dejstvo, da zakon o varovanju osebnih podatkov otežuje delo vsakomur, ki bi hotel izslediti neplačnike in jih kaznovati za neplačano parkirno. Po starem bo ostalo tudi zato, ker se ne ve, kje začeti delati red. Tudi vozniki namreč niso angelčki, ampak včasih vse kaj drugega, kar izkusijo tudi komunalni uslužbenki in uslužbenke.

pločniku, ker zaradi razmetanih parkiranih vozil druge poti ni. Uradna vabila v parkirno hišo pa so na meji smešnega; v tej stavbi so na nekaterih mestih potrebni nepremočljivi čevlji in dežen plašč.

M. LUZAR

NOVOLETNI ŽUR V NOVO MESTU

NOVO MESTO - Nocoj, 23. decembra, se bo ob 19. uri v športni dvorani pod Marofom pričel tradicionalni novoletni ples, ki ga prireja Mladinski kulturni center ob pomoči sponzorjev: turistične agencije Royal, MLD in Novotehne iz Novega mesta. Nastopili bodo Roberto Magnifico s svojim bendom in The Madžar's iz Novega mesta, gost večera pa bo Saša Lošič. Organizatorji objublajo obiskovalcem obilo zabave in presenečenj, med drugim žrebanje lepih nagrad.

SPOŠTOVANI BRALCI DOLENJSKEGA LISTA!

V teh prazničnih dneh, ko se na poseben način vedno znova poljubljata Nebo in Zemlja, Vam iskreno želim lepo doživetje praznike, v letu, ki prihaja, pa veliko poslovnih uspehov, osebnega zadovoljstva in ljubelega zdravlja.

ŽUPAN
FRANCI KONCILJA

KLUB DISKOTEKA ZA MLADE

OTOČEC - Organizatorji programa v otoški diskoteki so se odločili, da v dneh od torška, 28. decembra, do četrta, 30. decembra, ponudijo prostore diskoteke tudi najmlajšim, ki bodo ta čas na božičnih počitnicah. Tako so čas od 10.15 namenili osnovnošolcem, od 15. do 19. ure pa se bodo lahko zabavali srednješolci. Obkraj bo na programu veliko glasbe po željah mladih.

Prvi korak k turistom

V Mirni Peči ustanovili turistično društvo

MIRNA PEČ - Na tukajšnjem občnem zboru, ki so ga nedavno pripravili na pobudo KS Mirna Peč in njenega predsednika Franca Ambrožiča, so ustanovili Turistično društvo Mirna Peč. Že razprava na občnem zboru je potrdila zanimanje ljudi za organizirano turistično dejavnost, tvrstven mirnopeški interes pa odraža tudi društveni delovni načrt. Za začetek so se domačini resno zavzeli za svoj kraj in bodo med drugim uredili ali bolje rečeno poistili okolje, označili in uredili pomembnejše turistične točke, izdelali prospekt in poskusili prodreti s turizmom na kmetih. Pri tem nameravajo tesno sodelovati s šolo ter z različnimi klubi in društvi, kar bo povečalo zakladnico dobrih zamisli in številu delovnih rok. Na pomoč jim priskočil tudi Alojz Kastelic, znani

čebelar, ki namerava na svoji parceli predstaviti srednjeveško čebelarjenje. Ob ustanovitvi turističnega društva so

• Za predsednico Turističnega društva Mirna Peč so izvolili Marijo Klobočar, podpredsednik je Jože Pungercar, tajniška dela so zaupali Tončki Kastelic, blagajniške posle opravlja Tatjana Verce.

domačini menili, da bo urejanje Mirne Peči in okolice dokaj naporno delo, ki pa se ga izplača opraviti.

ŠTEFANJE NA ŠETJERNEJSKEM POLJU

Kot že mnogo let bo tudi letos blagoslov konj pri cerkvi sv. Štefana v Gorenji Stari vasi pri Šentjerneju. Štefanje je star ljudski običaj, ki ga ni pretrgala niti vojna. Letošnje štefanje bo v nedeljo, 26. decembra. Kot je že v navadi, se bodo konjeniki zbrali ob 9. uri na že običajnem zbornem mestu, ob 9.30 pa bo slavnostni spredov konjenikov z generalom na čelu povorke in Šentjernejsko godbo od Šentjerneja do Gorenje Stare vasi. Šentjernejski župnik Tone Trpin bo ob 10. uri blagoslovil konje, lastniki konj pa bodo prejeli simbolično darilo.

A. ZAMAN

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 15. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Krajšek z Vrha - Gregorja, Lidija Klemenčič s Sel pri Jugorju - Roberta, Alenka Vidrih iz Straže - Mateja, Petra Matjašič-Nader z Mirne-Kamila, Ivica Prime iz Dvora - Nino, Tatjana Aupič iz Tušvega Dola - Tadeja, Milena Povšič iz Čučje Mlake - Anamarjota, Marta Suša iz Gor. Karteljevega - Davida, Martina Železnik iz Malih Brusnic - Mateja, Majda Zore iz Bogniče vasi - Mateja, Dragica Florjančič iz Gor. Karteljevega - Pio, Anica Hrastar iz Metlike - Uroša, Tinka Požek iz Črnomlja - Sama, Martina Ferlin iz Stolovnika - Natašo, Neža Pezdirc iz Dragomlje vasi - Urško, Jadranka Brklje iz Rosalnice - Damirja, Suzana Beg iz Otočca - Brigita, Danica Srebrnjak iz Dol. Suhadola - Gregorja, Breda Uhan iz Trebnjega - Matica, Alenka Zupet iz Slepška - dečka, Andreja Veselič iz Adlešičev - dečka, Damjana Šmrekar iz Ravnika - deklico, Irena Štangelj iz Črmošnjic - dečka, Majda Simončič iz Zapuž - deklico.

• Iz Novega mesta: Mojca Rataj s Ceste herojev 66 - Evo, Marija Janko iz Ulice Slavka Gruma 86 - Evo, Marija Pavlin, Pod Trško goro 82 - Polono, Janja Kranjčič iz Ulice Slavka Gruma 52 - Žiga.

Čestitamo!

• Bolje tenek mir kot tolst prepri. (Slovenski pregovor)

TUDI NA BEGUNČKE NI POZABIL - Dedek Mraz je svojo prvo predstavo in obdaritev z novoletnim kamionom pripravil v ponedeljek popoldan za 120 otrok v begunskem centru v Šmihelu. Zbralo se je nekaj sto beguncev, ki so z zanimanjem spremljali program, dedek pa jih je nagovoril kar v njihovem jeziku. Še posebej z navdušenjem so spremljali nastop dedkovega čarodeja Gustija Coha iz Pruja. (Foto: J. Pavlin)

Nemški kombi za Karitas

Črnomaljska župnijska Karitas je, potem ko je odprla nove prostore, sedaj bogatejša še za kombi

ČRNOMELJ - Minuli petek je bil za Črnomalce, še posebej tiste, ki prostovoljno delajo v župnijski Karitas, velik praznik. Iz škofijske Karitas iz nemškega Mainz...

bo akcija zares tako hitro uspela, je dejal Jurgen Nabbefeld.

Kot je ob obisku povedal direktor škofijske Karitas Mainz, Jurgen Nabbefeld, so ob svojem prvem obisku ljubljanske škofijske Karitas, s katero so sedaj tudi že pobrateni, v letošnjem juliju obiskali tudi črnomaljsko Karitas.

Vodja župnijske Karitas Tončka Stepan ni skrivala zadovoljstva ob znanju, da se v Nemčiji lahko veliko naučimo pravi slovenski prostovoljci. Še posebej prijetno smo bili v Črnomlju presenečeni, ko smo videli, kako poživljeno pomagajo z roko v roki Črnomalci...

DOBRODOŠLA POMOČ - Direktor škofijske Karitas Mainz Jurgen Nabbefeld, predaja ključe kombija vodji župnijske Karitas Črnomelj Tončki Stepan. Ob tej priložnosti je Črnomelj obiskal tudi direktor škofijske Karitas Ljubljana Stane Kerin...

Zanimivo je, kako so v škofiji Mainz sploh prišli z zbiranjem denarja za kombi. Dvakrat na leto pripravijo v škofiji nabirko. Pet tisoč ljudi hodi od hiše do hiše in zbira prostovoljne prispevke. Ti zbiralci dobijo v zahvalo za svoje delo o božiču darilo, vredno tri DEM. Tokrat pa so se darilom odpovedali in tako se je nabralo 15 tisoč DEM, ki so bile osnova za nakup avtomobila.

Drugi problem, na katerega opozarjajo v Črnomlju, je, da želijo novi lastniki vpisati stanovanje v zemljiško knjigo, toda postopek je v večini primerov zapleten, dolgotrajen in drag. Najprej morajo namreč izvedeti, kdo je sploh pravi lastnik parcele, potem morajo poiskati prve pogodbe o prodaji objekta ali stanovanja pa zemljiško knjižni vpis prejšnjih ali celo predprejšnjih lastnikov stavb in stanovanj.

Lastništvo prinaša veliko skrbi

Stanovalci odkupili dve tretjini občinskih stanovanj - Težave pri vpisu v zemljiško knjigo - Prenizke neprofitne najemnine - Pobuda za ustanovitev sklada

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini je bilo naprodaj 310 občinskih stanovanj. Do letošnjega 19. oktobra, ko je potekel dveletni rok za odkup nekdanjih družbenih stanovanj, so stanovalci kupili 203 stanovanja, občina pa je še vedno lastnik 60 socialnih in 45 službenih stanovanj ter 46 poslovnih prostorov.

V Črnomlju so prepričani, da je bilo zanimanje za odkup stanovanj tolikšno tudi zato, ker je bila kupnina za povprečno stanovanje pri gotovinskem plačilu okoli deset tisoč DEM, tržna cena takšnega stanovanja pa je vsaj desetkrat večja. Povsem nekaj drugega je cena lastništva stanovanja in tega so se novi lastniki šele sedaj prav zavedali. Lastništvo namreč ni zastoj in prinaša veliko skrbi, predvsem pa obveznosti. Tisti, ki so kljub nizki ceni s težavo odkupili stanovanje, so prevzeli na lastna ramena veliko breme vzdrževanja. Prav zaradi teže odkup ni bil za vse ravno najugodnejša rešitev.

načrt, prav tako tloris vseh stanovanj in drugih prostorov. Ti postopki so dolgotrajni in dragi. Še posebej bo dolgotrajno zbiranje dokumentacije pri starejših blokih. Zaradi vseh teh težav in zapletov v Črnomlju niso

● O odprodaji črnomaljskih občinskih stanovanj so razpravljali tudi na sejah izvršnega sveta in skupščine občine. Občinska vlada je poudarila, da si bo prizadevala pridobiti del nekdanjih vojaških stanovanj za službena in socialna stanovanja za potrebe v občini. Eden od delegatov na seji skupščine pa je dal pobudo, da ustanovijo sklad, katerega eden od virov bi bila kupnina od stanovanj. Ta sklad bi dajal posojila tudi za zasebno gradnjo in nakup stanovanj, zlasti za mlade družine.

prepričani, da bodo lahko novi lastniki stanovanj v treh letih po sprejetju stanovanjskega zakona vpisali lastninsko pravico nad stanovanji v zemljiško knjigo, kakor jih zavezuje zakon. Problem, ki ga v Črnomlju nikakor

ne podcenjujejo, je tudi najemnina za tista stanovanja, katerih stanovalci se niso odločili za odkup. Sedanja neprofitna najemnina namreč ne zadostuje za vzdrževanje stanovanjskih hiš. Z uveljavitvijo novega vrednotenja stanovanj pa bodo tudi neprofitne najemnine postopoma, potem ko bodo dvakrat do trikrat višje od sedanjih, dosegle ekonomsko raven.

NOVOLETTNI KONCERT V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V nedeljo, 26. decembra, ob 19. uri bo v kulturnem domu v Črnomlju novoletni koncert, v katerem bodo nastopili Mešani pevski zbor Črnomelj, Moški zbor Belt iz Črnomlja, Lovski zbor ZLD Bele krajine, Moški zbor Črnomelj, Moški zbor župnije Črnomelj, kitarist Anton Grahek in Tamburaši iz Dragutana. Vezno besedilo je izbor razmišljanj Janeza Klobučarja z naslovom Zlata zrna. Vstopnina bo v celoti namenjena Zvezi prijateljev mladine Črnomelj za novoletno obdaritev otrok. Vstopnice so v prodaji v Knjižarni DZS in v Kulturnem domu v Črnomlju.

● Kdor hoče mimo živeti, se ne sme poročiti z najlepšim dekletom v mestu. (Portugalski pregovor)

V trgovinah zelo čutijo južno mejo

Prav zaradi meje povpraševanje v prodajalnih precej niha - Trenutno ugodneje v Sloveniji - Krajem ob južni meji status, kakršnega imajo ob severni in zahodni meji

METLIKA - Metlika velja za eno Hrvaški najbližjih mest, saj se tako rekoč drži državne meje s sosednjo državo. Zato ne čudi, da je v metliških prodajalnih še toliko bolj čutili nihanja glede povpraševanja. Kupci z obeh strani meje namreč nakupujejo tam, kjer je zanje ugodneje.

Lani so zlasti v drugi polovici leta Metličani množično drveli v cenejše hrvaške prodajalne, sedaj pa prihajajo v metliške trgovine Hrvatji. Toda kot pravi Janez Videtič, direktor Mercatorja, splošno trgovskega podjetja, Metlika, ki ima največ prodajaln v metliški občini - kar 18 - hrvaških kupcev še vedno ni toliko, kot jih je bilo pred tremi leti.

Naše sodelovanje s hrvaškimi kupci je že po tradiciji dobro, saj so bile tudi naše trgovske zmogljivosti že dolgo grajene, računajoč tudi na hrvaške kupce. Teh je bilo nekdanj namreč približno toliko kot domačih, in ko smo jih po osamosvojitvi Slovenije začeli izgubljati, smo se morali na hitro prilagoditi novim razmeram," pripoveduje Videtič. V metliškem Mercatorju so tako v zadnjih dveh do treh letih zmanjšali število zaposlenih kar za 28 odst. Res, da

niso nikogar postavili na cesto, a ob upokojitvi ali odhodu delavcev niso zaposlovali na novo.

Videtič upa, da se bodo, ko bo na tleh nekdanje Jugoslavije konec vojne norije, tudi v slovenskih trgovinah ob hrvaški meji razmere normalizirale. Vendar od Republike Slovenije pričakuje, da bo vsaj takrat na kraje ob južni meji gledala tako kot na obmejna mesta ob zahodni in severni meji. "A povsem zadovoljni bomo šele takrat, ko bo tudi pri nas urejen maloobmejni promet," pravi direktor.

Ko Videtič primerja letošnje obdobje z enakim lanskim, ugotavlja, da je letos kupcev iz Hrvaške sicer več kot lani, predvsem zaradi tega, ker je

Hrvaška sedaj dražja, a tudi izbira je skromnejša. Seveda pa jih je znatno manj kot nekdanj, kajti njihova kupna moč je manjša. A tudi številni Hrvatji, ki so bili zaposleni v metliški občini in tu porabili denar, nimajo več delovnih dovoljenj. Direktor ne zanika, da se je promet v njihovih trgovinah v zadnjem času povečal, kar pripisuje tudi večjemu nakupom domačinov v predprazničnih dneh. Zanimivo je, da so se pred tremi leti v metliškem Mercatorju v neživilskih prodajalnih ustvarili 60 odst. prometa, v živilskih pa 40 odst. V zadnjem času je razmerje ravno obratno in Videtič je prepričan, da prav zaradi Hrvatov, ki kupujejo v glavnem živila in artikule za dnevno oskrbo.

M. BEZEK-JAKŠE

POVEČANA EKONOMSKA CENA V TREBANJSKEM VRTCU

TREBNJE - Tukajšnji izvršni svet je v ponedeljek sprejel predlog Vzgojno-varstvenega zavoda Trebnje oz. občinskega sekretariata za občo upravo in družbene dejavnosti, da se poveča ekonomska cena za jasl v VVZ Trebnje in VVE pri osnovnih šolah Veliki Gaber, Mirna, Šent-rupert in Mokronog za 13 odst. in znaša od 1. decembra 18.032 tolarjev, za druge oddelke pa je cena višja za 15 odst. in znaša 14.887 tolarjev. V enaki višini bodo več prispevali tudi starši. Najvišji prispevek za jasl znaša 9.918, za druge oddelke pa 8.188 tolarjev.

ŠTEFANJE V SEMIČU

SEMIČ - V nedeljo, 26. decembra, bo Slovenska kmečka zveza pri Slovenski ljudski stranki Semič pripravila ženjenj konj pred farno cerkvijo sv. Stefana v Semiču ter praznovanje državnega praznika. Ob 9. uri se bodo konji s svojimi gospodarji zbrali pred semiško bencinsko črpalko, od koder bo povorka krenila proti cerkvi, kjer bodo žegnali konje ter blagoslovili novo zastavo sv. Stefana, zaščitnika konj. Organizatorji vabijo vse, ki imajo konje, da se povorki udeležijo. Če bo ugodno vreme, bo tudi tekmovanje konj v preskakanju ovir. Organizatorji in članice aktivna kmečkih žena Semič bodo na trgu pred cerkvijo postavili tudi stojnice. Ob 18. uri pa bo v počastitev državnega praznika v cerkvi sv. Stefana koncert Dolenjskega okteta iz Novega mesta. Vabljeni!

Sprehod po Metliki

PO ZELO USPEŠNEM NAS-TOPU METLIŠKE folklorne skupine Ivan Navratil v Domu španskih borcev se Metličani hudujejo nad slovensko TV, ki ni posvetila temu dogodku niti sekunde svojega (zvečine dolgočasnega) programa. Kot da Metličani ne bi imeli s to vzvišeno ustanovo iz Ljubljane že dovolj slabih izkušenj, ki jih bo potrdil tudi tale primer: Med Vinsko vigradjo 93 je bilo v Metliki pripravljenih kar pet razstav, med njimi tudi Oskarja Kogoja. "Holistični" pa nič. V osrednjem Dnevniku so se v tem času ukvarjali s štirimi, petimi člani, ki so se "pojali" po Ljubljani. S študenti in z mariborsko gospo županjo. Pa še bi lahko naštevati.

V DOMU ŠPANSKIH BORCEV JE MED NASTOPOM metliške folklorne skupine Ivan Navratil dobesedno popenil Andrej Sever. Bes mu je podkurila natakarka v bifeju prvega nadstropja. Po naročilu pijače mu je povedala, da še nikoli ni slišala za belokranjska vina in, kar je še hujsše, da niti ne ve, kje Bela krajina sploh je. Inž. Sever bi moral svojo jezo stresti še doma, v Metliki, kjer je gotovo vsaj delček krivde, da ljudje tako malo poznajo deželico na sončni strani Gorjancev, vključno z njenimi vini.

PO VOJNI NOSTALGIČNO RAZPOLOŽENI prebivalci novega metliškega naselja si dajejo dušek z metanjem petard, katerih pokanje odmeva daleč prek slovensko-hrvaške meje, tja do Ribnika in doma do Kamanja. Ob morebitnem usodnem poku pa bodo krivi vsi: učitelji, država, trgovci in morda celo črka Z.

Trebanjske iveri

IZSELJENEC - Oglasil se nam je Slovenec, ki že dolgo živi in dela v Kanadi, doma je pa sicer iz Pristavice. Možakarja hudo moti razdrpana cesta, ki pelje mimo vasi proti Radohovi vasi in Litiji. Navzlic temu, da smo gospodu takoj pojasnili, da ne verjamemo v naglo spremembo razmer na bolje, četudi bomo kaj kritizirali, ker v Sloveniji ni dovolj denarja še za morebiti pomembnejše ceste, je vztrajal pri objavi tega "zujla". Izseljenec je nemočno jamrjal lahko poslušal tudi pri cestarjih v Trebnjem in Novem mestu. Pravzaprav ga pri tamkajšnjem cestnem podjetju ni hotel sprejeti niti direktor ne kakšen njegov deseti pomočnik ali referent. Verjetno je slovenski Kanadčan že pri vratarju naredil dovolj prepričljiv vtis, da gre za odločnega in nevarnega moža, pa so se odgovorni poskrili. Je pa Kanadčana vsaj toliko kot slabe ceste motilo to, da je v pisarnah še vedno videl Titove slike, potem mu je bilo takoj jasno, da gre za komunistično zaroto. "V Kanadi tako bolje vemo, kaj se dogaja v Sloveniji, kot pa vi," se je razburjal izseljenec.

OMIKA - V učiteljskih krogih je zelo prijetno odjeknila zahvala staršev iz okolice Dobrnič, ki so jo izrekli prek našega dežurnega novinarja. Nikakor pa ne gre iz glave primer, ko je učiteljica s potovanja po tujni prijeljala bolnega otroka dobro stoječih in dokaj izobraženih staršev, ti pa takrat niso znali reči niti hvala. ZUPAN - Takrat, ko ste brali, da je predsednik trebanjske občine Ciril Pungartnik v bolniški, je bil župan že spet v stari formi. Pungartnik je rekel, da ne pričakuje kakšne posebnosti "vroče" točke na današnjem zadnjem zasedanju trebanjske občinske skupščine. Bomo prišli in videli!

DISKOTEKA METLIKA logo and promotional text for a dance hall in Metlika, including dates and contact information.

Brez cvenka občine ne bodo živele

Politične stranke v trebanjski občini dokaj sorodnih pogledov na lokalno samoupravo - Očitki ZL socialdemokratov in SLS na račun SKD za "neuspeh referendum"

MIRNA - "Smo za lokalno samoupravo, toda ne za vsako ceno. Naj bodo te reorganizacije občin uresničene le s programi, predvsem pa je potrebno določiti pristojnosti novih občin in jim zagotoviti izvirne dohodke brez povečanja davkov," pravi Jože Tomažin, predsednik sveta krajevne skupnosti Mirna in območne organizacije Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Trebnje.

Ko so na nedavno volilno-programskem zboru te stranke, na katerem je bil Tomažin ponovno izvoljen za predsednika ZLSD, razpravljali o programskih usmeritvah stranke za prihodnje obdobje, je pogovor stekel najbolj živahno ravno o preceh vprašanih lokalne samouprave. In podobno kot Tomažin in v njegovih stranki razmišljajo številni ne le v trebanjski, ampak tudi v drugih slovenskih občinah. To je pokazala tudi nedavna okrogla miza, ki so jo na Mirni pripravili tukajšnji krščanski demokrati. Pokazala je, da so ljudje za politični razvoj, ne pa za večjo centralizacijo, kakor menijo v Ljubljani, a tudi v marsikateri slovenski občini, kjer gre uradnikom dostikrat bolj za svoje stolčke kot pa za iskreno skrb za usodo ljudstva. Tudi za to bi bila dobrodošla neka vmesna stopnja med državo in lokalnimi stopnjami, pa najsi to imenujejo pokrajine ali regi-

je. Upravni okraj tega gotovo ne morejo opraviti, saj so le podaljšana roka države.

"Iz prakse vemo, kolikšen je naš vpliv na parlament. To, da smo poslanec zagotovili poslanske pisarne, še ni dovolj. Poslanci bi morali, ne glede na to, na kateri listi so bili izvoljeni, večkrat priti med ljudi in biti podbudniki raznih akcij, na primer tudi sklicev direktorjev, da bi bilo in-

formiranje sproti in obojestransko. Ne pristajamo na prozorne igrice, ko nas skušajo v Ljubljani spreti po na-

● O tem, da brez denarja ni in ne more biti prave lokalne samouprave, so si ljudje, ne glede na strankarske barve, podobnega mnenja. Ko gre za iskanje virov, so razhajanja velika, že kar diametralno nasprotna pa v primeru trebanjskega zbiranja denarja za dom starejših občanov. Kot smo že nekajkrat pisali, so Trebanjci na referendumu v premajhnem številu podprli uvedbo občinskega samoprispevka za izgradnjo doma starejših občanov v Trebnjem. Tak način zbiranja denarja so s posebno izjavo podprle tudi vse politične stranke razen SKD. Zdej stranke posebno glasni sta SLS in na zadnjem zboru tudi ZLSD Trebnje. očenjujejo, da je bilo ravno delovanje krščanskih demokratov tisti jezicček na tehtnici, da na nedavnem referendumu samoprispevek ni dobil večinske podpore volilcev.

čelu deli in vladaji!" poudarja Tomažin. P. P.

Jože Tomažin

Janez Videtič

SPOMINSKO OBELEŽJE ŽRTVAM NA ROJAH?

TREBNJE - Komisija za spremeljvanje izvajanja zakona o denacionalizaciji in ugotavljanje povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti v občini Trebnje, ki jo vodi odbornik DPZ Marjan Dolensček, vztraja pri predlogu, da se grobišče žrtev vojnih in povojnih pobojev na Rojah pri Catežu primerno obeleži, na podlagi izpovedi sorodnikov domnevnih žrtev, da so njihovi ostanki na tem grobišču. Komisija meni, da je tak način najbolj ekonomičen, najmanj boleč in najbolj primeren, saj se z njim strinjajo tudi sorodniki, ki odstopajo od prvotne zahteve za prekop posmrtnih ostankov. Občinska zakonodajna komisija pa je ocenila, da je omenjena skupščinska komisija "z najdaljšim naslovom" preokročila svoje pristojnosti in delovala deloma celo nezakonito.

O odgovoru ministru in še čem

S seje predsedstva kočevske skupščine - Odgovor na pismo ministra Pelhana - Zakaj voda ni bila klorirana? - Kako je zdaj v Opremi? - Prijateljstvo z Nemci

KOČEVJE - Na seji predsedstva občinske skupščine Kočevje, ki je bila minul teden, so najprej sklenili, da bo naslednja seja zborov občinske skupščine 12. januarja, nato pa so spregovorili še o nekaterih aktualnih zadevah.

Odgovor ministru Sergiju Pelhanu na njegovo pismo, objavljeno pred kratkim v prilogi Dela ("Zeleni-ESS v pasti krajanov"), pa tudi drugim pisem podobnih prispevkov o obkoljski cesti, je treba poslati vsem časopisom, ki so o tem enostransko in tudi neresnično poročali. Posebno hud je očitek ministra, da za zaostreno stanje v Kolpi dolini in podpiranje zakonitosti nosita svoj del odgovornosti vodstvo in izvršni svet občine Kočevje. Člani predsedstva so ugotovili, da so bili pristojni republiški organi opozorjeni že junija 1991, (nato pa še večkrat) o problemih, ki bodo oz. so nastali z mejo na Kolpi. Vendar pristojni niso ničesar ukrenili.

Za stanje v Opremi so menili, da je resno, da so iz podjetja že nekajkrat zaprosili za pomoč izvršni svet občine, vendar ponujenih rešitev nato v podjetju niso sprejeli. Zdaj je pripravljena spet nova ekipa, ki bo skušala podjetje ozdraviti.

Kaj se je dogajalo s pitno vodo od 17. novembra dalje je bilo eno izmed vprašanj na seji. Zaradi bruhanja in prebavnih motenj je iskalo pomoč v

zdravstvenem domu v Kočevju 160 ljudi, vendar računajo, da je prišel k zdravniku le vsak peti do osmi ali celo vsak deseti od tistih, ki so imeli težave. Ni pa rečeno, da so imeli ljudje vse te težave zaradi vode. Zahtevali bodo poročila pristojnih inšpekcijskih, republiških in drugih organov pa tudi od Hydrovoda Kočevje-Ribnica, po nekaterih govoricah naj bi namreč odpovedali klorinatorji vode, po drugih pa naj bi jih odklopili oz. naj bi prišlo do očiščenja vode s tako imenovano pozitivno energijo. Ponudnike čiščenja s pozitivno energijo, ki so ponudili svoje usluge kemični tovarni Melamin, so v kemični odslovili.

Prijateljski krog za sodelovanje z občino Kočevje so v nemški občini Oer-Erkenschwick pred kratkim ustanovili in o tem obvestili občinsko skupščino Kočevje. Nemški prijatelji, ki sodelujejo s kočevsko občino že okoli 4 leta, so predlagali, naj bi podoben prijateljski krog ustanovili tudi

v Kočevju. Nemci so doslej pomagali kočevskim športnikom pri nastopih na igrah prijateljstva itd., sprejeli v goste skupino kočevskih šolarjev, nekajkrat pripeljali oz. prinesli kočevskemu Rdečemu križu materialno in denarno pomoč, posredovali ponudbo za poslovne stike itd. Predlagano je, naj bi bili v ta krog včlanjeni tisti posamezniki, družine in skupine, ki so že doslej sodelovali z nemškimi prijatelji.

J. PRIMC

LISCA ZBRALA ŽE 1612 CERTIFIKATOV

SEVNICA - V največjem sevniškem podjetju Konfekciji Lisca so v prvem tednu zbiranja lastniških certifikatov zbrali že 1612 certifikatov. 735 so jih vpisali zaposleni Lisce, za naložbo v to podjetje se je odločilo tudi 763 njihovih družinskih članov, 84 upokojencev Lisce in 30 drugi bivši zaposleni v Lisici. Računajo, da bodo do novega leta zbrali že dovolj certifikatov in da bodo lastniženje lahko opravili po skrajšanem postopku.

ljenosti za dogovor. Ker gre v tem primeru za izključno lokalno povezavo vasi po slovenskem ozemlju, je treba pripraviti vse za izgradnjo regionalne ceste Kočevska Reka - Osilnica. Zeleni Slovenije se bomo zavzemali za čimprejšnjo normalizacijo življenja ob Kolpi.

J. P.

Zeleni popustljiveje o cesti

Za čimprejšnjo normalizacijo življenja ob Kolpi

KOČEVJE - Poročali smo že, da so si v novembu ogledali traso koloza med Petrino in Kuzljem tudi člani Zelenih Slovenije, ki so te dni poslali izvršnemu svetu občinske skupščine Kočevje naslednje mnenje: o spornem odseku te prometnice, ki ga na kratko povzemamo:

Po osamosvojitvi Slovenije so se življenjske razmere v dolini Petra Klepca bistveno poslabšale, saj je veliko slovenskih vasi ostalo odrezanih od domovine. Sedanje stanje je nedopustno in zahteva prednostno reševanje, potreben pa je celovit in uravnotežen pristop.

Obe varianti (nižinska in višinska) sta grob poseg v naravo, a je treba upoštevati potrebe prebivalcev. Pri nižinski varianti gre predvsem za obnovo stare vaške poti. Predstavnik vodnogospodarske inšpekcije pri ministrstvu za okolje je ugotovil, da doslej opravljena dela ne pomenijo škode za Kolpo. Trasa višinske variante pa je problematična, ker bi se na dolžini 500 m prometnica povzpela za 200 m višje in bi bila pozimi težko prevozna; tu je več vodnih virov, ki prelivajo traso; posekati bi morali precej dreves, stroški gradnje pa bi bili najmanj za polovico večji.

Razumemo ogorčenje in razočaranje prebivalcev, ki so pokazali veliko mero potrpežljivosti in priprav-

PRIZNANJA IN PLAKETE SEVNIŠKIM OBRTNIKOM

SEVNICA - Sevniška obrtna zbornica je na petkovem srečanju v jedilnici Lisce podelila šestim obrtnikom priznanja za 15-letno delo v obrti, sedmim pa bronaste plakete za 20-letno delo v obrti. Plakete so prejeli Franc Blaznik, Franc in Stanislav Blatnik, Dušan Kuleto, Evgen Novak, Alojz Udovč in Vlado Zajber.

SREČANJE Z NOVIMI ZASEBNIKI - Minuli teden je bilo v Kočevski Reki srečanje z novimi zasebniki. Pripravilo ga je podjetje Snežnik, ki je tudi pomagalo organizirati zasebnitvo v KS Kočevska Reka. Na srečanju so poudarili, da nameravajo v kratkem organizirati obrtno zbornico za območje te KS, ki bo združevala še druge obrtnike in ne le "snežnikovce". Zasebniki so se oddolžili Snežniku tako, da so mu podarili sliko "Divji lovec", delo njihovega člana Milana Mavrina (na fotografiji: predstavnik Snežnika Dušan Popovič prevzema darilo). Srečanju so prisostvovali tudi predstavniki bančnih in drugih organizacij, ki so zasebnike seznanili z možnostmi kreditiranja, sodelovanja itd. (Foto: J. Primc)

Silex oživili z novimi delavci

V Silexu naj bi že januarja 1994 okrog 120 delavcev naredilo 350 m³ letvic - latofleksa, pretežno za Italijane - Obetajo nove naložbe in še 40 novih delovnih mest

BLANCA - Potem ko se v bivši Stillesovi tovarni v Kladju nad Blanco zaradi vrste okoliščin ni obneslo najprej izdelovanje sedežnega pohištva, zatek pa niti izdelovanje tekaških smučj za sloviti Elan, je proti koncu leta 1992 pod to streho začelo delati podjetje Silex. Kratica pomeni: sevniška industrija latofleksa. V mešani firmi, katere lastniki so Tesnila Trebnje in 11 zasebnikov, je začelo 35 delavcev izdelovati letvice za zdrava ležišča, ki naj bi jih pretežno izvozili v Avstrijo, Nemčijo in Italijo.

Takrat so ocenjevali, da bo z dokapitalizacijo in zaposlitvijo še 35 delavcev letna proizvodnja dosegla vrednost 7 milijonov mark. Toda proizvodnja nikakor ni stekla tako, kot so predvidevali, v podjetje z 80 delavci je nedavno prišla nova ekipa, na čelu z Božidarjem Zajcem, medijsko razvitim direktorjem Iskre in kočevske Opreme.

"Ko sem pred približno tremi meseci prišel s svojo svetovalno firmo Sporti v Silex, je bilo to precej neorganizirano, lahko bi rekli zanemarno podjetje. Postavljalo se je celo vprašanje, ali Silex obdrži ali pokopati. Mesečna proizvodnja je bila pod 200 m³ letvic - latofleksa, za količnik donosno proizvodnjo pa bi morali izdelati vsaj 350 do 450 m³ letvic. Čeprav stvari se zdale niso takšne, kot bi si želeli, se vendarle spreminja na boljše in najkasneje januarja 1994 hočemo vzpostaviti firmo, ki bo delala profitabilno.

Šele pred enim mesecem je Silex

začel proizvajati kot samostojno podjetje oz. družba z omejeno odgovornostjo. Mesečno moramo za materialne stroške odšteti okrog 100.000 mark. Zgradba je Stillesova, opremo imamo tudi na leasing od SKB ba-

Božidar Zajc

Klepec kot zaščitni znak novega društva

Društvo civilnega gibanja Osilniške doline vodi Miro Štimac

OSILNICA - Poročali smo, da je bilo pred kratkim ustanovljeno društvo civilnega gibanja za Osilniško dolino, za predsednika društva pa je bil izvoljen Miro Štimac. Na zboru so sprejeli tudi statut in pravila društva, ki ima sedež na Šelih 5, zaščitni znak društva pa je lik legendarnega junaka Petra Klepca.

Namen gibanja - društva, ki se ne bo ukvarjalo s politiko, je: pomagati ljudem, da si bodo gospodarsko toliko opomogli, da jim ne bo treba več iskati kruha po svetu. Društvo bo pomagalo, da se dolina medijsko odpre, saj zdaj ponekod sploh ne morejo sprejemati televizijskega in radijskega programa. Pokazali bodo tudi zgodovinske, naravne in druge zanimivosti te doline javnosti. Zavzemali se bodo za prometno odprtost doline. Ohranjali bodo kulturno tradicijo doline, organizirali turistične prireditve itd.

Prisotni so se s tem programom v načelu strinjali. Opozorili so na težave, ki jih prinaša nova meja, in na ločevanje zaradi meje, čeprav je bila ta dolina vedno enovita, ne glede na narodnostne in državne meje. Zahtevali so, naj se gibanje zavzema za turistično cesto po slovenski strani Kolpe in za gradnjo ceste Kočevska Reka - Borovec - Osilnica, na katero naj bodo povezana vsa naselja. Nekateri pa so vpraševali, kje so bili ti intelektualci, pobudniki za ustanovitve tega gibanja, pred leti in desetletji.

J. PRIMC

Električni mrk

Ni znan vzrok

KOČEVJE - Kar za dobre tri četrt ure je bilo 14. decembra zvečer Kočevje brez elektrike, podobno pa tudi nekateri okoliški kraji. Doslej smo bili v primeru prekinitve električnega toka brez elektrike le po nekaj sekund ali v najslabšem primeru nekaj minut. Zdaj pa ni bilo toka natančno od 19.20 do 20.07. Za pojasnilo o tem izpadu smo zaprosili direktorja Elektro Kočevje Vilija Janšo, ki je povedal:

Vzrok izpada elektrike še vedno raziskujemo. Dejstvo pa je, da okvare na elektrovodih ni bilo, ampak je elektriko izklopil računalnik. Ukaz je prišel na osnovi nepojasnjenih dogajanj nekje od repetitorja na Grmadi do Kočevja. Na tem območju pa imamo centre vodenja ne le mi, ampak še televizija in vojska. Znano nam je, da so tiste dni na tem območju delali tudi predstavniki televizije, vendar še ni rečeno, da so za izpad krivi oni. Skratka: vse kaže tako, da zaščita tokrat ni prav delovala.

ŠE DANES KRVODAJALSKA AKCIJA

KOČEVJE - Krvodajalska akcija se je začela včeraj, 22. decembra, v Kočevju. Zaključena bo danes, 23. decembra.

POVABILO V VRSTE GASILSKE OPERATIVE

SEVNICA - Tukajšnji izvršni svet je v skladu z novimi republiškimi predpisi zaupal sevniškemu gasilskemu društvu naloge zaščite in reševanja ob poplavih, potresih in plazovih, ob nesrečah z nevarnimi snovmi in drugih nesrečah. Da bi bili pri izvajanju teh nalog uspešni, ni potrebna zgolj večja strokovna usposobljenost, temveč tudi številna okrepitev operativnih vrst društva. Zato je GD Sevnica poslalo na 150 naslovov vabila za današnji sestanek (23. decembra, ob 17. uri) v gasilskem domu vsem, ki bi želeli prispevati k uspešnemu delu operative, s tem pa bi si lahko tudi zagotovili, da zaradi opravljanja te državljanske dolžnosti načeloma ne bi bili razporejeni v oborožene sile. O dolžnostih in pravicah gasilcev operative bodo spregovorili sekretar občinskega sekretariata za notranje in obrambne zadeve, Branko Derstvenšek, načelnik občinskega štaba za civilno zaščito, Julij Jeraj, in predstavniki društva.

BOŽIČNI KONCERT

BOŠTANJ - Mešani pevski zbor župnije Boštanj že štiri leta prireja v Boštanju in po okoliških krajih, tudi izven sevniške občine, božične koncerte. V soboto, 25. decembra, ob 19. uri vabijo pevcu na tak koncert, za katerega so pripravili repertoar 14 božičnih pesmi, v boštanjško župnijsko cerkev.

Drobne iz Kočevja

PREDPRAZNIČNI ŽIVŽAV - Pravi predpraznični živžav je te dni na Trgu Zbora odposlanec sredi mesta. Stojnice, godba, nastopi in še Božiček in dedek Mraz bosta prihajala. Ustavljata se tudi na Kmečkem trgu, kjer obdarujeta tiste pridne otroke, ki so jima jih priporočili starši. Ta živžav se je začel šele v ponedeljek, čeprav je bil napovedan že pet dni prej. Seveda je mesto za to priložnost tudi lepo okrašeno.

NOVOLETNE ČESTITKE že prihajajo. Nekatera podjetja jim prilagajo tudi sporočila, da lahko pri njih vlagamo certifikate.

PREVEČ LUŽ je po mestu. V deževnih dneh se zato na različnih cestah in ulicah dogaja, da avtomobilisti poškrbijo pešce. Najhuje pa je, če se zamašijo še odtočni jaški. Takega neljubega "blagoslova" si lahko očeleten na glavni cesti pred cerkvijo oz. prodajalno Nonstop.

LEP KOLEDAR je za prihodnje leto natisnilo podjetje Snežnik iz Kočevske Reke. Na njem so velike fotografije redke in ogrožene divjadi.

Ribniški zobotrebc

NOVINARJI "KRADEJO" - Za danes, 23. decembra, je sklicana seja zborov občinske skupščine Ribnica. Na vprašanje, zakaj novinarji nismo dobili gradiva, ampak le vabilo, je bil odgovor, da je pač tak sklep, in to zato, "da ne bi kateri še pred sejo kaj ven zval".

KANAL "A" ZAČASNO PO ZRAKU - Ribničanje bodo še pred Novim letom lahko spremljali tudi kanal A naše televizije. Zaradi snega, mraza, deževja itd. so se dela nekoliko zavlekla. Tudi delavcev za kopanje jarkov itd. niso dobili, zato bo ponekod kabel napeljan po zraku, pod zemljo pa ga bodo spravili spomladi, ko bo lepše vreme.

TAJNA BOŽIČEK IN DEDEK MRAZ - Medtem ko v Kočevju pripravljajo in izvajajo vrsto prireditev s prihodom Božička in dedka Mraza, je v Ribnici še vse tiho. Ni znano, če je taka tajnost potrebna zato, da "novinarji ne bi kaj ven zvali", ali pa je vzrok kje drugje.

DANES OTVORITEV IZPOSTAVE SKB - Za danes je napovedana otvoritev izpostave SKB banke v Ribnici. Prostore bo imela v centru Ideal.

OBČAN VPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj trdiš, da Ribnica ni primeren za sedež okraja?
- Ker pred novim letom niti ene posiljene prireditve za otroke ne spravi več skupaj.

Sevniški paberki

MAGIJA IN KRUTA REALNOST - V sevniški diskoteki Magic No. 1 je zadnjič (spet) zavel duh Divjega zahoda. Po besedah lastnikov penziona naj bi tik pred zaprtjem lokala, pet minut pred četrto uro jutraj, v lokal po vsej sili hotela skupina Ložanov, ki se sicer odlikuje po žogobcu, tako izborni znajo ti močakarji "zatežiti". Niko Fric mlajši, ki se ljubiteljsko ukvarja z magijo, pravi, da so nekateri iz te skupine že večkrat nalašč razbijali kozarce v lokalu in grozili s pretepom. Zato so jim Fricovi v brk povedali, da v njihovem lokalu niso več dobrodošli. Ob zadnjem obisku Ložanov, ki so na vsak način hoteli v Magic No. 1, naj bi tisti "mag Niko", po izjavi Janeza Možica iz omenjene skupine, goste sprejel s solzilcem, oče Niko pa pospremil s pendrekom. Tega so mu Ložanovi odvzeli in ga družno tako "namakali", da je ta podjetni gostilničar že dva tedna v bolnišnici. Vse to ni bila črna priča, ampak kruta realnost, ki jo sevniška policija še raziskuje. Epilog bo verjetno na sodišču.

"GOSPODIN" - Direktor Savskih elektrarn Jure Brguljan je v petek na Vrhovem posebej pozdravil "predsednika države gospodina Milana Kučana" in mu izrekel veliko zahvalo, ker si je vzel toliko časa, da je prišel k HE Vrhovo. Brguljan je predsednika Kučana takoj potolažil, da ga ne bodo obremenjevali s problemi energetike, to pa preprosto zato, "ker smo tako globoko zabredli v te naše težave, da nam najbrž niti on ne more več pomagati".

TRŽNICA - Kaj pomaga Sevničanom, če imajo lepo urejen prostor za tržnico med hotelom Ajdovec in železniško postajo, ko pa si še vedno veliko parkirnega prostora v najozkem središču Sevnice lastijo razne branjevke in prodajalci cenenege blaga sumljivega porekla? Kdo ima korist in škodo od tega, se dobro ve.

• Če na ključnih položajih ne bi bilo slovenskih generalov, bi bila Slovenija porušena, to Janša dobro ve. (General bivše JLA Marjan Čad)

GASILCI OKRASILI SEVNICO - Na občinskem gasilcu za okrasitev mesta ob božičnih in novoletnih praznikih so se sevniški gasilci izkazali kot najboljše ponudniki, preteko soboto pa tudi kot umi delavci. Popoldne so že nameščali še zadnje izmed 25 smrek po mestu in tako precej prispevali k prijetnemu predprazničnemu vzdušju. Tale posnetek je nastal v starem mestnem jedru pri gostilni Plausterin. (Foto: P. P.)

NI VSE ZLATO - V Podbočju stoji gostišče Zlata gos. Družba je oni dan v njem kosila. Po okusno pripravljeno gobovi juhi z ajdovimi žganci so bili gostje v ljubno obveščeni, da račke (te grde žilave ptičke) še niso pečene. Potreblijo so čakali, da se živalce omehčajo v domači pečici, in ob tem uživali v lepem gostinskem ambientu. Toda veselo vzdušje, kramljanje in tudi prijaznost gostitelja jih niso mogli nasititi. Njihovi želodci se niso ozirali na Zlato gos, pa čeprav se tako lepo zveni. Hrepeneli so po zlato zapeni raci.

FREDI - Na tiskovni konferenci o jedrski elektrarni sta obe prisotni strani pogrčala strokovnjaka za jedrsko in ostala zelena vprašanja zelenega Alfreda Zelenika. Omenjeni žal ni mogel priti, ker je reševal slovensko in posavsko štipendijsko politiko.

BOJIŠČE - Na posavskem bojnem polju se konec minulega tedna ni zgodilo nič pomembnega. Zadnjič je vse posavsko novinarstvo moralo "leteti" na prisrege v Cerklje ob Krki in čakati, kaj bi utegnil predsednik Kučan reči na temo Janše in njegovih obtožb. Ostali so praznih beležk, kaset in magnetofonskih trakov. Konec tedna sta si domneva bojevnik izbrala civilno prizorišče. Milan Kučan se je v petek udeležil prednovoletnega srečanja Novotehne na Vrhomem in si ob tem ogledal elektrarno. Janez Janša je v soboto pohitel na srečanje s svojimi strankarskimi kolegi v Krško. Po pogovorih si je ogledal jedrsko elektrarno. Do večjih napetosti ni prišlo, saj objekta trenutno ne obratujeta.

EVROPSKO - Josip Aralica iz krške nuklearke se je skliceval na evropsko listino, ko je odgovarjal na vprašanje, kaj bi pomenilo, če bi Slovenija prekinila dobavo električne energije Hrvaški. Ta lista, ki jo je Slovenija podpisala, menda rešuje vse, ureja transport električne energije, vzajemni odnos in obveznosti. O tem, kako je v Evropi z neplačevanjem dolgov, ni povedal nič.

Novo v Brežicah

ZELENI - Strankarska aktivnost se je zadnje čase zmanjšala. Tudi množičnosti ni, saj na slovenskem prevladujejo ljudje, ki niso včlanjeni v nobeno stranko. O tem so med sabo modrovali novinarji in ugotovili, da so se precej ohladili tudi krški Zeleni. In kako je z brežičskimi Zelenimi? Z njimi je drugače. Tako je vsaj ugotovila kolegica Irena Majce in na začetku prisotnih pojasnila, da so v Brežicah prav vsi trije člani te stranke zelo aktivni.

PODUK - Trgovci z novci se z njo ravna, drugače pa je menda s papirji in različnimi obrazci. Zdaj ko z navdušenjem sprejemajo povečan obisk kupcev iz sosednje Hrvaške, so se znašli v zadregi. Pravzaprav oni sami niti ne, ampak njihovi kupci in cariniki. Pokazalo se je namreč, da veliko trgovcev ne zna pravilno izpolniti obrazca za vračilo prometnega davka. Vestni cariniki nepravilno izpolnjenih obrazcev nočejo sprejemati, saj jim v nasprotnem grozi kazen, zato morajo kupci še enkrat nazaj v trgovino. Ni še znano, če gre pri tem za posebno potezo trgovcev, zaradi katere bi se kupci spomnili še na kakšno pozabljeno stvar in hitro še kaj kupili. V brežički občini vsekakor zadeve ne obravnavajo tako, zato so po hitrem postopku organizirali poseben tečaj za trgovce na to temo. Če se jih bo znanje prišlo, ne bi škodilo še kak tečaj.

ZNANO - V petek je bilo v Brežicah znanstveno srečanje. Cyril Kolesnik predavaj ni poslušal in kaj hitro se je dalo ugotoviti zakaj. Ko so referenti govorili o Brežicah v preteklih stoletjih, se je pokazalo, da so bile razmere zelo podobne današnjim. Kaj bi izvršnik poslušal o malem obmejnem mestecu, previsokih davkih, tihotapstvu, dveh dimnikarjih, pobiranju pristojnin, prodaji mestnega premoženja pod ceno in drugih afera v Brežicah! Vse to mu je presneto dobro poznano.

BREŽICE: ODPRLI ŽE 2. LETOŠNJI SEJEM

BREŽICE - V terek dopoldne se je v Brežicah začel novoletni sejem, na katerem bo razstavljalo in predvsem prodajalo okrog 120 obrtnikov v podjetij. Prirreditve je v proizvodni hali nekdanje Adrie Caravan v Sentlenu in bo odprta vse do 30. decembra, vsak dan med 10. in 21. uro. V tem času se bo na prirreditveni prostor preselili tudi vsakoletni Veseli december, kar pomeni, da se bodo obiskovalci lahko razveselili ob bogatem zabavnem programu. Sejem organizirata Obrtna zbornica in Občinska turistična zveza iz Brežic v sodelovanju z Gospodarskim razstaviščem iz Ljubljane.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Papiroti čaka novega lastnika

Te dni razpis o prodaji - Trenutno brez tekočih izgub - Štavijo na ovojne papirje in papirnatu vrečke - Konkurenca terja posodobitev - Še pol leta negotovosti

KRŠKO - V krškem Papirotiu si želijo, da bi bil vse leto december, ko gre do njihovi ovojni papirji in tudi vse vrste papirnatih vrečk najbolj v prodajo. Ravno na te izdelke v podjetju največ stavijo, saj jih že zdaj kar petino izvažajo v 12 različnih držav. Poleg tega izdelujejo še spiravno navite cevi in opravljajo klasična tiskarska dela.

V tem tednu naj bi javnost prebrala razpis o prodaji podjetja, katerega lastnik je zdaj Videm v stečaju. Ponudbe bodo zbirali do konca januarja, zato v podjetju računajo, da se bodo do sredine prihodnega leta že znebili negotovosti in dobili novega lastnika. Podjetje je ocenjeno na 7 milijonov mark, od katerih je 2 milijona pod hipoteko Zavarovalnice Triglav.

109 zaposlenih delavcev zaradi bližajoče se prodaje lahko samo ugiba o svoji usodi. Vodstvo podjetja si prizadeva povečati proizvodnjo, prodajo in izvoz, žal pa je rentabilnost odvisna od opremljenosti. Ob vse večji zasebni konkurenci bi morali čimprej posodobiti opremo (samo v tiskarni bi bilo treba vložiti milijon mark), poiskati nova tržišča in na njih bolj agresivno nastopiti. "Tiskarsko dejavnost in izdelavo spiravno navitih cevi nameravamo ohraniti, vendar v bodoče najbolj računamo na predelavo, to je na ovojne papirje in papirnatu vrečke, kjer imamo najnovejšo opremo, čeprav bi tudi tu že potrebovali izboljšave. Zelo si prizadevamo, da bi dosegli znižanje davka za naravi prijazne papirnatu vrečke od 20 na 5 odst., kar bi jih pocenilo in

luje brez tekočih izgub. Da bi pokrili stare izgube, bodo morali še trdo delati, predvsem nadaljevati z raziskovanjem domačih in tujih tržišč, zmanjšati notranje stroške in povečati prodajo. Najpomembnejše za podjetje ta hip je, da čimprej dobi

Milena Šauta
lastnika in usmeritve za nadaljnje delo. Močna konkurenca zahteva hitro ukrepanje, vendar imajo v Papirotiu zvezane roke, dokler so v lasti podjetja v stečaju. Velikost podjetja in število zaposlenih jih po eni strani obremenjuje, po drugi pa jim daje prednost pred manjšimi proizvajalci: zagotavljajo lahko večjo kakovost in zmorejve večje količine.

B. D.-G.

PRAZNIČNA PRIREDITEV

CERKLJE OB KRKI - Danes ob 17. uri bo v kulturnem domu krajevne skupnosti Cerklje ob Krki kulturno-zabavna prireditev v počastitev dneva samostojnosti Republike Slovenije, božiča in novega leta. Nastopili bodo učenci OŠ Cerklje ob Krki, Pevski zbor Planina, narodnozabavni skupini Lopatiči in Plut ter vojakji iz učnega centra Cerklje ob Krki.

KONCERT ZA DOGRADITEV ŠOLE

NOVO MESTO - V ponedeljek, 20. decembra, je bil na OŠ Grm prednovoletni koncert Pihalnega orkestra Straža pod vodstvom dirigenta Mira Sajeta. Izvajalci koncerta so prihodek od vstopnin namenili posebnemu skladu za dograditev grške šole. Za normalno delo bi namreč morali na šoli zgraditi še eno telovadnico, štiri učilnice in nekaj kabinetov. Ker v zdajšnjem programu samopriskovkov ni videti, da bi dograditev kmalu prišla na vrsto, bo treba pač ubrati druge poti. Pihalnemu orkestru in vsem drugim nadarencem se delavci šole in učenci izkreno zahvaljujemo.

Odletela letala, prišli tanki

V prenovljeni cerkljanski vojašnici zdaj okrog 400 vojakov - Oblikujejo oklepno mehanizirano enoto - Poklicni vojakji in protiletalska obramba - Tudi letalstvo?

CERKLJE OB KRKI - V tem kraju je precej manj hrupno, odkar so odletela zadnja letala bivše JLA, čeprav ostaja vojaški. Slovenska vojska si je za zdaj zadržala 700 ha velik kompleks bivšega letališča in znotraj ograje namestila Učni center, poveljstvo 25. območnega štaba TO in že eno leto tudi oklepno mehanizirano enoto.

Bojna tankovska enota je še v ustanavljanju in je v začetku doživela precejšen odpor med domačini, vendar zdaj kljub povečani aktivnosti ni več pritožb. Oklepna mehanizirana enota v Cerkljah razpolaga s tanki in drugimi posebnimi vozili. Vsa so bila last bivše JLA in zato potrebna temeljitih popravil. Enota ima mirnodobno sestavo in rezerviste, ki jih sklicujejo na večdnevna usposabljanja.

Poveljnik TO Dolenjske brigadir Rado Klisarič je povedal, da v prihodnosti načrtujejo profesionalizacijo, saj gre za zahtevno enoto z velikimi nalogami v Posavju, kjer poteka kar 76 kilometrov dolga meja s Hrvaško. "Južna meja je v tem trenutku najbolj vroča, saj smo ponekod le 10 kilometrov oddaljeni od frontne črte. V primeru večje nevarnosti bi potrebovali pomoč kakšne od drugih treh slovenskih tankovskih enot. Našo enoto bo treba še opremiti s sodobnejšo bojno tehniko in jo oskr-

Pred novim letom bo veselo, kot že dolgo ne

Za otroke in odrasle

KRŠKO, BREŽICE - Novoletne prireditve za otroke v krški občini pripravljajo vrtnice, šole, kulturni dom, odbori društev prijateljev mladine in krajevne skupnosti, stroške za pripravo bo letos pokrili občinski izvršni svet. Osrednja prireditev se bo pričela danes ob 10. uri pred kulturnim domom v Krškem, kjer bodo odprli novoletni sejem, ki ga organizirata izvršni svet in Obrtna zbornica Krško.

Sejem bo odprl vse do 31. decembra, tako da bo dovolj časa za nakupe in tudi za veselje ob številnih prireditvah pred kulturnim odmom in v njem. Ze danes popoldne bo novoletni koncert srednješolcev Posavja, jutri ob 8.30 pa bo pevsko-plesna predstava Rdeča kapača za krške osnovnošolce. V nedeljo ob 15. uri bo Skupnost katoliške mladine iz Leskovca pripravila Božično kolednico. V ponedeljek se bo ob 16. uri začelo veselo popoldne z lutkovno igrico za najmlajše, ki ga pripravljajo vzgojiteljice krškega vrta. Istega dne ob 19. uri bo v veliki dvorani kulturnega doma prireditev Pozdrav novemu letu, na kateri bodo nastopile domače glasbene skupine, folkloristi, pevski zbori, plesalci in številni drugi domači kulturniki.

V torek, 28. decembra, se bo ob 16. uri začel koncert ansambla Čuki in drugih gostov, naslednji dan ob 16. uri si bodo najmlajši lahko ogledali risanko Hrestač, uro pozneje pa bo nastopil Pihalni orkester Krško. Danes teden bo med 16. in 17. uro na sporedu predstava s petjem in plesom Rdeča kapača. Vsak dan ob

• **Novoletni program v Brežicah teče že od 21. decembra, in sicer vsak dan med 17. in 21. uro na prireditvenem prostoru Novoletnega sejma v Sentlenu (hala Adrie Caravan). Danes bodo gostovali: Andrej Šifrer, ansambel Majolka in plesna skupina Bolero iz OŠ Brežice. Jutri nastopi ansambel Faraoni in ob 17.30 pride Božiček. V nedeljo bo nastop Helene Blagne, ansambla Río band, plesnega kluba iz Krškega, na ogled pa bo še modna revija. V ponedeljek pridejo Čudežna polja in ob 17.30 Božiček, v torek gostuje Romana Kranjčan pa še Haidi, Sanja Mlinar in Lopatič family band, v sredo ansambel Karavan's in v četrtek še Alfi Nipič s svojimi muzikanti. V torek, sredo in četrtek bo ob 17.30 otroke obiskal tudi dedek Mraz. Program z risankami in lutkovno predstavo bo potekal tudi v prosvetnem domu v Brežicah.**

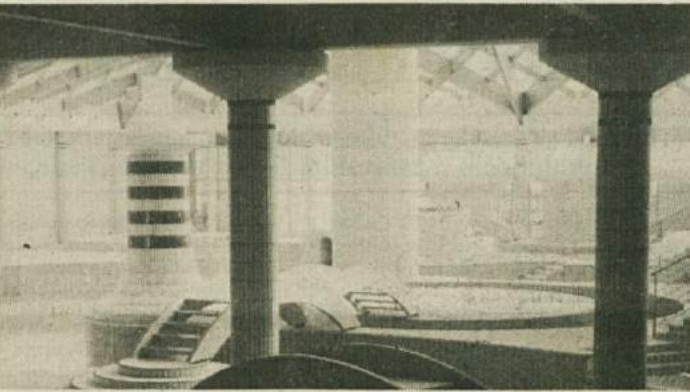
ponedeljka do četrta bo pred kulturni dom prišel tudi dedek Mraz in sicer ob 17.30 ter v torek ob 19. uri.
B. D.-G.

V NEDELJO BOŽIČNI KONCERT NA ČATEŽU

ČATEŽ OB SAVI - Čateško turistično društvo priredi to nedeljo dva božična koncerta v domači cerkvi: prvega ob 16. in drugega ob 18. uri. Nastopili bodo mešani, moški in ženski pevski zbor Kulturno umetniškega društva Brežice pod vodstvom Elizabete in Draga Križaniča. Program bo sestavljalo predvsem iz božičnih in narodnih pesmi.

VEČER S KITARO IN VIOLINO

BREŽICE - Avditorij brežiškega gradu je zaživel tudi minulo soboto večer, ko sta v njem nastopila prof. Krešimir Marmilič z violino in prof. Tomislav Vrandečić s kitaro. Koncert je priredila Galerija Meke, ki je obiskovalcem omogočila tudi ogled prodajne razstave slik, ki so jih avtorji podarili v dobrodelne namene. Izkupiček od prodaje je namenjen sofinanciranju nakupa sodobnega ultrazvočnega aparata

POKRITA TERMALNA RIVIERA - Včeraj so v Čateških Toplicah odprli v naši državi največje zaprto kopalnišče. Gre za 1200 kvadratnih metrov razvejenih vodnih površin, od takih, ki bodo v njih čofotali najmlajši, do tistih za zahtevnejše kopalce. Po zaprtjem toboganu se bodo iz notranjih lahko spuščali v zunanje bazene in se vračali v zaprti prostor, kjer so na voljo masažni slapovi in razni drugi objekti in naprave, ki sodijo k takemu kopalnišču, ki bo odprto vse leto. Naj povemo, da so v objektu položili dobrih 7.000 kvadratnih metrov ploščic, kar je gotovo rekord pri nas in v tem delu Evrope. (Foto: M. Vesel)

V Kapelah za samopriskpevek, v Globokem pa so bili proti

V nedeljo se je odločalo o razvoju krajev

KAPELE, GLOBOKO - V dveh krajevnih skupnostih je bilo minulo nedeljo živo in napeto, saj so se krajinami odločali o tem, kaj se bo dogajalo v njihovem kraju v naslednjih petih letih. Oboji so se izrekli o uvedbi krajevnega samopriskpevka, vendar so Kapelci v tem dobro uspeli, medtem ko je Globočanom tokrat spodletelo. V Kapelah se je kar 76,9 odst. vseh volilnih upravičencev odločilo za uvedbo precej visokega odstotka samopriskpevka in s tem pokazalo svojo solidarnost. Na volišča je prišlo 91 odst. vseh upravičencev, po posameznih voliščih pa so glasovali tako: Kapelce-Podvinje 87,3 odst. "za", Slogosko 95,9 odst., Vrhje 82, Rakovec-Jereslavc 79,2 in Zupelevec 40 odst. glasov "za".

Očitno je, da ljudje zaupajo vodstvu krajevne skupnosti, da bo, tako kot je že doslej, popolnoma uresničilo referendumski program asfaltiranja cest, urejanja kmetijskih poti in gradnje telovadnice. V krajevni skupnosti so še posebej zadovoljni tudi zato, ker bodo lahko uresničevali tudi ostale programe ureditve naselja, projekt celostnega razvoja podeželja in še kaj.

Razpoloženje ob glasovanju za uvedbo samopriskpevka je bilo precej drugačno v Globokem. Tam se je za uvedbo samopriskpevka izreklo samo 33 odst. tistih, ki so glasovali. Tudi udeležba

je bila slabša, še posebej majhna na Malem Vrhu in Piršbregu. Največ krajanov je bilo za uvedbo samopriskpevka na volišču Bojsno (55,9 odst. udeležencev referendumu) in Brezje (73,02 odst.). Ostala tri volišča so pokazala drugačno voljo: v Globokem je bilo "za" 27,4 odst., na Malem Vrhu 19 in na Piršbregu 23,9 odst. udeležencev referendumu. Kot je dejal Anton Harapin, je bil na Piršbregu razlog za slabo udeležbo tudi precej oddaljeno volišče.

Globočanom so tako padli v vodo načrti za modernizacijo cest in izgradnjo kanalizacije od Malega Vrhva preko Globokega. Očitno so prevladali spori o tem, kdo je iz iztekajočega se samopriskpevka dobil več, kdo manj in kdo ni dobil nič. Po novem letu

• **Teden dni prej so se krajinami izrekli za uvedbo samopriskpevka tudi v KS Dobova. O tem smo pisali pretekli teden, vendar so nas opozorili, da bodo njihovi krajinami od katastrskega dohodka plačevali samo 4 in ne 5 odst. samopriskpevka, kot je bilo pomotoma zapisano.**

krajinami tako ne bodo več plačevali samopriskpevka, zato bodo morali za svoje ceste, kanalizacijo in drugo poskrbeti kako drugače.
B. D.-G.

beti z ustreznimi protiletalsko zaščito." Brigadir Klisarič je še dejal, da obramba Dolenjske razpolaga še z 12 borbenimi oklepnimi vozili z izredno veliko ognjeno močjo, ki so nameščena v Novem mestu, od koder jih v primeru nevarnosti najhitreje pomaknejo na mejo z ene ali druge strani Gorjancev.

Območni štab TO za Posavje, ki mu poveljuje podpolkovnik Ernest Breznikar, med drugim tudi usposablja rezerviste. Običajno pokličejo na vaje okrog tretjino mladih rezervistov, ki so služili že v slovenski vojski, in dve tretjini starejših. Ena njihovih osnovnih nalog je namreč, da povežejo dve različni generaciji. S popolnitvami enot in s kakovostjo kadrov nimajo težav, saj je izbira med rezervisti velika. Vse kaže, da so se nespornizirani med krajinami in vojsko v Cerkljah zgladili. Vojska se zdaj dogovarja z domačini in tudi priznava, da je do nasprotovanja prišlo, ker

ZA VARNO MEJO - V Cerkljah se uri tudi oklepna mehanizirana enota. (Foto: B. D.-G.)

Črnomlju prva artoteka v Sloveniji?

Prideš, si izbereš umetnino, plačaš izposojevalnino in jo za določen čas odneseš domov - To je zamisel artoteke, ki dobiva plodna tla tudi v Črnomlju

ČRNO MELJ - Bo Črnomelj prvo mesto v Sloveniji, ki bo dobilo artoteko? Po optimizmu treh iniciatorjev, belokranjskih kiparjev Dirka Heija, Jožeta Vrščaja in Martina Skolibrja, ter prvih znakov podpore, ki jih je ideja že dobila v domačem okolju, bi lahko sodili, da je to povsem uresničljivo. Pravzaprav je vse samo še vprašanje časa in širine, ki naj bi jo dejavnost zavzela. Načrtov namreč ne manjka.

Kaj pravzaprav je artoteka? Pri nas so bolj uveljavljene seveda biblioteke, kinoteke, fonoteke in diskoteke, a ponekod v tujini so tudi artoteke že nekaj čisto vsakdanjega, bodisi kot ustanove z lastno dejavnostjo ali priključene k bibliotekam. In ljudje so jih navajeni obiskovati tako kot druge kulturne dejavnosti. V artoteko namreč greš, se v katalogu ali na razstavi ogledaš likovna dela, ki so v njej, in se jih za določen čas izposodiš na dom. Za določeno izposojevalnino, seveda. Tako je lahko dom ali nekateri prostori v njem, namenjeni bivanju, sprejemanju gostov ali poslovni dejavnosti zanimivo likovno

razstavišče v malem, ki stalno spreminja svojo umetniško opremo.

Pravijo, da se je ideja o artoteki rodila na Nizozemskem, kjer je nekemu perspektivnemu in zelo produktivnemu slikarju kanila misel, kako bi svoja dela, ki so sicer stala v ateljeju, poceni in v večjem številu spravil v domove ljudi, ki sicer niso vajeni kupovati umetnin. Uredil je potujoče izposojevališče svojih slik in stvar je začela. Kmalu je dobil tudi posnemovalce. Tako tudi ni naključje, da je

● Če bo artoteka zaživela - njen start predvidevajo v začetku marca ali aprila - se ji obetajo prostori v obnovljeni Špeličevi hiši nasproti cerkvice sv. Duha. Prav v tej stavbi postavljajo razstavo svojih del Martin Skolibr, Jože Vrščaj in Dirk Heij. Odprta bo 24. decembra ob 20. uri, nato pa vsak dan do 2. januarja ob 12. do 17. ure. Kiparji vabijo na otvoritev v predbožičnem vzdušju in na pogovor okoli ideje o artoteki.

glavni nosilec zamisli o artoteki v Črnomlju prav Nizozemec, v Dragatušu živeči Dirk Heij, ki se je s svojo kulturno aktivnostjo v okolju že uveljavil. Dirk je prepričan, da bo dejavnost zaživela tudi v Črnomlju, sčasoma pa tudi drugod po Sloveniji.

Zadeva s pripravo za ustanovitev artoteke so že stekle. Te dni prejema jo na dom vabila za včlanitev belokranjski umetniki in kulturni delavci s kratko obrazložljivo idejo in obrazcem za prijavo. Namen je namreč najprej ustanoviti društvo, ki bo za artoteko skrbelo. V njem bodo aktivni člani, se pravi umetniki, ki so pripravljene v artoteko prispevati svoja dela, ter ljubitelji in odjemalci, ki bodo podpirali idejo artoteke in bili hkrati tudi njeni odjemalci. Pri tem je treba povedati, da si bo lahko umetniška dela na dom izposodil vsakdo, ki je pripravljen plačati izposojevalnino, najsi bodo to zasebniki, firme ali javne ustanove, katerim bodo še kako prav prišla za popostritev poslovnih prostorov in uradov. Društvo bo imelo kmalu svoj ustanovni zbor, na katerem bo izvoljen upravni odbor, posebna strokovna komisija pa bo skrbelo za to, da bodo sprejeta dela ustrezala zahtevani umetniški ravni. Umetniki bodo dobili za prispevana dela določeno letno odškodnino, vse dokler dela ne

bodo postala last artoteke in prešla v stalno galerijsko zbirko, ki jo Črnomelj še kako potrebuje. Zamisli, kako nadaljevati in razvijati zamisel o artoteki, imajo Dirk Heij in njegovi kolegi kar precej, artoteka je pravzaprav le začetek, pot, po kateri bi umetnost približali sočloveku in mu jo napravili dostopno.

T. JAKŠE

KONCERT V ČRNO MELJU

ČRNO MELJ - Učenci in učitelji Glasbene šole Črnomelj bodo v petek, 24. decembra, ob 17. uri v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj pripravili tradicionalni novoletni koncert. Nastopili bodo učenci solisti, harmonikarji septet, tamburaški orkester in mladinski pihalni orkester, ki se bo tokrat prvič predstavil.

PREDNOVOLETNO VESELJE - Naši najmlajši so v predprazničnih dneh deležni veliko pozornosti: obiskujejo jih pevci, čarovniki in klovni, da bi jim bilo kar najlepše in bi doživeli čimveč veselja. Tudi metliški otroci se bodo ob raznih predstavitvah zabavali vse do konca decembra. Pevka Mateja Koležnik jih je v soboto dopoldne obiskala kar v metliškem otroškem vrtcu. (Foto: Tone Jakše)

Dve desetletji srečanj

S. Makarovič in L. Reščič gosta na obletnici

ŠENTRUPERT - V tem šolskem letu mineva 20 let, odkar so se mladi literarni ustvarjalci trebanjske občine prvič sestali. To je bilo maja 1974. Zato je bila letošnja predstavitev revije Srečanja v osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu, revije, ki je prvič izšla leta 1977, tudi nekoliko v prazničnem duhu.

"Veseli smo, da se kljub težavnim razmeram vedno najde razumevanje, da izide ustvarjalnost mladih. Veseli smo tudi zaradi tega, ker po mnenju strokovnjakov ta ustvarjalnost mladih predstavlja skorajda vrh v Sloveniji. Zato še posebej skrbno vedno izbiramo prispevke, ki jih je vedno velika več kot za eno revijo. V tem šolskem letu smo tudi nekoliko spremenili uredniški odbor, da je v njem čim manj takih, ki so hkrati tudi mentor-

ji. Letos nam je priskočila na pomoč kot zunanji mentor prof. Berta Golob, ki je hkrati napisala tudi uvod. Darilo za te mlade, ki so imeli prispevke tudi objavljene v Srečanjih, pa je bila predstavitev knjige Ko-kokoška Emilija Svetlane Makarovič in našega ilustratorja Lucijana Reščiča," je povedal ravnatelj šentruperske šole prof. Jože Zupan, ki je hkrati že vsa ta leta neutrujen odgovorni urednik in duša revije Srečanja. P. PERC

ŠE PRODAJA SLIK ZA BOLNISNICO

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja bo še do prihodnjega četrtka na ogled in napredaj razstava avtorskih del, ki so jih umetniki podarili za prodajo v dobrodelne namene.

Srečanje kitaristov

Izmenjali izkušnje

BREŽICE - Sredi preteklega tedna so se v Brežicah srečali pedagogi in učenci glasbenih šol iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki poučujejo oziroma se učijo igrati kitaro. Pobuda za tako srečanje, ki je bil prof. Tomislav Vrandečić iz brežiške glasbene šole, je naletela na zelo ugoden odziv.

Seminar je vodil prof. Ante Čagalj, priznani kitarist in profesor na splitskem oddelku zagrebške glasbene akademije. Učenci iz glasbenih šol širše Dolenjske so se predstavili z

● Včeraj ob 17. uri so na prebožičnem koncertu v avditoriju brežiškega gradu zaigrali bivši učenci domače glasbene šole, ki zdaj nadaljujejo glasbeno izobraževanje na srednjih šolah ali akademiji. Predstavili so se: Janez Ostreljč na kitari, Daniel Ivša na harmoniki ter Brigita Šuler, Petra Uršič, Mojca Zupančič in Alenka Bogolin na klavirju.

igranjem, nakar so profesorji v sproščenem pogovoru osvetlili predstavljen program in pohvalili dobre strani ter opozarjali na napake. Profesorji so si tako izmenjali izkušnje in tudi notno gradivo, kar je še posebej pomembno za tiste pedagoge, ki nimajo primerne izobrazbe za poučevanje kitare, ker je pri nas do nje težko priti. Srečanje v Brežicah so kitaristi zaključili s kratkim koncertom za udeležence in vse učence brežiške glasbene šole. Predstavil se je Zagrebački gitaristički kvartet, ki ga vodi ravno zgoraj omenjeni prof. Čagalj.

B. D.-G.

Glasbeno znanje iz Moskve

Erik Šuler in njegov učitelj gostujeta

LJUBLJANA, KOČEVJE - Sedemnajstletni pianist Erik Šuler iz Kočevja in njegov profesor na Centralni specialni glasbeni šoli v Moskvi Sijavuš I. Gadžijev bosta imela takoj po novem letu več koncertov po Sloveniji, na katerih se bosta predstavila z izvajanjem del Haydna, Mozarta, Beethovna in Lizsta. Prvi koncert bo 7. januarja v Šeškovem domu v Kočevju, nato pa se bodo zvrstili njuni nastopi v Kopru (13. januar) in v ljubljanski Filharmoniji (20. januar). Nastope organizira "Gallus Carniolus" iz Ljubljane; generalni pokrovitelj Erika Šulera je SKB-Nepremičnine in Leasing d.o.o. Ljubljana, stalni pokrovitelj pa so še BenTon Salon klavirjev Mengeš, Gallusov sklad in Adria Airways.

Ti koncerti bodo prvi primer pri nas, da nastopata skupaj učenec in učitelj. Erik Šuler je svoje znanje predstavil slovenski in italijanski javnosti na več koncertih že leta 1990 in tudi kasneje. Gostoval je tudi v Trstu, Gorici in večjih slovenskih mestih, na našem območju pa v Novem mestu, Kočevju in Ribnici. Kritiki ugodno ocenjujejo njegove nastope in ga uvrščajo med čisto prave pianiste-koncertante.

J. PRIMC

TRIJE REPNIKI NA SKUPNI RAZSTAVI

LJUBLJANA - V zgornji avli kulturnega doma Španski borci v Ljubljani so prejšnjo sredo odprli nevsakdanjo razstavo slikarjev največev: očeta Antona Rupnika in njegovih sinov Janeza in Branka. Redki so primeri, da bi očetu v delavniški skupnosti in dejavnosti kot družinski tradiciji sledila kar dva sinova. Anton Repnik, slikar z Mute, si ostaja zvest tudi s to razstavo: s humorjem in ironijo nam prinaša otožno in lirčno razmišljanje o malih ljudeh. Ob njem sta začela slikati tudi sinova, ki se v sliki in risbi malce drugače izražata. Seveda ostaja v njunih poskusih viden očetov vpliv.

● Komunisti so se resda izpeli, dirigirajo pa še vedno. (Fredy)

Kumer in miniature

Prodajna razstava v galeriji Gospodična

NOVO MESTO - V sredo zvečer je v galeriji Gospodična postavil na ogled 30 svojih miniaturnih akademski slikar iz Dolenjskih Toplic Jože Kumer. Otvoritvenega večera se je udeležilo kar lepo število ljubiteljev slikarstva, ki jih dela Jožeta Kumera do sedaj še nikoli niso razočarala. Tudi tokrat jih je s svojimi miniaturnimi, nastalimi v letošnjem letu, prijetno presenetil. Slike, najmanjša v velikosti 13x18,5 cm in največja 27x22 cm, so izdelane v tehniki slikarske krede, predstavljajo pa tihožitja, erotične fantazije, pokrajinske, kapiteljske ter bajeslovne motive.

Slikarska miniaturna je posebna zvrst, ki je, glede na njeno velikost, nikakor ne gre podcenjevati, saj vsebuje vse elemente, ki jih mora umetnik upoštevati pri večjih delih, hkrati pa kljub omejeni površini ohraniti izpovedno moč; zdaj je fokusiranje, zdaj kukanje skozi ključavnico v slikarjevo delavnico.

O motiviki razstavljenih del pa sam umetnik pravi: "Večina likovnih rešitev predstavlja resnico nekje med realnostjo in namišljenim. Bližajoči se časi so bili zame vedno magično privlačni, zato sem postavil na ogled nekaj motivov, za katere mislim, da vam bodo popestrili božične in novoletne trenutke."

MINIATURE V "GOSPODIČNI" - Akademski slikar Jože Kumer je sam odprl razstavo svojih miniaturnih del v galeriji Gospodična. (Foto: T. Jakše)

"GALERIJA V GOSTEH" - Prodajna razstava s tem naslovom bo gostovala v Likovnem salonu v Kočevju še do konca meseca. Na njej razstavlja osem slikarjev preko trideset likovnih del. (Foto: J. Primc)

Gostuje "Galerija v gosteh"

Likovna delavnica, portretiranje in prodaja likovnih del

KOČEVJE - Še do 30. decembra bo v Likovnem salonu v Kočevju razstava "Galerija v gosteh", ki so jo odprli minuli petek. Organizirala sta jo Srednja šola Kočevje in Media tekstil, d. o. o., Novo mesto. Avtorje in njihovo delo je na otvoritvi predstavil umetnostni zgodovinar Jožef Matijević, ki je med drugim poudaril, da gre za osem likovnikov iz karlovske regije, katerih dela so raznolika po zvrsteh in načinu slikanja. V kulturnem programu na otvoritvi so nastopili učenci kočevske Srednje šole.

18. in 19. decembra so karlovske slikarji organizirali še likovno delavnico v kočevski Srednji šoli, vse do 30. decembra pa bo obiskovalce

Ne samo to. Kaže, da bo prireditev, ki bo tokrat skoraj v celoti v prostorih Dolenjskega muzeja, še privlačnejša in bogatejša kot doslej, z njo pa bo Novo mesto še utrdilo svoj sloves kot eno od pomebnih galerijskih središč v Sloveniji. Dosedanje prireditve so bile že uspešne, to potrjuje tudi ugodna menja članov mednarodne žirije po 2. bienalu ter veliko število

odkupljenih slovenskih grafik za svetovno znano zbirko Albertino z Dunaja in za Nacionalni sklad sodobne umetnosti v Parizu.

Ostrednja prireditve 3. bienala bo seveda prikaz izbora slovenske grafike v Dolenjski galeriji, ki bo imela več spremljevalnih razstav tudi v prostorih muzeja, med te pa je treba na prvem mestu omeniti izbor grafik Rembrandta in Picassa, razstavo Profesorji grafike na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, ki bo posvečena 50-letnici akademije, z osebna razstava pa se bosta predstavila nagrajenca 2. bienala Marija Starič in Ivan Mršnik.

NOVOLETNI KONCERT GODBENIKOV

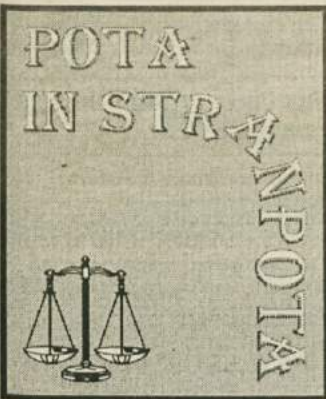
METLIKA - Metliški godbeniki vas tudi letos vabijo na svoj novoletni koncert. Mestno godbo Metlika boste lahko slišali v sredo, 29. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Metliki.

KNJIŽNICA VOŠČI

NOVO MESTO - Novomeška knjižnica Mirana Jarca se svojim bralcem za obisk v minulemu letu najlepše zahvaljuje in jim želi tudi v bodoče obilo sreče in zadovoljstva ter prijetnega in koristnega branja.

IZ SVETA MALIH - Bogdan Končar (na fotografiji desno), Metličan, ki že nekaj časa ne živi v domačem kraju, je minuli petek poskrbel v metliškem Ganglovm razstavišču za prijeten literarni večer. Svojem somešanom je predstavil poezijo, ki se dotika predvsem sveta malih ljudi in ki je dolgo časa samevala v predalih. Ob glasbeni spremljavi prav tako metliškega rojaka Stan-ka Fuxa je pesmi prebral član slovenske Opere Marijan Breznik. (Foto: M.B.-J.)

Ob tolarje, marke in šilinge

Vlamljajo v hiše, avtomobile

NOVO MESTO - V času od 5. do 13. decembra je neznan storilec na Prevolah prišel v hišo in ukradel 32.000 nemških mark in še nekaj druge tuje valute. Lastnika S. P. s Prevol je oškodoval za 2.599.360 tolarjev. Policisti storilca še iščejo.

15. decembra je nekdo prišel v pisarno Skupščine občine Trebnje in ukradel žensko denarnico, v kateri je imela oškodovanka 5.000 tolarjev, 300 nemških mark in 400 avstrijskih šilingov. Nepripadajo jo je oškodoval za 38.000 tolarjev.

17. decembra zvečer je nekdo v ulici Na lazu v Novem mestu pred stanovanjsko hišo vlomil v osebni avto ter ukradel manjšo torbico, v kateri je bilo 600 nemških mark in 200 italijanskih lir. P. M. iz Novega mesta je oškodoval za 60 tisočakov. 19. decembra je neznan storilec na Dvoru nasproti bencinske črpalke vlomil v osebni avto in ukradel žensko torbico, v kateri je imela A. F. iz Novega mesta denar in dokumente. Lastnica je bila oškodovala za 40 tisočakov.

IZ GOLFA UKRADEL KOVČEK IN KLJUČE

DOBOVA - 15. decembra med 23. in pol eno uro ponoči je neznanec vlomil v golfa, parkirano na Mladinski ulici 1, last Antona S. iz Dobove. Po vsej verjetnosti je na vzvod odprl desna vrata vozila, z zadnjega sedeža ukradel kovček Branka T. iz Brežic in iz predala v armaturni plošči odnesel šop ključev. V kovčku je bilo več delovnega gradiva, članska izkaznica ter štampiljka brežiške lovke družine.

METAL PETARDE

KRŠKO - 18. decembra ob 15. uri so policisti pripeljali v prostore za pridržanje do iztreznitve 28-letnega Ismeta B., državljana BiH, ki dela pri Pionirji, zaradi kršitve javnega reda in miru. Ismet je v samskem domu, kjer začasno stanuje, metal petarde. Na opozorilo varnostnika in hišnika je hotel z njima fizično obračunati, zato so poklicali policiste. V njihovi prisotnosti je napadel hišnika, zato so ga policisti odpeljali s sabo, saj je bil pod vplivom alkohola.

ZASEGLI SO MU PIŠTOLO

BREŽICE - 16. decembra so policisti 33-letnemu Vladimirju Š. iz Glogov v brežiški občini zasegli pištolo Browning in 41 nabojev kal. 9 mm. Vladimir je namreč 11. decembra okrog 20. ure v gostinskem lokalnu Vandrovčev v Piščah ustrelil enkrat v strop, drugič pa v steno.

V ŽEPU PODTAKNJENA PETARDA JE EKSPLODIRALA

VELIKI GABER - Kljub nenehim opozorilom, da je potrebno s petardami ravnavati previdno, se še vedno dogajajo nezgode. Na novomeški UNZ so 17. decembra obravnavali kaznivo dejanje povzročitve splošne nevarnosti. Tega dne je 30-letni M. M. iz Malega Gabra z dvema prijateljema popival pred stanovanjsko hišo v Velikem Gabru. Nenadoma je v hlačnem žepu začutil vročino, in ko je z roko segel v žep, je že počila petarda in mu poškodovala levi kazalec, na zadnjici pa je povzročila podplutbo in odrgnino. Kdo mu je dal v žep petardo, policisti še ugotavljajo.

dežurni poročajo

OB ŽENSKO TORBICO - 14. decembra je neznan storilec na Ljubljanski cesti pred AMD v Novem mestu vlomil v osebni avto ter z zadnjega sedeža ukradel žensko torbico. Lastnico M. F. iz Dolenjih Sušic je oškodoval za 15 tisočakov.

IZ KAPELICE UKRADEL KIP MARIJE - V času od 27. novembra do 14. decembra je nekdo v Rakovniku ukradel kip Marije in P. P. oškodoval za 200.000 tolarjev. Policisti storilca še iščejo.

UKRADEL ŠTIRI BALE ŽICNATE OGRAJE - V času od 11. do 13. decembra je nepripadajo v Črnomlju iz ograjenega skladišča gradbenega in drugega materiala ukradel štiri bale žicnate ograje in Kmetijsko zadruzo Črnomelj oškodoval za 35.000 tolarjev.

NA DOBU BIL OB DENAR - 19. decembra je neznan storilec v KPD Dob v prostoru, kjer se preoblačijo zaposleni, iz žepa hlač ukradel 6.000 tolarjev in s tem oškodoval obsojenca D. N.

UKRADEL NOVO MOTORNO ŽAGO - V noči na 17. december je nekdo v Črnomlju v prodajalno Agrooskrba ter ukradel motorno žago, vredno 52.956,20 tolarjev.

NEKDO VLOMIL V DVA AVTOMOBILA - 17. decembra zvečer je neznan storilec na Partizanski cesti pred zdravstvenim domom vlomil v osebni avto T. Ž. iz Novega mesta, vendar ni ničesar odnesel, z vlomom pa ji je povzročil za 5.000 tolarjev škode. Storilec je vlomil še v osebni avto K. Š. iz Novega mesta ter ji ukradel žensko torbico, v kateri je imela denar in dokumente. Oškodoval jo je za 10 tisočakov.

ZBIL ŽENICO IN ODPELJAL

DOLENJE PONIKVE - 11. decembra ob 18.30 se je 29-letni Alojz Marolt iz Vrhpeč prišel v osebni avto skozi naselje Dolenje Ponikve proti Novemu mestu. Ko je pripeljal v Dolenje Ponikve, je peljal preblizu desnega roba ceste in zadal 72-letno Marijo Gognjavec iz Dolenjih Ponikv. V nezgodi je žena z glavo udarila v vetrobransko steklo, nato pa jo je odbilo na travnik, kjer je hudo poškodovana obležala. Voznik je s kraja nesreče odpeljal. Ženico je nekaj minut po 19. uri na kraju nezgode našla Milena Gognjavec in jo odpeljala v zdravstveni dom, vendar je med prevozom umrla. Voznik Alojz Marolt se je po nesreči odpeljal domov in avto spravil v garažo. Vendar mu je na kraju nesreče odpadla prednja registrska tablica, nesrečo pa je potrdilo tudi poškodovano prednje vetrobransko steklo in vrtina na pokrovu motorja.

KRONIKA NESREČ

AVTOMOBILA NI VIDEL - 15. decembra ob 15.15 sta se 6-letna otroka S. U. in S. A. igrala pred vodom stanovanjskega bloka na Kraigherjevi 5 v Brežicah, bloku stanujeta. S. A. je nenadoma skočil izza stoenke, ki je bila parkirana na desni strani ceste, pred golfa, ki ga je po Kraigherjevi ulici vozil 48-letni Božidar Z. iz Brežic. Božidar je v trenutku ustavil avtomobil, vendar je kljub temu zbil Aleša po tleh, da si je zlomil nogo.

PO NEZGODI JE POBEGNIL - 16. decembra ob 22.15 se je 45-letni Igor B. z osebnim avtomobilom peljal iz smeri Brežic proti Krškemu. Ko je v naselju Pohanca pripeljal v neposredno bližino bifega Slovenec, mu je iz nasprotne smeri pripeljal neznan voznik lade samare in zapeljal na njegov pas. Neznani voznik je trčil v levi bočni del Igorjevega vozila in z neznanjansko hitrostjo odpeljal v smeri proti Brežicam. Igor je iskal zdravniško pomoč v brežiški bolnišnici.

NENADOMA JE ZAVIL V LEVO - 17. decembra ob 19. uri se je 54-letni

Anton Š. iz Krškega peljal s kolesom z Drovega proti Krškemu. V križišču se je postavil na prometni pas za vožnjo naravnost. Ko je bil s kolesom približno na sredini križišča, je nenadoma zvil levo, ne da bi se prepričal, če to lahko varno stori. V tem času je za njim pripeljal s kombiniranim vozilom 31-letni Ivan K. iz Pišec, ki je skozi križišče prav tako vozil naravnost. Ko je opazil kolesarja, je začel zavirati, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Pri trčenju si je kolesar zlomil rebra in ključnico, na zdravljenje so ga odpeljali v brežiško bolnišnico.

ZARADI NEPRIMERNE HITROSTI SE JE PREVRNIL - 17. decembra ob 17.05 je 21-letni Andrej Krhin iz Novega mesta vozil golfa od Brusnic proti Ratežu. Ko je pripeljal v blagi levi ovinek, ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na bankino, nato pa je zapeljal na nasip, kjer je zadal ob skalo in se prevrnil. Voznik se je hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na vozilu je za okrog 420.000 tolarjev.

Dekletu je pisal, kaj naj pove

Zagrebcana Parlova in Pecija je sodišče spoznalo za kriva kraje kombija s parkirišča pred bloki v Ločni - Njune priče govorile eno, materialni dokazi drugo

NOVO MESTO - Pred kratkim smo poročali o sojenju Zagrebčanoma 22-letnemu Mate Parlovi in 22-letnemu Jetonu Peciji, ker sta bila osumljena tatvine kombija transporter, ki je izginil s parkirišča pred blokovi v Ločni 8. oktobra letos. Kombi so naslednji dan našli na Gorjancih. Minuli petek se je sojenje dvojici nadaljevalo, zaslišane so bile še nekatere priče.

Drago Krajnc je skupaj z Borisom Grubarjem v soboto, 9. oktobra, peljal na Gorjance koruzo za divjačino, oba sta namreč lovca. Ko sta krmo peljala na drugo krmišče, sta zagledala kombi in okrog njega polno zloženega blaga. Krajnc je dejal, da sta najprej pomislila, da gre za tihotapce, zato sta o tem obvestila policiste. Skupaj so šli proti kombiju. Na poti so srečali rdečo škodo zagrebške registracije, v kateri sta bila dva moška. Policist ju je ustavil in legitimiral, fanta pa sta se zgovorjela, da sta namepravala priti v Slovenijo na mejnem prehodu Bregana, ker pa so policisti štrajkali, sta ilegalno prešla mejo na Gorjancih. Policijska patrولا ju je odpeljala na policijsko postajo v Sentejerne, policist in lovca pa so odšli h kombiju, kamor so kasneje prispeli tudi kriminalisti. Na tleh so se poznali sledovi gum, eni so bili že zaprani, saj je ponoči deževalo, bolj sveži pa so bili po vsej verjetnosti sledovi osebnega avtomobila. Na kombi, ki je običaj v blatu, je bila privezana str-

gana vrv. To pripoved je potrdil tudi Boris Grubar, ki je tisto soboto Krajncu pomagal nositi krmo za divjad.

Kriminalist Boris Legiša, ki si je najdeni kombi na Gorjancih ogledal, je povedal, da so opazili več vrst sledov. Sledovi kombija so bili že sprani, medtem ko so novejši sledovi ustrezali sledovom škode. Ugotovili so, da so se sledovi kombija nadaljevali proti Hrvaški, ker pa sta ugotovila, da nista na pravi poti, sta hotela kombi obrniti, pri tem pa je običaj v blatu. Kombi je bil ves čas zaklenjen, ko so ga pripeljali na UNZ v Novo mesto. Kombi je bil ves čas zaklenjen, ko so ga pripeljali na UNZ v Novo mesto. So poklicali lastnika, da je prinesel ključ. V kombiju so našli še neizdelan ključ, pobrali pa so tudi mikro sledove in jih poslali v analizo. Identično privezani in strgani vrvi na kombiju je bila tudi vrv, ki so jo našli na škodi. Prstnih odtisov niso analizirali, ker so bili sprani.

Ker sta tako Parlov kot Pecij na prejšnji obravnavi zatrjevala, da 8. oktobra nista bila v Novem mestu, pač pa Parlov v piceriji Napoli, Pecij pa pri dekletu, je sodišče zaslišalo še natakara picerije Napoli, Pecijevo dekle Meri in kasneje še njeno mamo. Natakara Ivica Škorić se je natančno spomnil, da je Parlova videl nazadnje v piceriji 8. oktobra zvečer, odšel naj bi po enajsti uri, od ostalih gostov pa se ni spomnil nikogar. Pecijevo dekle je povedalo, da sta bila z Jetonom 8. oktobra zvečer skupaj pri njih doma, ker so imeli poslovilno, saj je njen oče odhajal na ladjo. Pri njej je bil do sedmih zjutraj. Prav tako kot natakara tudi ona ne pozna Vladimirja Čurjaka in človeka z pridevkom Tica. Tudi Merina mama

ZASEGLI PETARDE

KOČEVJE - Kočevski policisti in inspektorji so opravili pregled v večjih trgovinah, ki se ukvarajo s prometom z eksplozivnimi snovmi. V nekem zasebnem gostiščem podjetju so zaplenili večjo količino petard, medtem ko v drugih trgovinah takrat petard niso imeli. Za promet s petardami mora imeti trgovina dovoljenje ministrstva za notranje zadeve, trgovina mora imeti strokovno usposobljenega prodajalca in voditi mora evidenco o tem blagu, poleg tega pa hraniti eksplozivne snovi na primernem mestu. O vsem tem pa mora biti obveščeni tudi občinski upravnici organ. Otrokom je prepovedano prodajati petarde, proti vsakemu, ki bo metal petarde na javnem kraju, bodo kazensko ukrepali; za mladoletnike pa odgovarjajo starši. Kaj bo zaseženimi petardami, bo obločil sodnik.

POŽAR V LIVARNI DOBOVA

DOBOVA - 20. decembra ob 14.20 je prišlo do požara v Livarni Dobova, pri čemer je nastalo za okrog 50.000 tolarjev škode. Tega dne je kurjač Tine J. iz Velikega Obreža pri Dobovi na talnih peči lahkih kovin ob 12.30 ugasil peč, ki je talila kovine pri 1300 stopinjah Celzija. Ob pol tretje je snažilka opazila ogenj. Bila je sama v podjetju. Takoj je obvestila gasilce in vodstvo podjetja. Talilna peč je montirana na zunanji strani tovarniškega kompleksa in obratuje na nafto. Pri ogledu je bilo ugotovljeno, da je prišlo do samovžiga. Poškodovan ni bil nihče.

PRODAJAL ZAVITKE Z INDIJSKO KONOPLJO

BREŽICE - Krški kriminalisti so ugotovili, da je 18-letni Tomaž H. v mesecu decembru kupil za 500 tolarjev papirni zavitek, v katerem je bila indijska konoplja, pomešana s tobakom, od mladoletke K. M. iz Brežic. Tomaž je zavitek dal 19-letnemu Francu F. iz Artiča. Prav tako je Tomaž H. novembra kupil zavitek z drogo od K. M. ter ga prodal M. P. iz Artiča. Kaznivoga dejanja omožnjačenja uživanja mamil je osumljena tudi 16-letna K. M. iz Brežic, ki je med poletnimi počitnicami povabila na svoj dom P. R. iz Krškega in dala na razpolago mamilo in prostor za uživanje mamil.

VALJ MU JE STISNIL ROKO

KRŠKO - 20. decembra ob 6.30 je 32-letni Anton B. iz Leskovca pričel z delom v krškem Videm Papirju na previjalnem stroju. Okrog 7.45 je prišlo na stroju do trganja papirja. Stroj so ustavili in pričeli lepiti strgane dele papirja. Anton je papir čakal ob zunanem navijalnem kolutu. Ko je do njega prišel začel novega papirja, ga je potisnil med spodnji valj in navijalni kolut. Pri tem se mu je konica papirja zvila, zato jo je ponovno z desno roko potisnil med valj in rolo papirja, pri tem pa mu je valj stisnil roko ter jo pričel vleči navznoter. Anton je z nogo sprožil varnostno stikalo, da se stroj ustavi. Pri tem je Antonu zlomilo zadnji členek prstana na desni roki, ostali deli prsta pa je bil stisnjen. Zaradi odsotnosti delavca, ki sicer dela na tem stroju, ga je delovodja zjutraj premestil na previjalni stroj. Zoper odgovorno osebo sledi kazenska ovadba.

KONJI V KARANTENI

KOČEVJE - Iz Slovaške so na Kočevsko pripeljali dve skupini konj, vsakič po štiri. Sele kočevski veterinarski inspektor je odredil obvezno 30-dnevno karanteno, ki za prve štiri konje mineva prav te dni, za preostale štiri pa bo konec tega meseca. Gre za konje, ki so namenjeni za širitev konjeniškega turizma na Kočevskem.

POVEČALO SE JE ŠTEVILO VLOMOV V AVTOMOBILE

NOVO MESTO - V mesecu decembru se je zelo povečalo število vlovov v avtomobile, zato Uprava za notranje zadeve Novo mesto ponovno opozarja občane, naj pred prazniki, ko potekajo zabave, parkirajo avtomobile na osvetljenih mestih in ne puščajo v vozilih nobenih predmetov.

je trdila, da je bil 8. oktobra zvečer Jeton pri njih in da je od njih odšel naslednji dan zjutraj.

Mate Parlov je na koncu še dejal, da sta imela s Pecijem možnost pobegniti, ko so ju prijeli in ju peljali v Sentejerne, vendar tega nista storila, ker nista kriva.

Senat je na koncu opozoril, da sta obtožena na obravnavi na sodišču povedala povsem drugačen zagovor, kot sta ga zaupala preiskovalnemu sodniku. Sodišče ni verjelo obtožencema, da sta prišla na Gorjance zgolj zato, da se rešita dolga, denar pa sta si sposodila tako rekoč od ne-

● **Senat ju je spoznal za kriva in jima za kaznivo dejanje velike tatvine izrekel vsakemu eno leto in deset mesecev zapora, v izrečeno kazni se jima šteje prestani pripor, ter po prestani kazni izgon iz Slovenije za dobo 8 let. Dolžna pa sta poravnati tudi sodne stroške in 20.000 tolarjev povprečnine. Do pravomočnosti sodbe bosta ostala v priporu zaradi suma bega. Za takšno kazni se je sodišče odločilo, ker sta storila veliko tatvino na precej drzen način, kot olajševalno okoliščino pa je upoštevalo, da do sedaj še nista bila kaznovana.**

znancev. Tudi njunim trditvam, da nista bila v kombiju, ni verjelo, saj je to ovrgla analiza vlaken, ki so jih našli na sedežu. Res je, da sta ponudila svoj alibi, kaj naj bi počela 8. oktobra, kar so potrdile tudi priče, vendar je bilo sodišče do teh prič kritično, ker je bilo zaseženo pismo dekletu, v katerem ji je Pecij natančno pisal, kaj naj pove na sodišču.

J. DORNIZ

OBSEDEL JE V UKRADENEM VOZILU

KRŠKO - 21-letni D. M. iz Podbočja v krški občini je 15. decembra po 22. uri prišel na parkirišče pred stanovanjskim blokom na Kolodvorski 4 b v Krškem, kjer je bilo parkiranih več osebnih avtomobilov. Vlomil je v osebni avtomobil Branke V. in se odpeljal na Otočec, kjer je vozilo parkiral in v njem posedel. Ob 3.30 so ga legitimirali novomeški policisti in ugotovili, da je ukradel vozilo v Krškem. Avtomobil so zasegli in ga vrnilo lastnici, zoper D. M. pa so napisali kazensko ovadbo.

POŽAR ZARADI OTROŠKE IGRE

ČRNOMELJ - 19. decembra dopoldan je prišlo v kleti stanovanjskega bloka v Črnomlju do požara. Požar je nastal zaradi otroške igre z vžigalicami. Škoda, ki je nastala v dveh kletih, znaša okrog 70.000 tolarjev. Požar so pogasili stanovalci bloka.

PEŠAKINJA NENADOMA PREČKALA CESTO

SEMIČ - 18. decembra ob 12. uri je 57-letna Marija Rožman s Sel pri Semiču vozila osebni avto od Širekjevca proti Semiču. Ko je pripeljala izven naselja Podreber, je nenadoma prečkala cesto 74-letna Ljudmila Košec iz Podrebra in voznica je zapeljala na njene noge. Koščeva se je v nezgodi hudo poškodovala, pomoč so ji nudili v novomeški bolnišnici.

ZBIL PEŠČA

METLIKA - 15. decembra ob 5.55 je 27-letni Slavko Prijanovič iz Metlike vozil katroc po Cankarjevi cesti v Metliki. Ko je pripeljal do križišča s Cesto bratstva in enotnosti, je zavil v levo v semaforizirano križišče. V tem trenutku pa je cesto na zaznamovanem prehodu za pešce prečkal 41-letni Milan Šnefz iz Metlike in Prijanovič ga je zbil. Pešec se je v nezgodi hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici.

Zmanjkale šunki in zlatnina

Nepripadajo izrabili odsotnost lastnikov

KRŠKO - V krški občini sta se minuli teden zgodila dva vploma v stanovanjski hiši. Prvi vlom se je pripetil v Brezju pri Raki. Neznan storilec je v noči med 12. in 14. decembrom vlomil v hišo 48-letnega Ivana K., ki začasno stanuje v Nemčiji. V kletnem delu hiše, v kuhinji, je iz plastične posode, kjer se je razsoljevalo meso, vzel dve svinjski šunki, težki okrog 7 kilogramov.

Na Obrežju zasegli dva ukradena golfa

Ob vozilo, še preden se je nanj prepisal

OBREŽJE - 14. decembra so policisti na Obrežju na vstopu v našo državo kontrolirali 34-letnega Zlatka K. iz Zagreba, ki se je pripeljal z golfom. Pri preverjanju so policisti ugotovili, da je bilo vozilo ukradeno v Sloveniji in je imelo ob tatvini lju-bljansko registrsko številko. Lastnik vozila je bil 35-letni Vilko K. iz Ljubljane, ki je vozilo prodal Slavku B. iz Novega mesta in še preden sta opravila prepis, je bilo vozilo ukradeno.

16. decembra so policisti ob vstopu v našo državo legitimirali voznika golfa, hrvaškega državljanja 38-letnega Ivica M. Pregledali so avtomobil in pri kontroli identičnosti zaporednih števil motorja in karoserije ugotovili, da so nekatere številke v številke na šasijski predelane. Ker obstaja sum, da je bilo vozilo ukradeno, so mu avtomobil zasegli.

DVE MRTVI ŽENSKI

KOČEVJE - Do zelo hude nesreče, ki je terjala dve življenji, je prišlo 17. decembra nekaj po 21. uri na magistralni cesti med Gornjimi in Novimi Ložinami pri Kočevju. 40-letni Lu-harem Čuturič iz Velike Kladuše, ki stanuje v Livoldu pri Kočevju, je peljal z dela svojo ženo Bajramo in njeno sodelavko Kato Bučič, slovensko državljanke iz Gornjih Ložin. Na močno pole-denelem cestišču je avto v blagem desnem ovinku zaneslo v nasproti vozeči tovornjak, ki ga je pravilno vozil nasproti 33-letni Roman Bregar iz Šalke vasi. Pri trčenju je osebni avto odbilo na levo izven ceste. Ob trčenju je bil voznik Čuturič hudo ranjen, a je prišel sam iz avtomobila, medtem ko sta sopotnici umrli. Njuni trupli so izrezali iz zmečkane pločevine šele ljubljanski policni gasilci. Nastala je tudi velika materialna škoda.

ČEZ NOČ OB AVTORADIO

SEVNICA - 14. decembra je neznan storilec med 19. uro in 19.30 iz vozila 22-letnega Damjana K. iz Sevnice, ki ga je imel parkirano pred stanovanjskim blokom, ukradel avtoradio in lastnika oškodoval za 25 tisočakov.

UKRADEL 120 BUTELJK VRHUNSKEGA VINA

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Neznan storilec je v noči od 16. na 17. december prišel v skladiščne prostore Vinske kleti v Leskovcu in iz loženih palet prelozil okrog 120 buteljk vrhunskega vina Laški rizling v kartonske škatle ter odšel z njimi. Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da so bili zapahi skladiščnih vrat ob prihodu usluž-bencev v službo odpahnjeni. Splošno kmetijsko združenje Krško je oškodoval za 24 tisočakov.

ZLORABIL POOBLASTILA

BREŽICE - Uprava kriminalistične službe Krško je temeljnu javnemu tožilstvu ovidala 40-letnega S. M., ki je bil zaposlen v brežiškem Avtoservisu, d.o.o., in Avtohiši, d.o.o., ker je osumljen, da je zlorabil položaj in pravice odgovorne osebe, saj je lani 3. julija dvignil z zira računa podjetja Avtohiša 1.223.756 tolarjev in 17. julija še 1.140.249 tolarjev, oboje kot solidarnostno pomoč, ter izplačal delavcem Avtoservisa, d.o.o., kot osebni dohodek za mesec maj in junij. Na ta način se je izognil plačilu družbenih dajatev v skupni vrednosti 2.018.607,60 tolarjev.

Udovčeva, Kogoj in kolesarji Krke

Bralci Dolenjskega lista, poslušalci Studia D in športni strokovnjaki so izbrali športnika Novega mesta za leto 1993 - Še nikoli tako izenačeni kandidati

NOVO MESTO - Odkar Novomeščani izbirajo športnika leta, še ni bilo na listi kandidatov toliko odličnih športnikov z odmevnimi mednarodnimi uspehi, zato je bila letos izbira zelo težka, odločili pa so šele glasovi športnih strokovnjakov, ki pri glasovanju veljajo največ.

Bralci Dolenjskega lista, ki so glasovali najbolj množično, v naše uredništvo je pravočasno prišlo blizu 200 glasovnic, so največ točk prisodili mlademu kolesarju Martinu Dergancu, le 14 točk je za njim zaostajal triatlonec Igor Kogoj, 56 točk za njim pa je bil Sandi Papež. Pri dekletih je bila letos po mnenju bralcev najboljša smučarka Nuša More, sledile pa so ji atletinji Mateja Udovč in Darja Tratar ter odbojkarica Jana Vernig, med klubi pa so bili kolesarji brez pravega tekmeča. Glasovanje poslušalcev Studia D ni bistveno spremenilo vrstnega reda, zato so odločale glasovnice športnih strokovnjakov, ki so pri fantih prisodili največ

točk atletu Igorju Primcu, triatloncu Igorju Kogoju in kolesarju Gorazdu Štanglju, pri dekletih Mateji Udovč in Darji Tratar, med klubi pa kolesarskemu društvu Krka in atletskemu klubu Tilia. Šele ko smo sešteli vse točke, je bilo jasno, da so najboljši športniki Novega mesta za leto 1993 postali Mateja Udovč, državna prvakinja in reprezentantka v teku na 3.000 m, Igor Kogoj, 21. triatlonec na svetu in amaterski svetovni prvak, ter kolesarsko društvo Krka, katerega uspehi na svetovnih prvenstvih, olimpijskih igrah mladih in vrsti pomembnih mednarodnih tekmovanj so ponesli ime Novega mesta in tovarne zdravil Krka daleč v svet. Prireditev ob

odelitvi priznanj najboljšim športnikom in zaslužnim športnim delavcem "Športnik leta '93" sta omogočila novostrokovnjakov, ki pri glasovanju veljajo največ.

● ŠPORTNIKI NOVEGA MESTA 1993 - ženske: Mateja Udovč 903, Darja Tratar 884, Nuša More 836, Jana Vernig 687, Marjeta Sajevec 49, Jana Jazbinšek in Nataša Podkrižnik 42, Nina Janžeković 21 in Mojca Derčar 10; moški: Igor Kogoj 711, Igor Primc 608, Gorazd Štangelj 385, Uroš Murn 345, Martin Derganc 344, Sandi Papež 343, Matjaž Zupančič 261, Matjaž Retelj 160, Tomaž Božič 117, Branko Filip 94, Bogdan Fink 48, Tomaž Kralj 28, Srečko Glivar 10, Bogdan Ravbar 6; klubi: Kolesarsko društvo Krka 196, atletski klub Tilia 67, odbojkarški klub Pionir 26, ženski odbojkarški klub Novo mesto 17, Triatlonski klub Novo mesto 16, namiznotenški klub Novotehna 12, nogometni klub Krka Novoterm 10, smučarsko društvo Rog 7 in mladinska ekipa KD Krka 1.

meški izvršni svet in Krka - tovarna zdravil. I. VIDMAR

Novomeščani za prvo ligo

Po zmagi nad Snežnikom ostaja Novo mesto v boju za prvo ligo - Brežice premagale Črnuče

NOVO MESTO - O tem, katera izmed dveh Dolenjskih ekip (Novo mesto 92 ali Snežnik Kočevska Reka) se bo uvrstila v končnico drugoligaškega tekmovanja, je odločalo njuno medsebojno srečanje v zadnjem krogu jesenskega dela prvenstva na parketu športne dvorane Marof. Po pet moštveh iz obeh skupin druge lige bo namreč v končnici odločalo o tem, katera izmed njih bodo po reorganizaciji košarkarskih lig nastopala v I B slovenski ligi.

Srečanje v Novem mestu so boljše začeli gostje iz kočevskega konca, ki so vodili cel prvi del igre in polčas dobili z 42:37. V drugem delu igre je na sceno stopil še vedno odlični vodja novomeške igre Samo Plantan, ki je z 22 točkami dosegel preobrat v korist domačih košarkarjev, precej zaslug za zmago domačega moštva z 85:77 pa ima tudi Goran Vučković, ki je dosegel 19 točk. Kočevcem niti dobra igra Nurkanoviča, ki je bil z 27 točkami najboljši strelec na tekmi, ni mogla pomagati, da bi si z zmago še zagotovili nastop v končnici, kjer bodo iz zahodne skupine poleg Novega mesta 92 nastopali še Odeja Marmor, Iskra Nova Gorica, Didakta Radovljica in Tolmin, iz vzhodne skupine pa se jim bodo pridružili Pivovarna Laško, Agrohiti, Elektra, Radgona in Vanda. Po mnenju strokovnjakov imajo Novomeščani vse možnosti, da v

končnici osvojijo peto mesto in se tako uvrstijo v prvo ligo.

V derbiju začela lestvice so Brežice v gosteh premagale Črnuče z 80:76 in si s tem zagotovile predzadnje mesto. I. V.

POLICIJSKI TURNIR V METLIKI

METLIKA - Policisti Uprave za notranje zadeve Novo mesto so v okviru športnega društva PoliSport 18. decembra organizirali turnir v malem nogometu, kegljanju in namiznem tenisu. Turnirja, ki je potekal v športni dvorani osnovne šole v Metliki, se je udeležilo preko 70 tekmovalcev. Ob zaključku turnirja je v. d. načelnika UNZ Novo mesto Franci Povše najuspešnejšim podelil priznanja in pokale. V malem nogometu so bili najuspešnejši policisti iz mejne policije v Metliki. Najboljši strelec je bil Goran Halilović, najboljši igralec pa Zlatko Šipka. V namiznem tenisu so se najboljše odrezali policisti iz novomeške postaje, posamezno pa najbolje Stanislav Košir. V kegljanju so bili najboljši policisti iz Dolenjskih Toplic in med posamezniki njihov član Janez Logar.

Praznik črnomaljskega rokometu

Ob 40-letnici so odigrali prijateljsko tekmo z državno reprezentanco - Največ pričakujejo od sedanjih pionirjev - Kraj živi z rokometom

ČRNOMELJ - Pred štiridesetimi leti je prof. Marjan Kolarič, ki je tedaj učil na črnomaljski gimnaziji, v to belokranjsko mesto prinesel rokometno žogo in z njo hvalil mlade, ki so že leta 1955 prvič zaigrali v drugi slovenski rokometni ligi. Rokomet se je v Črnomlju "prijel" in konec sedemdesetih ter v začetku osemdesetih let so Črnomaljci pet sezon nastopali celo v prvi slovenski ligi.

Danes igra moštvo Črnoljca v drugi državni ligi, članska ekipa šteje 18 igralcev, imajo močno kadetsko in pionirsko selkcijo pa tudi starejši rokometiši. Še niso odnehali in sestavljajo kar dve veteranski ekipi, ki sta se prejšnjo sredo ob štiridesetletnici rokometu pomenili na predtekmi pred srečanjem Črnoljca in slovenske državne reprezentance.

Tekma med domačim moštvom in izbranci Tonija Tislija je v črnomaljsko športno dvorano privabila množico ljubiteljev rokometne igre, ki jih v Črnolju prav gotovo ne manjka. Domači igralci so na začetku srečanja pokazali kar preveč spoštovanja do najboljših

slovenskih rokometišev in slovitega vratarja Rolanda Pušnika, ki je kot za šalo ubranil vse strele črnomaljskih napadalcev. Šele pri izidu 7:0 so Belokranjci le nekoliko pozabili, s kom igrajo, in dosegli prvi gol ter polčas končali z izidom 8:13 za Slovenijo. V drugem polčasu so državni reprezentanti izid zvišali na 31:17.

Državna reprezentanca je Črnomaljčanom s hitro a sproščeno igro pokazala, zakaj sodi v sam evropski in svetovni vrh. Izid prijateljskega srečanja ob jubileju črnomaljskega in belokranjskega rokometu ni pomemben, gostovanje državne reprezentance pa je lahko le

TONI TISELJ, trener državne rokometne reprezentance: "V Črnomlju smo prišli, ker želimo v krajih, kjer se igra dober rokomet, to igro podpreti, da bo kraj še bolj zaživel z njo, kajti le na ta način bo imela Slovenija tudi v prihodnosti kakovostne igralce in bo ostala v evropskem vrhu. Tako mislijo tudi reprezentanti, ki so se na srečanju s Črnomljem potrdili, da bi na belokranjske ljubitelje rokometu naredili kar najboljši vtis."

velika spodbuda za črnomaljski rokomet, da bi v nekaj letih le prišel v prvo ligo. Na vrata prve ekipe že trka kar nekaj odličnih mladincev, največ pa pričakujejo od sedanjih pionirjev, s katerimi so resno začeli delati pred letom dni. Žal je med učitelje telesne vzgoje na osnovnih šolah premalo posluša za rokomet, čeprav je večina med njimi nekdanjih rokometišev. Zelo pohvalno pa je, da prvo ekipo Črnoljca tvorijo le domači igralci, kar je v kolektivnih športih danes žal že prava redkost. I. VIDMAR

NEPOZABNO - Črnomaljski rokometiši najbrž nikoli ne bodo pozabili srečanja z reprezentanco Slovenije, ki se je Belokranjecem predstavila v najlepši luči. Največ zadelcev za Slovenijo so dosegli Pungartnik (7) ter Čop in Jeršič (po 5); za Črnomljca pa Papež (7), Čengija (5), Kuzma in Vladič (po 2) ter Lozar (1). (Foto: I. Vidmar)

TREBANJSKE KEGLJAVKE PREŠENETILE CELJANKE - Kegljačice trebanjske Mercatorja so v 6. kolu medregijske kegljaške lige v Krškem premagale favorizirano ekipo celjskega EMA s 6:2 (2228:2218), ki vodi v ligo. Na sliki: Vesele zmagovalke: Rozi Flisar, Milena Veber, Ana Jeraj, Marija Zupančič, Malči Mezgec (stojijo) ter Cveta Veble in Marijana Plut. (Foto: N. Goleš)

Preporod novomeške atletike (2.)

Nadaljevanje članka iz 49. številke Dolenjskega lista - Nastop novomeških atletov na mednarodnih tekmovanjih

Seniorji atletskega kluba Tilia so v reprezentanci Slovenije nastopili 9-krat. V Beljaku so na tekmi za Evropski pokal nastopili Prime (disk, 4. mesto), Božič (200 m, 4-krat 100 m, 7. mesto) in Zupančič (110 ov., 4. mesto).

Na peteroboju Madžarske, Hrvaške, Slovaške, Walesa in Slovenije so nastopili Primc (1. v metu diska), Božič (4. v teku na 200 m in 5. v štafeti 4-krat 100 m), Mateja Udovč (3. v teku na 3000 m) in Matjaž Zupančič (5. v teku na 110 ov.).

Na troboju starejših mladincev Slovenije, Hrvaške in Slovaške v Kranju sta nastopila Gregor Rus v metu diska in Darja Tratar v teku na 100 m.

Na mitingu Brixia v Bressanonu, kjer je nastopilo 12 reprezentanc mlajših mladincev in mladink Srednje Evrope, je v teku na 100 m z oirami nastopila Darja Tratar. Nastopila je tudi na Olimpijskih dnevih mladih v Valkenswardu, ki veljajo za neuradno evropsko prvenstvo mlajših mladincev. V teku na 100 m z ovirami je s časom 14,42 osvojila odlično 13. mesto.

Pionirji so na Igrah treh dežel (Alpe-Adria) za državno reprezentanco prispevali 8 nastopov. Vsi so se končali na zmagovalnih stopničkah! Durič je zmagal v teku na 100 m z ovirami in bil drugi v teku na 100 m. Maša Fink je tekla v zmagovalni štafeti 4x100 m in osvojila drugo mesto v teku na 100 m.

Druga sta bila Smodiš v suvanju krogle in Ravbar v teku na 1500 m, tretja pa Grabič in Zupanova v suvanju krogle.

Letošnji trije novomeški državni rekorderji pa so: mlajša mladinka Darja Tratar v sedmeroboju s 7150 točkami, starejši mladinec Gregor Rus v metu diska s 43,42 m in pionir David Grabič v metu kladiva z 42,24 m. J. P.

Športna obvestila

TREBNJE - Teniški center Vita bo v soboto, 25. decembra, ob 10. uri pod pokroviteljstvom podjetja Terca pripravil tradicionalni novoletni teniški turnir. Prijavite se lahko na telefon 44-990 ali uro pred začetkom tekmovanja. Turnir bodo ponovili tudi naslednji dan, ko bodo prišli na vrsto tudi tisti, ki si poleg tenisa želijo tudi nekaj prednovoletne zabave.

NOVO MESTO - Triatlonski klub Novo mesto vabi člane kluba in vse, ki so letos pomagali pri organizaciji njihovih tekmovanj, na letni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 27. decembra, v sejni sobi doma športov na Loki. Obenem vabijo k sodelovanju vse, ki jih zanima triatlonski šport, da se jim pridružijo.

NOVO MESTO - Agencija za šport razpisuje rekreacijo v malem nogometu. Vadba bo ob sobotah in nedeljah v športni dvorani pod Marofom. Ura rekreacije stane 1.000 tolarjev za ekipo, ekipe oziroma skupine rekreativnih nogometišev pa se lahko prijavi najkasneje do 29. decembra na telefon 22-267.

HRIBERŠEK ZMAGAL V TRBOVLJAH

TRBOVLJE - Izmed 204 tekmovalcev iz 31 karate klubov Slovenije in Hrvaške, ki so se preteklo soboto in nedeljo pomerili na 21. karate turnirju v katah in športnih borbah, so imeli precej uspeha tudi dolenjski in posavski karateisti, med temi še največ prav Sevničani. Pri mladincih je Sevnčan Smiljan Hriberšek v absolutni kategoriji v športnih borbah, osvojil prvo mesto in dobil od vzornega organizatorja tekmovanja - KK Tika Trbovlje tudi zlato kolajno. Pri mlajših dečkih se je v katah vsem trem Sevničanom uspelo prebiti med najboljših 8 v Sloveniji: 5. je bil Danilo Lisec, 6. Rok Črepišek, 7. Denis Orač. Zmagal je domačin Kovačič.

Končana je odbojkarška jesen

Pionir je zlahka premagal Fužinarja - Kočevke so izgubile niz proti Krimu - Novomeščanke so po pravi dramii premagale Mislinjo - Teško delo v prvem pomladnem krogu

NOVO MESTO, KOČEVJE - Minuli konec tedna se je iztekel prvi del sezone tudi za odbojkarje, vse tri dolenjske ekipe pa so bile v zadnjem krogu uspešne. Odbojkarji Pionirja so na domačem igrišču po pričakovanju zlahka ugnali zadnjevrščenega ravenskega Fužinarja, odbojkarice LJK Tilije so zmagale na gostovanju pri Krimu, Novomeščanke pa so po pravi športni dramii v Mislinji v podaljšanem petem nizu le prisilile domačinke k porazu.

Novomeška tekma med Pionirjem in Fužinarjem je bila le formalnost, saj gostje s skromnim odbojkarškim znanjem nikakor niso mogli ogroziti kakovostnega domačega moštva. Novomeški trener Janez Mohorčič si je lahko dovolil tudi igro z rezervnimi igralci in le v drugem nizu, ko so Ravenčani vodili že z 10:7, so morali red na igrišču narediti najboljši, ki potem do konca niza niso izgubili niti točke. Sicer pa je Fužinar v prvem nizu osvojil 4 in v tretjem nizu le 2 točki. Pionir je s petimi zmagami končal jesenski del prvenstva na 4. mestu, v prvem krogu spomladanskega dela pa bo 8. januarja doma igral z vodečo Olimpijo. Odbojkarji Pionirja so v torek in večer nastopili še na finalnem turnirju slovenskega pokala v Murški Soboti, kjer so se oslabileni - zara-

di službenih obveznosti ni mogel nastopiti Vladko Petkovič - pomerili z ekipama Vileda in Salonit, ki igra v srednjeevropski ligi, in drugouvrščeno ekipo na prvenstvu Vigros Pomurje.

Tudi Kočevke so jesenski del prvenstva končale na 4. mestu. V zadnjem krogu so v Ljubljani s 3:1 premagale Krim in si tako priborile svojo šesto zmago. V prvem krogu pomladanskega dela jih čaka teško gostovanje pri tretjevrščenemu Gornjemu Gradu. Odbojkarice Novega mesta so v zad-

njem krogu gostovale v Mislinji, kjer so po besedah njihovega drugega trenerja Marjana Mengerja zmagale kljub temu, da letos še niso igrala tako slabo. Po prvih dveh nizih Novomeščankam ni kazalo najbolje, saj so po zelo izenačeni igri vodile domačinke z 2:0 (16:14 in 15:12). Z nekoliko boljšo igro je Novomeščankam le uspelo izenačiti na 2:2 (10:15 in 6:15), v zadnjem nizu pa so izkoristile šele četrto zaključno žogo in že izid 20:18 pove, koliko sreče so imele, da so letos še četrti zmagale. Največ zaslug za uspeh ima Tamara Podolski, ki je poleg vedno zanesljive Jane Vernig tokrat pokazala vse svoje znanje. Drugi del sezone bodo Novomeščanke začele na vedno vročem igrišču blejskega Avtohitu. I. V.

Predstavili so se v Švici

Novomeški triatlonski klub je na kongresu v Švici predstavil evropsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Novem mestu

Minuli vikend je v švicarskem mestu Lausanne potekal redni Kongres Evropske triatlonske zveze (ETU). Novomeščani, organizatorji Evropskega članskega prvenstva 1994, so odšli na ta eminentni kongres dobro pripravljeni in so tam predstavili Slovenijo, Dolenjsko in Novo mesto ter tekmovanje samo z mnogimi posebej za to priložnost izdelanimi materiali: videokasetami, brošurami, albumi, prospekti, plakati itd. Še posebej veliko laskavih pohval je bila deležna izvedba letošnje dirke za Evropski pokal, ki je bila 1. avgusta v Novem mestu. Prav vsi, od predsednika in drugih uradnih oseb ETU pa do predstavnikov državnih triatlonskih zvez, so s spoštovanjem govorili o tej prireditvi, ki da je bila ena najboljših predstav v Evropi doslej. Novomeški prireditelji (Triatlonski Klub Novo mesto) so to vzeli sicer na znanje, vendar z občutkom še večje odgovornosti za izpeljavo nadaljnjih projektov.

Kongres je potekal v kompleksu, imenovanem "Novi Olimpijski muzej", v neposredni bližini sedeža Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK). Triatlon je šport, ki ga v najbližji prihodnosti lahko pričakujemo v rednem programu Olimpijskih iger. To ni komentar na pamet, temveč so to besede samega predsednika MOK Samarancha, ki je temu kongresu izkazal še posebno čast s tem, da se mu je pridružil pri zadnjem dejanju - nedeljskem kosilu. Tako so novomeški organizatorji imeli čast družiti se z eno najvidnejših javnih osebnosti sveta, ta pa je s tem, skupnim krajsim sprehodom in skupnim fotografiranjem, dala triatlону priložnost za nadaljnjo afirmacijo v svetu športa.

Tako bo Evropsko prvenstvo v triatlону naslednje leto v Novem mestu, in sicer 6. avgusta, na praktično isti progi kot letos. Več o pripravah na ta velik in pomemben projekt za Novo mesto in Slovenijo pa bomo gotovo še poročali. ANDREJ SVENT

KOLESARJI ŠE NAPREJ KRKINI - Tovarna zdravil Krka je pred dnevi podpisala novo pogodbo o glavnem pokroviteljstvu nad najuspešnejšim športnim društvom na Dolenjskem, katerega uspehi temeljijo na široko zasnovanemu delu z mladimi, kar je osnova za vrhunsko dosežke, ki jih v zadnjih letih dosegajo novomeški kolesarji tudi na največjih svetovnih tekmovanjih. Ravno mednarodni uspehi in skrb za vsestranski razvoj mladine so Krko vzpodbudili k še večji podpori kolesarskemu društvu. En del sredstev, ki ga bo kolesarjem namenila Krka, je fiksen, drugi del pa je odvisen od uspeha posameznikov in kluba v celoti. S pogodbo Krka zagotavlja tudi socialno varnost najboljših tekmovalcev, kar je pri njihovem delu ključnega pomena. Ob podpisu pogodbe so za isto mizo sedli predsednik kolesarskega društva Jože Peterlin, najboljši mladi kolesar Martin Derganc, generalni direktor Krke Miloš Kovačič in njegov namestnik Slavko Plavec. (I. V., Foto: S. Dokl)

Vse najboljše, gospod profesor!

Danes, dva dni pred dopolnjenim 90. letom, bodo na slavnostni seji občinske skupščine prof. Janka Jarca proglasili za častnega občana novomeške občine. Tako se bo ta znameniti Novomeščan v poznih letih svojega izjemno bogatega, plodnega in lepega življenja po tej najvišji časti, ki jo mesto oziroma občina izkazuje svojim največjim in najvrednejšim ljudem, pridružil vrsti za naše mesto, Dolenjsko in domovino Slovenijo sploh pomembnih mož - od gorjanskega barda Trdine do Jarčevih dragih mladostnih prijateljev Božidarja Jakca in Marjana Mušiča.

V tem priložnostnem zapisu, ki je nastal po večkratnih pogovorih s prof. Jarcom, ki so se po zaslugi slavljence odlikovali z njemu lastno iskrovostjo, šegavostjo, z lucidnostjo pa tudi trpko ironijo in celo resignacijo, pač ne bo moč podati celotne in zakrožene podobe tega velikega Novomeščana, njegovega bogatega življenja in pomembnega dela. Še kakšno bolj tekoče pero bi se ob taki nalogi zatikalo in še kakšna jasnejša misel bi se opotekala.

Pripoved teče prof. Jarcu gladko, njegov govor je zanimiv in tekoč, zabeljen s pregovori, citati in sočnimi ljudskimi "prigilhami", odlikuje ga lep, bogat in metaforičen jezik, njegovo znanje je enciklopedično, njegov spomin neverjetno zanesljiv. Otroških let v Beli krajini, Žužemberku in Kostanjevici se ta edinec očeta, doma z Viča pri Ljubljani, in matere, hčere črnomaljskega župana Doltarja, spominja z nežno nostalgijo. V šolo je, rojen na božič leta 1903 v Črnomlju, začel hoditi v belokranjskem Gradcu, nadaljeval ljudsko šolanje, kot se je takrat reklo osnovni šoli, v Črnomlju, nato v Žužemberku, kamor je bil oče premeščen, in končal v Kostanjevici. V samih lepih, zanimivih, starih in bogate zgodovine polnih krajih. Iz Kostanjevice, kjer je družina takrat živela, so bistrega fantiča poslali na študij v cenjeno in upoštevano novomeško gimnazijo. "Kot novomeški študent sem stanoval za pošto, v nekdanjem kapucinskem samostanu, pri družini davčnega sluga Pristava, dokler se po končani vojni, leta 1919, starši niso preselili v Novo mesto. In od takrat živim v tem stanovanju pod kapelo Božjega groba, ki so jo dali pozidati nekdanji lastniki grmskega gradu Mordaxi. Sem bil pa v ljudski šoli pa tudi kasneje še močno navezan tudi na Belo krajino, saj sem vsako leto preživljal počitnice pri starem očetu Doltarju v Črnomlju."

Čudoviti čas upanja in pričakovanja
Ker je bil v Črnomlju rojen tudi njegov vrstnik z enakim priimkom, znani slovenski pesnik in pisatelj Miran Jarc, ki je bil

povrhu vsega tudi njegov novomeški znanec, je Janka Jarca kasneje kot študenta zgodovine in slavistike znani literarni zgodovinar prof. Ivan Prijatelj na kolokviju vprašal, če sta z Miranom kaj "v zlahti". "Nič," je odgovoril Janko Jarc. "Kako pa to, saj sta oba rojena v Črnomlju in oba se pišeta Jarc?" je zanimalo profesorja. "Res," je odvrnil iskriivi Janko, mlajši od obeh Jarcev, "razlika je samo ta, da je Miranov oče sodnik, moj pa žandar!" In to je še danes velika razlika, kaj šele v tistih časih, ko je bila razslojenost še toliko večja, očitnejša in skrbno vzdrževana.

V generaciji, ki je v letih tik pred prvo svetovno vojno, med njo in po njej hodila v novomeško gimnazijo, so bila kasnejša pomembna imena slovenske umetnosti in znanosti, umetniško gibanje, ki je manifestativni vrh doseglo z umetniško razstavo, na kateri je sodeloval tudi sloviti slikar Rihard Jakopič, pa je kasneje dobilo ime "novomeška pomlad". In vsemu temu je bil priča mladi Janko Jarc. "Prva vojna je močno zarezala v naše takratno življenje. Res smo se poznali, vendar so bile takrat med nami tudi že razlike. Prvič ni bilo vseeno, iz kakšnega socialnega okolja si bil. So nas, revnejše, nekateri kar zviška gledali. Poleg tega pa so bile takrat tudi razlike v letih bolj očitne. Maturanti se na primer niso kaj dosti družili s petošolci, kaj šele višješolci z nižješolci. Med vojno smo imeli pouk v frančiškanskem samostanu, ker so gimnazijsko poslopje zasedli za vojaške potrebe; ker ni bilo dovolj prostora, je potekal pouk dopoldne in popoldne in je bilo priložnosti za druženje še manj. Ko je šla Avstrija v franže, sem bil v peti šoli." Dobro se spominja izjemno nadarjenega pesnika in slikarja Jožeta Cvelbarja iz Prekope pri Kostanjevici, katerega obetavna življenjska pot se je v hudih mukah končala neke v tirolskih Dolomitih. Cvelbarja je Jarc nazadnje videl prav pri novomeški pošti. "On je bil že kot vojak na dopustu, jaz pa sem pri pošti čakal na poštni voz, po

katerem mi je mati iz Kostanjevice - oče je bil tudi vpoklican kot vojak - poslala kakšen hlebec kruha ali drugo hrano. Cvelbar je sanjal o študiju v Pragi in v Parizu." In kar se zaradi nedoumljive usode ni izpolnilo temu fantu, se je kasneje uresničilo nekaj let mlajšemu Janku Jarcu, ki je del svojega zgodovinskega študija opravil v zlati Pragi, tem slovanskem Rimu.

Iz Prage, kjer je poslušal predavanja izvrstnih profesorjev, je Janku Jarcu ostal v živem spominu tudi naslednji dogodek, o katerem še danes, po toliko desetletjih, presunljivo pripoveduje. "Vedeli smo, da je naš gimnazijski direktor Amat Škerlj, odlični klasični filolog, bolan. Neke noči, bilo je leta 1927, se mi je živo sanjalo, da mi na Karlovem mostu v Pragi prihaja naproti. In ko bi se imela srečati, se je njegova podoba razblinila. Zjutraj sem svoje sanje povedal sestanovalcu Jožetu Lazarju in mu izrazil bojazen, da je Škerlj umrl. 'Daj no, daj,' je rekel Jože, 'žtebi se zmeraj nekaj sanja!' Naslednjič, ko sva šla v naš klub v Pragi, sem odprl časopis in v njem je bila Škerljeva osmrtnica..."

Do leta 1922 je Jarc hodil v novomeško gimnazijo. To je bil tudi čas novomeške pomladi, tistega "čudovitega časa upanja in pričakovanja". "Takrat smo pravzaprav vsi pisali pesmi, to je nekako spadalo k mladosti, do komolcev smo imeli zavihane rokave," se nasmeje prof. Jarc, ko se spominja mladostne zagnanosti pred več kot 70 leti. Takrat, v času novomeške pomladi, je pravzaprav Jarc šele spoznal Jakca, ker mladi slikar pač takrat ni živel v Novem mestu, ampak je hodil na realko v Idriji. "Z Marjanom Mušičem pa sva bila sošolca že v nižji šoli in sva ostala tesna in dobra prijatelja vse življenje. Prav tako z Jakcem. Po drugi svetovni vojni, ko je bilo naše mesto močno ranjeno, smo si prizadevali za njegovo obnovo. Tu je bil še Zdenko Skalič, ki je pisal pesmi v Podbeškovem slogu, a je žal mlad umrl za posledicami hude infekcije, ki jo je staknil, ko si je ranil koleno. Seveda so v ta krog sodili tudi nekaj starejši Miran Jarc, Vladimir Premru in, jasno, Tone Podbevšek, ki je že takrat objavjal v Domu in svetu; zaradi njegove odločnosti in nepopustljive ostrine je Miran Jarc v svojem romanu Novo mesto Podbešku nadel ime Vrezec. V tem romanu se da prepoznati tudi druge osebe, ki nosijo značilnosti takratne mlade novomeške generacije, od Franca Hermana do Toneta Puca, ki sta oba nesrečno končala svoji mladi življenji, in drugih. Takratni novomeški študent je bil tudi tihi, zamaknjeni in vedno elegantni Slavko Grum, ki se ga spominjam tudi kot izvrstnega recitatorja, pa njegov mladostni prijatelj Niko Berus, lepa Lea Pleiweis, Bogo Topley. Bil je čudovit čas kipeče mladosti, vojne morije je bilo konec in mi, mladi novomeški študenti, smo odkrivali svet..."

Razprave in obrabi

Po maturi leta 1922 si mladi Janko Jarc ni ubijal glave s tem, kaj bo študiral. Zgodovina ga je privlačila od otroških let. "Ze v ljudski šoli v Kostanjevici sem navdušeno prebiral Sienkiewiczzeve zgodovinske romane," se spominja. "Na gimnaziji je takrat učil zgodovino prof. Jože Kovač, prekrasen človek in izvrsten zgodovinar." Vendar Jarc ni imel sreče, da bi ga prof. Kovač učil, se je pa zanj še toliko bolj navušil ob rednih obiskih pri njem doma. "Celo tako daleč me je pripeljalo, da sem razmišljal, da bi hote padel, ker bi potem naslednje leto prišel v razred, v katerem bi poučeval prof. Kovač," pove po toliko letih. No, tega svojega "načrta" ni izpeljal. Jarc je zgodovino in slavistiko študiral v Ljubljani in Pragi. Za zahteven in obsežen študij so si Jarc in drugi novomeški študentje v novomeški gimnaziji nabrali veliko, obsežno in široko znanje. Še danes, po več kot 70 letih, prof. Jarc iz časov svojega gimnazijskega šolanja po izvrstnem spominu citira Iliado in Odisejo v grščini ali v latinščini dela rimskih klasikov. In ne samo to: do besede se spominja celo norčavega prevoda začetka Iliade, ki je v tistih letih razveseljeval študente:

*Mene ne najdeš doma,
odšel sem v Ahilejo,
ženo sem pustil doma,
otroke pa dal sem v rejo.*

Na izust najprej v grščini, potem v latinskem prevodu pove sloviti napis v Termopilah in se ob tem mimogrede spomni še njegove novomeške "priredb", ki jo je zagrešil učeni in duhoviti katehet dr. Ciril

Ažman:

*— Potnik, v mestu povej,
da tu si nas videl ležati.
S Trške gore smo prišli,
v jarek zavili smo vsi.*

Take in podobne pesmice in anekdote iz nekdanjega novomeškega življenja prof. Jarc stresa iz rokava. "Teh stvari se z leti človek nabere, kot berač uši," se hudomušno smeji.

In nekako raje pripoveduje o takih zabavnih stvarih kot o svojem resnem in obsežnem delu novomeškega zgodovinarja in muzealca. O delu prof. Jarca kot zgodovinarja Novega mesta in Dolenjske, najpomembnejšega po Ivanu Vrhovcu, ki je leta 1891 izdal svojo Zgodovino Novega mesta, se bo moč ponovno prepričati te dni, ko bo ob njegovem visokem življenjskem jubileju izšel tako imenovani Jarčev zbornik z naslovom Razprave in obrabi, v katerem bodo zbrani njegovi najpomembnejši strokovni spisi. V svojih zgodovinskih delih se prof. Jarc ne kaže le kot izvrsten poznavalec zgodovine Novega mesta in njegovih pomembnih ljudi, marveč tudi kot sijajen pisec. Te redke lastnosti je ohranil do poznih let, saj je pred kratkim svoji obsežni bibliografiji dodal še razpravo o predvojnem novomeškem literarnem zgodovinarju dr. Alojzu Turku, ki jo je napisal letos in je izšla v zadnji številki revije Rast.

Po končanem študiju je prof. Jarc skoraj tri leta čakal na redno namestitev. Šele leta 1933 je dobil zaposlitev kot profesor zgodovine na novomeški gimnaziji, potem pa so ga, po zaslugi novomeških klerikalcev, prestavili na gimnazijo na Ptuj. Za profesorski izpit je v Novem mestu raziskal stanje novomeških arhivov in z žalostjo in zgroženostjo je spoznal, da je stanje na tem področju porazno. Novomeščani se očitno nikoli niso kaj prida brigali za svoje arhive in druge priče preteklosti mesta. Žal se je ta resnica potrdila tudi po drugi svetovni vojni, ko so na odpad kot star papir odpeljali veliko arhivskih listin iz obdobja kakih 150 let novomeške zgodovine.

Srečno naključje je hotelo, da je bil prof. Jarc ravno na počitnicah doma, ko so poleti 1939 pri gradnji športnega stadiona v Kandiji ob današnji Kristanovi ulici naleteli na ostaline davne preteklosti. Jože Gregorič, navdse obetavni umetnostni zgodovinar, ki je veliko pripomogel tudi pri zbiranju muzejskih predmetov v okviru Muzejskega društva, iz katerega je po vojni nastal Dolenjski muzej, je prof. Jarca obvestil o najdbi. "Nihče od nas ni imel arheološkega znanja, vedeli smo le, da moramo biti nadvse previdni," se spominja. In izkopali so čudovit halštatski bronasti oklep. Do začetka vojne so ga hranili v sobi v meščanski šoli, ki jo je takratni novomeški župan dr. Režek namenil za hrambo muzejskih predmetov, ki so jih zanesenjaki - med njimi je bil spet posebej zavzet Jože Gregorič, ki je kasneje med bombardiranjem Novega mesta izgubil življenje - zbirali za bodoči muzej. Med italijansko okupacijo je prof. Jarc dragoceni oklep pred Italijani s pomočjo dr. Rajka Ložarja spravil na varno v Ljubljano. Tam pa je bil tako na varnem, da ga po koncu vojne tudi zakoniti lastniki, se pravi Novomeščani oziroma

Dolenjski muzej niso mogli več dobiti nazaj. In še danes je ta vredna najdba v Ljubljani, novomeški Dolenjski muzej pa je dobil vsaj izvrstno kopijo, narejeno v nemškem Mainz.

Leta 1941 so v Novem mestu ustanovili Muzejsko društvo, do ustanovitve muzeja pa je moralo preteči še precej časa in, žal, tudi krvi. Prof. Jarc je najprej delil usodo številnih drugih Novomeščanov in Slovencev, ki so jih Italijani zaprli in nato internirali, kapitulacija Italije pa ga je zatekla v novomeški bolnici. "Pravzaprav me je rešil sicer izvrstni kirurg dr. Steinfelser, begunec iz Celja, ki se ni odločil za operacijo; če bi me operiral, bi me Nemci dobili v bolnici in najbrž se ne bi dobro končalo." Tako pa je z dvema lojtrniškima vozovoma italijanskih arhivov odšel proti Dolenjskim Toplicam in v Podturm sta jih s kovačem Šobrom spravila v podzemno jamo, kjer pa so jih kasneje Nemci zaradi izdajstva odkrili in uničili. Jarc se je potem v Podhosti pridružil intelektualcem, ki so na to partizansko ozemlje prišli iz Ljubljane, med njimi so bili dr. Fran Zwitter, Lojze Ude, Jože Udovič in drugi. Ti in ostali so bili kasneje člani in sodelavci partizanskega Znanstvenega inštituta, ki je deloval tudi na Bazi 80 na Kočevskem Rogu in pri katerem je bil Janko Jarc sodelavec in arhivar za Dolenjsko in Belo krajino. "Zbirali, hranili in urejali smo dokumentarno gradivo, in to tako partizansko kot italijansko in nemško." Po končani vojni je tudi to gradivo pripomoglo, da je prof. Jarc lahko napisal tako izvrstno zgodovinsko delo, kot je njegov Partizanski Rog, ki je doživelo tudi drugo, dopolnjeno izdajo.

Šele leta 1951 so prof. Jarca "spustili" iz Ljubljane domov v ljubljeno Novo mesto, in to prav z nalogo postaviti na noge Dolenjski muzej, ki je bil takrat formalno že ustanovljen, a ni imel niti svojih prostorov. Začel je s sposojeno pisalno mizo, ko je odšel v pokoj, je pustil tri stavbe ter urejeno in vpeljano muzejsko in galerijsko dejavnost. "Nič ne bi imel sam narediti, če ne bi bil naš muzej deležen podpore in pomoči takratnih odločujočih ljudi v Novem mestu, kot so bili Boris Andrijačič, Maks Vale, Vilma in Franc Pirkovič, iz Ljubljane pa Franjo Baš, Radko Polič in še kdo; iz Narodnega muzeja in Muzeja ljudske revolucije pa smo za naš muzej dobili tudi nekaj eksponatov in pohištvo. V Dolenjskem muzeju pa sem se vedno lahko zanesel na prizadevne uslužbence."

In še danes prof. Jarc budno spremlja dejavnost Dolenjskega muzeja, tega njegovega lepega otroka. Danes bo torej mesto, ki mu je prof. Jarc posvetil večino svojega življenja, dela, znanja, skrbi in ljubezni, tega vrednega moža proglasilo za svojega častnega občana. Tako se bo to priznanje pridružilo številnim drugim, ki jih je v svojem dolgem in plodnem življenju dobil za svoje delo človek, ki je vse življenje ohranil dragoceno občutljivost ljudi, "ki jih vsaka zvezda boli in jim vse odmeva", kot je zapisano v Izidorja Cankarja romanu S poti, knjigi, ki je tako močno vplivala na generacijo prof. Janka Jarca.

Vse najboljše, gospod profesor!

ANDREJ BARTEJL

RUDI ŠPANZEL: Dobro jutro, gospod profesor (1972, olje na platnu)

Prihaja čas za podeželje

Po dolgih letih je na vzpetinah nad Krškim spet čutili čudovito vrenje med ljudmi. Upanje v boljše čase, spoznanje, da ima podeželje velike prednosti in da vse bolj postaja nujno potrebno tudi za mestnega človeka, nove ideje, zagnanost krajanov in razmišljanja mladih, da bi ostali doma ali se spet vrnili.

Zdole so podeželjska krajevna skupnost. Včasih so v 12 zaselkih živele družine s petimi in več otroki. Danes je vseh prebivalcev okrog 800. Šole že lep čas nimajo več, zato otroci hodijo v krško osemletko, medtem ko se njihovi starši pretežno vozijo na delo v krška in brežiška podjetja. Le manjši delež življa se še ukvarja s kmetijstvom: sadjarstvom, vinogradništvom, živinorejo.

Pred dvema letoma so Zdolani posneli video kaseto "Prav lepo je res na deželi", na katero so zapisali običaje, da bi jih tako ohranili in hkrati osvestili sokrajane. Organizirali so zelo obiskano tekmovanje koscev, že več let pa obujajo jurjevanjske običaje, ki jih je pohvalil tudi znani etnolog dr. Janez Bogataj. Očistili in uredili so nekdanjo pešpot od Krškega do Zdol, po kateri so nekdanj hodili na zdolske sejme in na romanja. Vida Ban, Zdolanka, zaposlena v sekretariatu za družbene dejavnosti krške občine, razmišlja o oživitvi poti od Zdol do Kostanjka in nato do podsredškega gradu, Podsrede in vse do znanega Pilštajna. Radi bi vzpodbudili Krčane, da pridejo na Zdole tudi peš in si tam privoščijo tisto, česar v mestu ni.

"Radi bi oblikovali kmetije odprtih vrat, na katerih bi se lahko ustavljali gostje (peš ali z avtom) in povprašali po domačih do-

brotah. Naši ljudje so komunikativni. Mimoidočemu bi radi svetovali, kje naj se oglasijo po dobro domače vino, kje pečejo izvrsten kruh, kje se sušijo domače klobase in salame, kdo kuha slivovko, sadjevec, viljamovko ali celo vinjak, v kateri hiši imajo dovolj orehovitih jadr, suhega ali svežega sadja, mleka in mlečnih izdelkov," zna povedati predsednik sveta KS Branko Šoba.

Vse naštetu na Zdolah in v bližnjih zaselkih že imajo, žal pa tega bogastva ne znajo ali ne morejo primerno ponuditi. Ponudba proizvodov kmetij je neorgani-

zirana in zato posameznikom in kraju ne daje takih rezultatov, kot bi si jih želeli. Ravno tu se začne nova možnost, ki ji v ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo pravijo celostni razvoj podeželja in obnova vasi (CRPOV). Morda ob tem marsikdo pomisli na še en novi projekt, kakršnih je že dovolj po predalih, vendar izkušnje iz tujine pa tudi prvi znaki v nekaterih poskusnih območjih doma dokazujejo, da ne gre za papirje same.

Krška občina je za začetne priprave na tak projekt za Zdole dobila milijon tolarjev. Pred mesecem dni so se začele prve aktivnosti in pred kratkim je bil v Kostanjku nad Zdolami prvi sestanek, na katerem so člani projektnega sveta (sestavljajo ga domačini, predstavniki občine in strokovnjaki za posamezna področja) in predstavniki Savaprojekta, ki vodi nalogo, predstavili krajanom cilje te akcije. Zbralo se je kar čez 80 ljudi, ki so pokazali veliko zanimanja za

projekt, volje za sodelovanje, ob tem pa opozorili na tisto, kar jih najbolj teži.

Zdaj v Savaprojektu pripravljajo anke-to, s katero bodo po novoletnih praznikih izprašali vsako gospodinjstvo, kakšne možnosti, želje in kakšno videnje razvoja svojega kraja ima. Na osnovi odgovorov naj bi izločili nekatere glavne usmeritve v razvoj kraja, ugotovili, kaj je treba storiti za doseg teh ciljev in česa se lotiti najprej, ter predlagali tudi možne načine reševanja in svetovali krajanom, kam se lahko obrnejo za doseg svojih ciljev.

Zdolani ugotavljajo, da imajo kar dobro izhodišče za sodelovanje v takem projektu. Prve ideje so že tu. Nikakor ne mislijo v svojem kraju, ki naj bi postal pomembno dopolnilo turizmu v Posavju, ponujati samo hrane in pijače. Ob tej priliki so že začeli bolj temeljito razmišljati o svojih rojakih od kuharja Ivačiča do kulturnega delavca in prosvetarja Bena Zupančiča. Zamislili so se tudi nad kulturnim domom na Zdolah in vaškim domom v Kostanjku, v katerih zadnje čase ni nobene prireditve, saj je nekdanj živahno družabno in kulturno življenje v kraju zadnja leta zamrlo.

Kostanjek, obračun s kostanji, bi lahko povabil na kostanjevo nedeljo z domačim moštom. Nekateri razmišljajo o vinski cesti proti Bizelskemu, ki se ni dobila pravega smisla, drugi menijo, da bi na odprte kmetije prihajali gostje in sodelovali pri kmečkih opravilih, kolinah. Krajanka Mari- ca Živič, ki je v projektne svetov poverje- na za področje turizma, opozarja na še žive običaje, tradicionalne jedi, stare kmečke hiše, gospodarska poslopja, vinske hrame,

orodja. Miri Debeljak se zdi razveseljivo predvsem to, da se je po prvem sestanku za projekt začela zanimati mladina. "Mladi vidijo sebe in svojo prihodnost v novem razmišljanju, zato upamo, da se bodo začeli vračati. Presenečena sem bila, ko sta me kmalu po sestanku obiskala dva mladeniča in mi razložila, kako bi se vključila v projekt. Dobro je, da lahko vsak poskuša najti primerno dejavnost zase, poleg večjih kmetov tudi tisti manjši, ki bi se lahko lotili kake dopolnilne dejavnosti."

Zdoljani se zavedajo, da bodo morali poseči v svoje žepce in zavihati rokave, vendar brez zunanje pomoči ne bo šlo. Potrebna bo spodbuda pri iskanju novih programov, svetovanje pri njihovem trženju, olajšave za iskanje novih dejavnosti v obrti, turizmu, podjetništvu, dopolnilnih dejavnostih na kmetijah, stalno izobraževanje zainteresiranih domačinov in še marsikaj. Krajanje za tak razvoj potrebujejo ustrezno infrastrukturo, v prvi vrsti neoporečno pitno vodo na vsaki domačiji (dobili naj bi jo že v letu 1994), solidne ceste, telefone, občestne informacije in smerokaze.

Zdole so le eden izmed krajev v Sloveniji, v katerih naj bi stekli podobni projekti celostnega razvoja podeželja in obnove vasi. Izkazalo se je, da je že sama ideja prebudila krajanje, kar je že samo po sebi rezultat. Kaj več lahko pričakujemo le, če bo celostni razvoj zajel vse slovensko podeželje in bo dobil dejansko vsestransko podporo države. V tem primeru bodo rezultati trajnejši in se življenje v vaseh ne bo ustavilo, ko bodo omagali sedanji aktivnosti.

B. DUŠIČ-GORNIK

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

naše korenine

Praznik miru in upanja

Spet je tukaj skrivnostni in slovesni božični čas: za ene velik verski praznik, za druge čas spomina na stare običaje. Hladni in temačni zimski čas je od nekdanj dajal krila domišljiji in človek, odvisen od naravnih sil, je prav v tem času videl največjo nevarnost zase in za svoj rod. Strah ga je bilo, da se toplota in svetloba ne bosta nikoli več vrnila nazaj, zato se je poskušal na vse načine prikupiti bogovom, za katere je verjel, da imajo moč nad njima. Dajal jim je darove in krasil svoja bivališča. Pozneje, ko je krščanska cerkev v svoje obredje spretno prevzela večino poganskih običajev, smo dobili božič, Odrešenikovo rojstvo. Povojna svinčena desetletja, ki so ga hotela izbrisati iz zavesti ljudi, tega niso uspela napraviti. Ostal je, ker sodi v ta čas, v veselje otrok in zadovoljstvo odraslih. Kot simbol, ki prinaša mir in upanje. Seveda ga je čas precej spremenil. Nič več ne bo tisti skromni, a slovesni praznik, ki ga nekateri med nami še pomnijo. Seveda vsak po svoje, kot ga je doživljal, ko je bil še otrok.

"Pri nas so se priprave na praznovanje pričele že s prvim adventom. To je bila predvsem duhovna priprava. Otroci smo vstajali zgodaj zjutraj in odhajali v Metliko k zornicam, jutranjim mašam. Z nami so

bile predvsem tete, neporočena dekleta, ki jih je bilo takrat skoraj pri vsaki hiši nekaj. To je trajalo ves čas do božiča. Pot je bila kar dolga, jutra so bila hladna in temna, a v razsvetljeni cerkvi je bilo toplo," se spominja Plutova mama iz Drašičev. Seveda v spominu sega v čas pred drugo svetovno vojno, ko je bila še deklica, Guštinova Anica, prav tako iz Drašičev. Kot za druge otroke se je tudi zanjo pričel božični čas s pričakovanjem Miklavža. Zvečer so nastavili krožnike na okno. Miklavž jih ponavadi ni razočaral. Prinesel je jabolke, rogljičev, krhljev, orehov in drugih dobrot. Otroci so se jih razveselili, morda bolj, kot pa se danes velike čokolade ali računalniške igrice. Živeli so skromno in pest rogljičev je bil zanje že celo bogastvo.

Vnuka Barbara in Žiga se stisneta k babici Ani in napeto poslušata, kaj mi pripoveduje. Tudi zanju je pripovedovanje zanimivo in novo, Miklavž pa verjetno bolj razkošen. In že smo pri božičnem večeru. To je bil dan, ko se je v hiši in okoli nje pospravljalo in pripravljalo. "Štiriindvajsetega decembra je bil post. Pripravljali smo se na božično slovesnost. Že prej pripravljen in posušen mah smo otroci pod budnim tetinim nadzorom razgrnili na polico v

kotu pod razpelom - božji kotek smo mu rekli - in razmestili figurice, pastirje in živali, okoli hlevca, v katerem je bilo božje dete z Jožefom in Marijo. Tako narejene jaslice so bile obdane s svežimi smrekovimi vejami, ki so jih krasili srebrnkasti lišaji. Tudi te smo že prej nabrali na drevju in jih posušili na peči. Drugih okraskov, ki bi ponazarjali sneg, takrat ni bilo. Jaslicam smo rekli tudi krisban. Drevečka takrat še nismo imeli. Ta navada se je na kmete prenesele še po vojni. Je pa teta pripravila še drugačno okrasje. Iz barvnih papirjev in slamic je spletla verige in jih nabesila po stropu pred jaslicami. Strop v izbi je bil namreč še lesen."

Otroške roke, še bolj pa radovedne oči so imele tisti dan veliko posla. Vsa opravila so bila nenavadna, nova, vse je vodilo k nekemu skrivnostnemu cilju. Mati je zamesila božičnik, velik hlebec kruha s figurami iz testa, pticami in zibko na vrhu. Božičnik je postavila na mizo. Tu je moral ostati cel do treh kraljev, ko so ga razkosali in dali živini, da ga je pojedla. Okoli božičnika so na mizo nasuli vse vrste poljskih pridelkov, predvsem razna žita. Te so pozneje dali kokošim, da so ga pozobale. Zvečer, ko so bile vse priprave končane in je bila živina nakrmljena, se je zbrala družina. Mati je vzela blagoslovljeno vodo in z njo poskropila vse prostore v hiši in gospodarska poslopja zunaj nje. V procesiji ji je sledila vsa družina. Sledila je molitev rožnega venca, večerja in čakanje na slovesni trenutek, ko bo družina odšla k polnočnici. Čas med molitvami in odhodom v cerkev je bil prijeten. Ponavadi so sedeli na peči in okoli nje in peli.

Že kako uro pred polnočjo je vas zaživela. Družine so prihajale iz toplih bivališč. Le najstarejši so ostali doma in čuvali hišo. Ostali so se razvrstili v kolono in po ozki gazi v globokem snegu krenili proti Metliki. Eden od starejših v družini je spredaj nosil baklo in kazal ostalim pot. Z vseh koncev so se iz teme pojavljale drobne kresničke in se zgrinjale k cerkvi. Ko je v njej zadonela slovesna božična pesem, so srca vztrepotala.

"Veliko lepše je bilo včasih hoditi peč k polnočnici, kot pa se je sedaj voziti z avtomobilom," pravi Ana. Okoli nje se je veliko spremenilo. Guštinova domačija je onemela. Izpraznila jo je vojna. Ana se je poročila s sosedom, Martinom Plutom, znanim vinogradnikom. Tudi Martina ni več. Ana je letos postala vdova. A ostala ji je lepa tolažba. Ima tri vnucke, katerim bo lahko pripovedovala, kako so v Drašičih včasih praznovali božič, praznik miru in upanja.

TONE JAKŠE

FOTO: T. JAKŠE

Ana Plut iz Drašičev z vnuckoma Barbaro in Žigom

pobude

Gribeljci so se prebudili

Zadnji dve leti so po vsej Sloveniji začeli s projekti celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CPOV), le Belo krajino je ta nova strategija ministrstva za kmetijstvo obšla. Zaradi tega so se v Gribljah odločili, da kar sami pripravijo predlog za uvedbo takšnega programa razvoja vasi, ki sloni predvsem na zmognostih in sposobnostih Gribeljcev samih.

"Ekonomska kriza je tudi v Griblje prinesla brezposelnost in brezperspektivnost. Zato ne čudi, da so začeli ljudje razmišljati o novih virih dohodka. Spoznali so, da so možnosti za zaslužek tudi doma, v dejavnostih, ki so bile pred kratkim prezrte, čeprav so se ponujale na domačem dvorišču. Zato so se Anton Filak, Jože Pezdirc, Alojz Štrucelj, Jože Črnič in Stane Šimec z Jožetom Križanom na čelu odločili, da črnomaljski občinski vladi ponudijo v razmislek program, ki bi ga lahko vključili v projekt CRPOV. Razvoj kraja so zasnovali predvsem na kmetijstvu in turizmu. Prepričani so, da bo ob povezanosti teh dveh dejavnosti vas v občini zopet dobila tako pomembno vlogo, kot jo je imela nekdanj.

Jože Križan, kmet, ki se vse bolj usmerja v pridelavo zelenjave, pravi, da je prav gribeljsko polje med najbolj rodovitnimi v Beli krajini. Kljub temu so se po drugi vojni ljudje raje odločali za industrijo, zadnja leta pa zopet razmišljajo, kaj jim lahko prinese zemlja. Zaradi ugodnega podnebja je prav Bela krajina še posebej primerna za pridelovanje tistih kultur, ki drugod po Sloveniji ne uspevajo ali dozoriijo pozneje. "Prepričan sem, da bi z intenzivnim in organiziranim vrtnarjenjem ter skupnim nastopom vaščanov na trgu imela naša vas pomembno vlogo pri preskrbi ne le Bele krajine, temveč širšega tržišča, z zelenjavo in ostalimi pridelki. Vendar brez namakanja ne bo več šlo," pove Križan iz lastnih izkušenj. Ob tem ne pozabi omeniti, da je med vaščani zanimanje še za pripravo suhomesnatih izdelkov. V Gribljah tudi že sušijo sadje in pripravljajo druge izdelke iz sadja kot so žganje, likerji, džemi in sokovi. Gribeljci so prišli celo že tako daleč, da razmišljajo o skupni blagovni znamki, pod katero bi lahko ponudili na trgu vse pridelke in izdelke, ki bi seveda zadostili zahtevani kakovosti.

Ob načrtovanju turističnega razvoja v Gribljah opozarjajo predvsem na to, da je v črnomaljski občini sedaj urejeno le kopalnišče z avtokampom v Vimici, povsod drugod pa je obrežje Kolpe prepuščeno na milost in nemilost divjemu kampiranju. Griblje pri tem niso izvzete. "Neurejeno kampiranje kazni pokrajino in daje vtis zane-

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

marjenosti in neurejenosti. Tega si v Gribljah, ki imajo vse pogoje za ureditev sodobnega kopalnišča, ne smemo privoščiti. Zaradi jezu je Kolpa pri Gribljah privlačna za tiste, ki imajo radi mirno in globoko vodo kot za tiste, zlasti otroke, ki jim je bolj pri srcu plitva in topla reka. Prostora za ureditev kampa je dovolj, v Gribljah in okolici pa lahko pridejo na svoj račun tudi gobarji, ljubitelji sprehodov, vinogradov in zidanic, ki jih imamo Gribeljci na Plešivici, ter slikovitih stelnikov," pove Križan. Razmišljajo celo o mnogostranski vlogi stelnikov, ki bi jih vključili v turistično ponudbo. Imeli bi rekreacijsko, učno-izobraževalno in ekološko vlogo. Ko bodo stelnike znova uredili, bi lahko ustanovili celo krajinski park, v katerem bi obiskovalcem prikazali nekdanjo rabo in vlogo stelnikov, hkrati pa jim v njem ponudili tudi rekreacijo. Bodisi sprehode, nabiranje gob, gorsko kolesarjenje ali jahanje.

Pomemben dodatni zaslužek Gribeljci ne vidijo zgolj v kmetijstvu in organizirani turistični ponudbi, temveč tudi v obrti. Čeprav se zavedajo, da brez družbene pomoči, tako moralne kot denarne, ne bo šlo, dobro vedo, da bo uresničitev projekta v največji meri odvisna od volje in pripravljenosti krajanov samih. Če jim bo načrt uspelo izpeljati, bo to dalo vasi drugačen utrip. Povečalo se bo zanimanje za sodelovanje, Griblje bodo postale organizacijsko in socialno povezane. Odpirala se bodo nova delovna mesta, ki bodo zmanjšala odseljevanje. Ljudje bodo začeli zopet verjeti v prihodnost, znova bodo dobili občutek pripadnosti kraju, kar bo pripomoglo k nadaljnjemu razvoju, s tem pa bo odvisnost Gribelj od občinske in republiške pomoči veliko manjša.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

NAGRADA V STRAŽO IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 49. nagradne križanke izbral iz MARJANA FINKA iz Straže in JANO PAVLIN iz Novega mesta. Finku je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev, Pavlinova pa bo prejela knjižno nagrado, Doklovo povest Uskoška princesa z avtorjevim podpisom. Nagradjencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 3. januarja 1994 na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 51. Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v naš poštini nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 49. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 49. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PSI, POMIK, RAZTOPINA, IHHTA, ORAN, KAOLIN, NO, ŽARKO PETAN, AZI, NENA, ŠKORENJ, RTINA, PELIN, URI, OS, EMIL, KRET-NOST, LIKOVNIK, IBAR, AKA, VAJA, TINA.

prgišče misli

Srce izbrše hude spomine in povečuje lepe, da s pomočjo te zvijače lahko prenašamo preteklost.

G.G. MARQUEZ

Žena laže, kadar solze toči.

P.P. NIEGOŠ

Pristna filozofija se vzpostavlja šele v razločivih od vsake ideologije in vzpostavlja ter vzdržuje tisti prostor prostosti, na katerem vsaka izvorna duhovna ustvarjalnost šele lahko uspeva. Ideologije s svojimi dokončnimi odgovori ta prostor zapirajo in zatirajo.

I. URBANČIČ

Ni cilja, ki bi opravičil vsa sredstva.

S. SELENIČ

NAGRADNA KRIŽANKA

51

	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	VZPORNOST	POOTAK-NJENA TRTA, ROZGA	PROSTOR, KIJEV PRIDOBIVAJO SOL	KEM SIMBOL ZA AJNSTALNU	100	POLENOVKA	ALBANSKI KNJAZEVNIK IN POLITIK (FAN STILLJAN)	GRŠKI BAJESLOVNI STRELEC	PLAZILEC
	LASTNIK									
	PESNIŠKA FIGURA									
	ODŽAGAN KOS DEBLA				OKUSNA MORSKA RIBA POMENSKA ZVEZA					
	POLIFEMOV TERMEC						SPLET LAS STRUPEN PLIN			
	PREDSTOJNIK SAMOSTANA							SREDO-ZEMSKO GRMICA-STO RASTJE	FRANC. NADREAJIŠČNI KNJAZEVNIK (LOUIS)	PRAZEN GOVOR BESEDIČENJE
AVTOR: JOZE UDIR	AVSTRALSKI MEDVEDEK VREČAR	ČRNOMORSKO PRISTANIŠČE	PREBIV. NAJVEČJE HRV. LUKE SLOV. PESNIK					ZMAGA PRI SAHU PROGA		
LIVARSKI MODEL					SKUP. IME ZA TUR. IN MONGOL. LJUDSTVA ZAVETJE					
KONCERTNA DVORANA				KDOR SIRI PANIKO RIM. VARUH DOM. OG. NIŠKA						
ZVEZDO-GLAD								PRESTOLNICA LETONJE POVRŠINSKA MERA		
GIBANJE PO ZRAKU				SRBSKA JED (NADEVA-NO ZELJE)				HALOGENA KEM. PRVINA		
RIMSKI POZDRAV				TRTNI HROŠČ				ZENSKO IME		

praktični
praktični
praktični

KRIŽ
KRIŽ
KRIŽ

Predvsem veliko leska

Le malokatera si bo za silvestrski večer lahko omislila novo, bogato in razkošno garderobo, ki niti slučajno ni poceni. Zato pa si lahko z malo domišljije in spretnosti pomagata same. Nekoliko slovesnejšo garderobo, ki jo že imate doma, lahko z nekaj spremembami, našitki, dodatki naredite še bolj slovesno, predvsem pa bo dajala videz, da je nova. Tako bluzi lahko dodate bogat ovratnik, rokavi pa naj se končajo s širokimi "manšetami". Enako lahko popestrite obleko, ki jo, tako kot tudi krilo, spremenite v bolj drzno, privlačno in svečano z okrasnimi kamenčki in biseri, bleščicami na traku, čipkami, satenastimi in žametnimi trakovi. Za letošnje praznovanje je pomembno predvsem veliko leska. Z vsemi temi dodatki so prodajalci za prodajo tovrstnega blaga kar dobro založeni. Zato vam bodo, ko boste videli, kaj vse vam ponujajo, gotovo prišle na misel še nove ideje.

Praznično okrasje

Tudi če imate majhno stanovanje in si ne morete privoščiti za okrasitev velike smreke, ne dovolite, da bi vaš dom ostal povsem brez prazničnih okrasov. Lahko si omislite šopek iz smrekovih vejic, na katere obesite okraske, jih okrasite s pentljo, v prodajalnah, zlasti v cvetličarnah, pa imajo tudi pestro izbiro drugih okrasnih dodatkov. Lahko pa namesto smrekovih uporabite borove vejice. Če torej nimate smrečice, pod katero bi Božiček pustil darila, lahko na steno naslonite leste, na prečke, za katere je dobrodošlo, da so čim širše, pa postavite božično okrasje od sveč do pisanih krogel, pentelj in smrekovih vejic. Božiček bo na lestvi pustil darila, zato nanjo obesite tudi nogavice, v katere bo prav tako položil težko pričakovane darove.

Osvežujoča napitka

Za koktejl - čaj potrebujete 4 vrečke šipkovega čaja, 8 dl vode, cimetovo skorjo, 2 - 4 klinčke, limonino lupino, 10 dag sladkorja, 2 dl ruma, kocke ledu. Vrečke s čajem prelijete z vročo vodo, pokrijete in počakate 10 minut, potem potegnete vrečke iz vode. Košček cimeto-ve skorje, klinčke in košček tanko narezane limonine lupine nahitro prekuhate v 1/2 dl vode, precedite in tekočino dodate h čaju, sladkajte in ohladite. Mrzlemu čaju dodajte še rum. Kozarce napolnite z ledom in jih prelijte s čajem. Za metin - miks pa potrebujete: 3 vrečke metinega čaja, 6 dl vode, sok ene pomaranče in limone, 4 dag sladkorja v prahu, kocke ledu, 2 dl tonika. Vrečke prelijte z vročo vodo, pustite pokrito 5 minut, nato vrečke odstranite in čaj ohladite. Posebej zmešate pomarančni in limonin sok, dodate sladkor, ohlajen čaj, kocke ledu in tonik. Ponudite kot hladno napitko.

Ultrazvok podi voluharja

Menda vsakega sadjarja stresne, ko sliši besedo voluhar. Tega zvitega požeruha kot da ne more nihče ugnati. Strupeni endrin bi sicer naredil pokol med glodalci, vendar je iz ekoloških razlogov prepovedan. Ostanjejo "klasični" načini vojne z voluharji: od karbida, zastrupljenih vab, smrdljivke, izpušnih plinov iz motorjev z notranjim izgorevanjem pa vse do pasti in smrdečih rib, s katerimi so ga tudi že skušali pregnati. Elektronska doba je prinesla še eno možnost: odgnati voluharja s pomočjo zvočnih valov, ki jih slišijo samo oni. Podjetje Imaq iz Ljubljane, Dalmatinova 4, ponuja dva tipa elektronskih odganjalcev: molestor in učinkovitejši spuri ultrasonic, ki odganja tudi miši in podgane, stane pa z baterijami vred nekaj manj kot štiri tisočake. Izum je učinkovit in zanesljiv, ima pa "majhno" pomanjkljivost, da glodalce prežene k sosedom. Od njihove potrditve in uvidnosti je odvisno, kako velika je ta hiba.

Zimska voznja V

V zimskem času so vremenske spremembe hitre. Vozniki se bojimo snega, saj nam naša cestna služba ne zagotavlja rednega pluzenja vseh cest, ampak skrb zanje pada sorazmerno z njihovo pomembnostjo. Vendar sneg, če ni previsok, z zimskimi gumami ali verigami opremljenemu vozilu in izkušnemu vozniku ni nevaren. Najhušja je poledica, ob kateri velja vozilo pustiti doma, kaj dosti bolje pa ni z odjugo, ki lahko marsikatero voznika preseneti, zato je ne gre podcenjevati. Južen sneg namreč ni zanesljiv, ugreza se, drsi in gumam nudi le slabo oporo, tako da so celo zimske gume v njem večinoma nezadostne, zlasti če je snega na cestišču več in so vzponi na cesti daljši. Zato je dobro, kljub temu da imamo na kolesih dobre zimske gume, imeti v prtljajniku tudi verige. Šele ko bomo tako zavarovani in bomo imeli dober stik s cestno podlago, bo tudi zimska voznja po zasneženi pokrajini za nas postala užitek.

zanimivosti iz sveta

Kako je nastala Sveta noč

V božičnem času je na vseh koncih sveta slišati pesem Sveta noč, blažena noč. Milijoni ljudi v mnogih jezikih pojo to preprosto, a lepo pesem, ki sta jo pred 175 leti ustvarila mladi vikar Joseph Mohr in Franz Xaver Gruber.

Bilo je pozimi leta 1818 v avstrijski vasi Oberndorf blizu Salzburga. Vaščani so lepo okrasili skromno cerkvo sv. Nikolaja za božični večer in polnočnico, da bi praznično proslavili rojstvo Odrešenika. 29-letni vikar Joseph Mohr pa na predbožični dan ni bil najboljše volje. Ugotovil je, da so orgle v cerkvi hudo poškodovane; naj je še tako pritiskal na meh, niso dale od sebe drugega kot hropeče in piskajoče glasove. Ni bilo misliti, da bi jih bilo mogoče popraviti; le kdo bo v visokem snegu, ki je ležal naokoli, da napiše novo božično pesem. Mladi vikar je bil velik ljubitelj glasbe in si ni mogel predstavljati polnočnice brez petja in muzike. Kot študent je za denar prepeval in igral violino in kitaro ter si z glasbo služil denarce za študij. Ta izkušnja iz študentskih let mu je v stiski prišla kot naročena. "Če ne delajo orgle, bom pa igral na kitaro," si je rekel.

Toda tu je bil še en problem. Vedel je, da znane božične pesmi, ki so jih ljudje vajeni prepevati ob orgelski spremljavi, ne bodo, prav zvene ob kitari, zato se je odločil, da napiše novo božično pesem. Rečeno, storjeno. Sedel je za mizo v svoji delovni sobi in začel pisati. Za navdih mu je bil spomin na nedavni obisk pri neki družini v župniji, kjer ga je sprejela mati z novorojencem, povitim v toplu oblačila, da bi ga ne zeblo. Vsakdanji prizor je povezal s tisočletnim izročilom o novorojencu, ki je bil v rešitev človeštva rojen v daljnem Betlehemu - in na papirju so se pričele nizati besede "Tiha noč, blažena noč..." (V slovenščini je bil prilastek "tiha" nadomeščen s "sveta") Pesem, preprosta in enostavna, se je rodila.

Ko je pesem napisal, se je vikar spomnil na svojega dobrega prijatelja 31-letnega Franza Xaverja Gruberja, učitelja v bližnji vasi Arnsdorf, ki je bil vešč skladatelj. On bo pesem lepše uglasbil, kot bi jo jaz, si je mislil vikar. Gruber je bil tudi velik ljubitelj glasbe, morda še večji zato, ker so mu stari najprej branili, da bi se ukvarjal z njo. Njegov oče je bil tkalec in je menil, da za spodoben kruh glasba ni pravo opravilo.

tako da bi bila primerna za dva glasova, zborček in kitaro. Gruber je prebral pesem in se takoj navdušil nad njeno preprosto lepoto. Sedel je za klavir in se lotil skladanja.

Pozno zvečer je bila pesem uglasbena in Gruber jo je odnesel svojemu prijatelju. Ker ni bilo časa, da bi naučila peti druge pevce, sta se odločila, da pesem zapojejo kar sama; Gruber bo pel bas, Mohr pa bo obaspemiral na kitari in pel tenor. Zborček naj bi se vključil le pri petju refrena.

Opolnoči so vaščani napolnili skromno vaško cerkvo. Pričakovali so, da bo po cerkvi zadonel orgelski glasba, a je bilo vse tiho. Vikar Mohr je s kitaro stopil prednje in jim povedal, da so orgle pokvarjene, da pa polnočnica kljub temu ne bo brez glasbe, le zapeli bodo neko novo pesem. Udaril je po strunah kitare in z Gruberjem sta začela peti. Zborček se je jima je

pridružil pri refrenu. Farani so ostrmeli, pesem jih je prijetno presenetila in navdušila. Po končanem petju je vikar odmaševal in zgodovinska polnočnica, kot se je kasneje pokazalo, se je končala.

Mohr in Gruber sta pesem ustvarila kot izhod v sili. Nista mislila, da bo njuna stvaritev postala najbolj priljubljena in znana božična pesem na svetu. Naslednjo polnočnico so bile orgle v cerkvi sv. Nikolaja že popravljene in farani so peli stare božične pesmi. Njuna pesem bi utonila v pozabo, ko se ne bi orgle leta 1824, ko Mohra ni bilo več v župniji, k sreči še enkrat pokvarile. Župnija je poklicala orgelskega mojstra Carla Mauracherja, da jih popravi. In ta mož je v notnem gradivu na koru odkril tudi Mohr-Gruberjevo Tiho noč. Zaigral si jo je in se navdušil nad njo. Z dovoljenjem Gruberja je prepisal pesem in poslej je šla naokoli. Najprej so jo prepevali po Tirolskem, kmalu pa tudi po drugih deželah. Danes jo poje ves tedi in v svoji preprosti vedno znova gane srca milijonov.

MILAN MARKELJ
(Vir: Reader's Digest)

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Kako preprečiti bolečine v križu

Mokro perilo iz stroja mečimo v posodo, ki je na stolu, kajti s stola je lažje dvigniti kot pa s tal. Tudi tu velja pravilo, da je bolje nositi dve lažji posodi kot pa eno težjo. Tudi pri obešanju perila imejte posodo na višjem mestu, da se ni treba za vsak kos pripogibati.

Materje z majhnimi otroki so največkrat posebno močno obremenjene. Nosečnost, med katero trebušne mišice oslabijo, ni še dolgo za njimi, ko morajo negovati, nositi in dvigovati svoje otroke. Pri negi otrok je potrebno, da je povijalna miza v primerni višini. Ravno tako tudi kopalna kad, sicer je hrbtenica premočno obremenjena in posledica so bolečine v križu. Večje otroke lahko med oblačenjem posadimo na mizo ali drug primeren prostor.

Pravočasen počitek v pravilnem položaju, kratkotrajno ležanje ali sedenje v polležem položaju z oblaženjem hrbtenice ter višje postavljene nogami ugodno deluje na razbremenitev hrbtenice. Zimnica ne sme biti premeška, sicer se telo uleknje na njej. Pri trdi zimnici si lahko pomagamo tako, da si položimo blazine pod glavo in pod križ.

Pri ženskah, ki imajo nesorazmerje med ožkim zgornjim delom telesa in širokimi boki, pride pri ležanju postrani do ukrivljenosti ledvene hrbtenice, kar seveda vodi do napačne obremenitve. En del jutranjih bolečin v križu lahko razložimo prav s tem. Pri tem pomaga majhna blazina ali pa pravilna lega na

hrbtu oziroma trebuhu.

Kaj početi v avtu

Naglo razvijajoča se motorizacija ima negativen vpliv tudi na hrbtenico. Sedenje v avtu sprosti mišice, hrbtenica pa pri tem dobiva udarce, ki jih mišice ne ublažijo. Po daljši vožnji z avtomobilom pride običajno do otrdelosti, zato vozniki večkrat povedo, da se ustavijo na parkirnih prostorih in se raztegnejo. Posledica so bolečine v križu in vratu. Dobro amortiziran avto blaži udarce na naše telo. Sedeži avtomobila ne smejo biti premeški, kajti trši sedež in naslonjalo ugodno vplivata na lego hrbtenice. Naslonjalo sedeža mora posnemati normalno krivino hrbtenice. To dosežemo tudi s podlaganjem blazin v ledvenem predelu, zlasti pri daljši vožnji. Pri naslonjanju na sedež moramo čutiti razbremenitev. Važno je, da imamo pri vožnji dober razgled in zadovoljivo prostost pri gibanju. Podlata naslonimo na naslonjalo za roke, koleni upognemo pod kotom, ki omogoča najlažjo uporabo ročke za plin, zavoro in sklopko. Med vožnjo se pri ustavljanju na križiščih ali pri daljših vožnjah večkrat upremo s stopali ob tla in tako razbremenimo hrbtenico. Mišice hrbta se odpočijejo in na ta način prihaja do manjše utrujenosti. Tudi roki lahko od časa do časa pritisnemo na volan ali na streho avtomobila. S to kratkotrajno vajo omilimo utrujenost. Kljub temu pa je krajši počitek najboljša rešitev. Lahkotne vaje vodijo k telesni osvežitvi in z aktiviranjem mišic do boljše izmenjave snovi ter do razbremenitve hrbtenice, ki je v avtomobilu kljub temu v prisilnem položaju. S temi ukrepi pa ne preprečimo le utrujenost, temveč tudi izboljšamo čas reagiranja, kar seveda pripomore k varnejši vožnji.

Telovadba in še enkrat telovadba

Normalno gibljivost hrbtenice in kar najboljšo moč mišic, ki nadzorujejo njeno obliko, položaj in gibanje, bomo dobili samo z rednimi vajami, ki so prilagojene zahtevam in potrebam vsakega posameznika. Ne pomagajo ne moderni aparati, ne masaža in ne bioenergija. Samo vztrajne, redne in vsakodnevne vaje vas bodo pripeljale do uspeha!

Preteklost v gosteh

OSIP ŠEST - Letos je poteklo sto let, odkar se je 23. julija 1893 v Metliki rodil Osip Šest, igralec, režiser, scenograf, vzgojitelj, publicist in prevajalec. V rojstnem mestu je preživel le nekaj otroških let, saj se je družina kmalu preselila v Krško. Tri leta po Osipovi smrti mu je Belokranjsko muzejsko društvo na takratni osnovni šoli v Metliki odkrilo spominsko ploščo (na sliki). Bronasti relief Šesta je izdelal akademski slikar in medaljer Vladimir Štoviček. Odkritja pomnikov zaslužnim Belokranjcem, do danes že okoli dvajsetim, spadajo med pomembne dejavnosti društva. Prav je, da občasno namenimo kakšno hvaležno misel tudi našim prednikom in jih ne pozabimo. (Pripravila kustodinja Belokranjskega muzeja Andreja Brancelj)

NAŠA ZGODBA MILAN BOŽIČNI VEČER

Čas pred božičem je bil za nas, vaško otročad, posebno doživetje. Mama je v začetku adventa povedala, kolikokrat gremo se spat, da bo božič. Adventni čas se je vlekel in vlekel, božiča pa nikakor ni bilo. Čas pričakovanja je bil dolg, zlasti če ni bilo snega. Če je bil sneg, smo po popoldanskem pouku odšli na sankanje. "Ko bo zvonilo avemarijo, pridite domov," je naročala mama, "da ne bom v skrbeh." Komaj smo se po nekaj vožnjah s sankami malo ogreli, že se je oglasil zvon. Hudovali smo se na mežnarja Matijo, da je strahopetec, ki se boji teme, zato gre tako zgodaj zvonit. Nismo imeli nepremočljivih bund ali kombinezonov, jopa starejše sestre ali mame pa kakšno število preveliki gumijasti škornji so bili naša športna oprema. Mama ni imela nikoli časa, da bi odšla z nami na sankanje. Ko smo se vrnili domov s premrzlimi rokami in nogami, je mama še vedno imela delo v hlevu pri kravah ali prašičih. Če je to delo že opravila, smo jo običajno dobili pri ognjišču, ko se je v polmraku sklanjala v peč in nam pripravljala večerjo. Kako lepa je bila naša mama v soju svetlobe, ki je prihajala iz peči.

Dva ali tri dni pred božičem je šel oče v gozd in prinesel jelko za krašenje na božični večer. V nas otrocih se je s tem še povečal nemir. Ne spominjam se, da bi bil sneg kdaj tako visok, da oče ne bi mogel pripraviti jelke in nabrati mahu za jaslice.

Na dan pred božičem po kosilu je bila jelka postavljena v lesen križ in pripravljena za krašitev. Po hiši je lepo dišalo po sveže pečeni potici in piškotih, ki jih je mama spekla posebej za obešanje na jelko. Jabolka, bonboni, zaviti v lesketajoči se papir, smrekovi in borovi storži ter lesketajoči se okraski vseh barv so krasili božični drevec. Tudi vata in marjini laski so morali

biti na drevesčku. Pod drevesček smo naložili krpe zelenega mahu. Oče je položil hlevček z Jezuškom, Marijo in Jožefom na tako mesto pod drevesček, da ga je vsakdo opazil, takoj ko je stopil na prag sobe. Otroci smo potem po mahu po mili volji razporejali ovčice. Po zaključku tega lepega in veselega opravila smo starši in otroci poklekli pred jaslice in božični drevec, kot smo ga imenovali. Oče je molil na glas, ostali pa za njim. Sledilo je prepivanje božičnih pesmi. To je bil naš sveti večer in ta večer smo smeli tudi otroci bdeti dolgo v noč. Opolnoči smo že vsi tonili v globokem spancu, iz katerega nas starši niso budili. Starša sta odšla k polnočnici, mi otroci pa naslednji dan k dopoldanski maši.

Na sveti večer nas je čakalo še eno presenečenje, ki smo se ga otroci vedno veselili. Ko smo se gledi na toplo zakurjeni krušni peči, so se potihoma stečaj odprla vrata sobe in vstopila je sosedica Mica, drobna stara ženica, ki je prišla "picke trositi". Spodnji rob črnega predpasnika je privržigljen in naguban stiskala v eni roki, z drugo roko pa je segala vanj in iz njega pobirala orehe, suhe hruške, slive, morda kakšen bonbonček in jabolka ter drobte raztresala po sobi, nas pa z glasnim klicanjem vabila: "Picke trosim, picke trosim, pi, pi, pi, pi. Pridite otroci! Pi, pi, pi!" Poskakali smo s peči, da je donelo po lesenem podu in hite-li pobirati po tleh drobte sosedice Mice. Smejala se je na glas, ko je videla naše veselje. Svojih otrok ni imela, uživala pa je, ko je lahko razveseljevala druge.

Nekega dne je sosedica Mica za vedno odšla za svojim možem. Takrat je za vedno odšel iz mojega otroštva ta lepi običaj svetega večera. Pogrešala sem dolgo njo in njene picke. Nihče jih ni prišel več trositi.

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Lirika

Zbirka vrhunske prevodne poezije Lirika izhaja že celih dvajset let in ostaja edina takšna zbirka pri nas. Založbe, ki so izdajale prevodno poezijo, so bolj ali manj dvignile roke od tega očitno neprofitnega početja, v Mladinski knjigi pa vztrajajo in bero prevodne vrhunske lirike vsako leto obogatijo z nekaj novimi knjigami, ki predstavijo slovenskemu bralstvu velika imena iz svetovne poezije. Z izidom treh knjig pesmi je število pesniških predstavitev v Liriki prišlo že do številke 78; za toliko velikih pesniških imen je zbirka obogatila našo prevodno poezijo, slovenska pesniška prevodna beseda pa se je s tolikimi knjigami brusila in krepila. Zadnji paket Lirike prinaša pesmi Yeatsa, Cvetajeve in Valleja.

Irski pesnik William Butler Yeats prihaja k nam v knjižni obliki natanko 70 let po tistem, ko je za svoje delo prejel Nobelovo nagrado. Gre za enega od treh največjih sodobnih pesnikov v angleškem jeziku. Uresničil je, kar je ambicija vsakega pravega pesnika, da partikularno postane univerzalno, svojo osebno izkušnjo je namreč znal izraziti na tisti simbolni način, ki je arhetipskega značaja in tako odprti vsaki osebni izkušnji posebej, da lahko stopi v Yeatsovo poezijo ne glede na to, da je veliki Irec zelo osebni pesnik. Yeatsove pesmi je izbral in prevedel Veno Taufer, ki je prispeval tudi spremno besedo mag poetičnega.

Lani je minilo sto let od rojstva ruske pesnice Marine Cvetajeve, šele letos pa smo dobili njeno prvo knjigo pesmi v slovenščini. Izbor, prevod in spremna beseda so delo Toneta Pavčka. Cvetajeva je veliko pisala, poleg pesmi tudi prozo in eseje, vendar je za časa svojega življenja in še precej let po smrti v domovini zelo malo objavljala, pa vendar je kljub temu po Pavčkovem mnenju ena največjih ruskih in svetovnih pesnic sploh. "Za moje pesmi, kot za dobra vina, prišel bo njihov dan" je pesnica zapisala na koncu ene od svojih pesmi in točno predvidela usodo svoje poezije. Prvi izbor njenih pesmi je v Rusiji izšel šele 1965. leta, četrto stoletja po tistem, ko si je pesnica od trdega življenja in velike samote, ki jo je obdala kot nepremagljiv zid, sama vzela življenje. Poezija Cvetajeve je "magija besed, čarovnja, krik in vpitje, jok in bol, čustvo in čutnost in visoko zaklinjanje življenja" (Pavček) in čeprav je s svojimi pesmimi izpisala osebni dnevnik, njene pesmi ne pričajo le o njeni življenjski usodi in poti, skoznje govori čas.

Z 78. knjigo Lirike prvič dobivamo v knjižni obliki pesmi enega največjih pesnikov španske Amerike Cesarja Valleja. S tem izredno priljubljenim in zelo branim, ta čas tudi enim najbolj vplivnih pesnikov našega časa je

španščina prvič spregovorila z usti Indijanca, ljudstva, ki je izgubilo nekdanjo veličino in s tem identiteto. Usodo svojega ljudstva pesnik doživlja tudi kot svojo osebno usodo, pesniško pa ga oboje posebej opredeljuje. Teško si je namreč zamisliti otožnejšo poezijo od te, ki jo je napisal perujski pesnik Cesar Vallejo, pravi v spremni besedi avtor izbora in prevoda Ciril Bergles. Vallejova otožnost je radikalna in nepomirljiva, obvladuje vse stvari, biva v osrčju vsakega predmeta, navzoča je v vsaki misli. Trpeči posameznik in trpeče človeštvo sta temeljna preokupacija njegove poezije in prav to globoko občutje bolečine ga loči od drugih velikih pesniških ustvarjalcev latinske Amerike.

MILAN MARKELJ

Kranjske noše

Založba Arterika se je z doslej izdanimi knjigami - omenimo predvsem Umetniški vodnik po Sloveniji dr. Načeta Šumija in Sprehode po stari Ljubljani dr. Ivana Stoparja - že uveljavila kot založba s poslušano zahtevnejše izdaje, s katerima manj znani del slovenske kulturne dediščine predstavlja širši javnosti. Svoj ugled je te dni ponovno potrdila z izdajo knjige Ivana Stoparja KRANJSKE NOŠE in grafične mape Goldensteinovih upodobitev teh noš.

Stopar je v knjigi izrisal zgodovino zanimanja in upodabljanja narodnih noš od bakroreznih upodobitev Kranjcev na zemljevidu Dizme Florijančiča, prek Valvasorjeve sistematične upodobitve v Slavi vojvodine Kranjske do Haquetovih bakrorezov iz 1801. leta in Goldensteinovih akvarelov, ki so nastali na pobudo narodopisca Emila Korytky. Te upodobitve so služile kot predloga Leopoldu Zechmayerju v Dunaju, ki je po naročilu urednika Kordeša za Carniolio izdelal bakroreze. Ducat ročno barvanih bakrorezov kranjskih noš, povzetih po Goldensteinovih akvarelnih podobah, je namreč izhajalo v letu 1844 kot priloga Carniolie, osrednjega ljubljanskega časopisa tistega časa, posvečenega umetnosti, znanosti in družabnemu življenju, kot je pisalo v podnaslovu. Spremno besedilo h grafičnim prilogam je napisal njen urednik Leopold Kordeš. To je bila prva sistematično zasnovana predstavitev noš na takratnem kranjskem podeželju, čeprav grafični listi niso bili namenjeni znanstvenemu preučevanju, marveč naj bi bili za okras. Kordeš je imel v načrtu predstavitev vse "ilirskih" narodnih noš, a je časopis žal prej usahnil. V drugem delu knjige so natisnjene barvne reprodukcije noš z izvirnimi Kordeševimi komentarji.

Lepo oblikovana knjiga, za kar ima zasluge Matjaž Vipotnik, je izšla v slovenščini, nemščini in angleščini.

MILAN MARKELJ

izpušne
cevi

Ob potoku 10, 68000 Novo mesto; tel.: (068) 322-643, fax: (068) 325-585

- * izpušne cevi za vsa vozila
- * konkurenčne cene
- * dobava takoj
- * montaža
- * garancija kvalitete

**Vesele božične praznike
ter zdravo in srečno novo
leto**

OKLIC ZA PRODAJO Z ZBIIRANJEM PONUDB

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 20.12.1993, opr.št. St 13/93, v stečajnem postopku nad dolžnikom PIENNE ZODU, d.o.o., NOVO MESTO - v stečaju razpisuje

prodajo z zbiranjem ponudb

Prodajajo se:

1. vsa proizvodna sredstva (stroji, naprave, oprema, drobni inventar, zaloge, nedokončana in dokončana proizvodnja), kot izhaja iz cenitve z dne 30.11.1993, po najnižji ponujeni ceni **235.540,00 DEM v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.**

2. ostala sredstva:	tolar.	protivr.
Telefax CANON, po najnižji ceni	600	DEM
Električni pisalni stroj	300	DEM
Univerzalna stružnica PA 501M	10.000	DEM
Elektr. kalkulator SP 320	20	DEM
Termoakumulacijska peč 4 kv	200	DEM
Termoakumulacijska peč 2,5 kv	150	DEM
Kombi Renault Trafic	14.000	DEM
Termoakumulacijska peč 2,5 kv	150	DEM
Fotokopirni stroj	300	DEM
Fotokopirni stroj CANON NP 3825	3.000	DEM
Telefonska garnitura SELECOM	2.000	DEM
Osební avto OPEL KADET 1,3S karavan	10.000	DEM

Vse po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Ogled sredstev in podrobnejše informacije je glede izključnih cen in načina prodaje mogoče dobiti na sedežu dolžnika 27.12.1993 od 8. do 14. ure oziroma pri stečajni upravitelji Marjeti Žunič, Občina Novo mesto, Novi trg 6, soba 72/II.

Pri nakupu po postopku zbiranja ponudb lahko sodelujejo

pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije.

Vsak ponudnik mora vplačati varščino v višini 10% ponujene cene na žiro račun dolžnika oz. predložiti garancijo za resnost ponudbe v višini 10% ponujene cene, ki jo izda kvalitetna banka. Dokaz o varščini oz. garanciji je potrebno priložiti ponudbi.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki s ponudbo ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v 3 dneh brez obresti.

Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 8 dneh po prejemu obvestila, da je bil najboljši ponudnik, in v celoti plačati kupnino v 30 dneh po podpisu pogodbe. Če uspešni ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Kupljene nepremičnine lahko kupec prevzame šele po predhodnem plačilu kupnine. S pogodbo se lahko določi, da se kupljene premočnine prevzamejo takoj po podpisu pogodbe, če kupec predloži kvalitetno bančno garancijo "brez ugovora" ali "na prvi poziv". Garancija mora pokrivati razliko med kupnino in predloženo garancijo za resnost ponudbe (varščino).

Prednost pri nakupu bo imel tisti ponudnik, ki bo ponudil boljše ceno in plačilne pogoje. Če bo več ponudnikov ponudilo enako ceno in plačilne pogoje, bo imel prednost tisti, ki bo omogočil večje število redno zaposlenih delavcev izmed bivših redno zaposlenih delavcev pri stečajnem dolžniku in ponudil program razvoja dejavnosti.

Interesenti naj ponudbe pošljejo v zaprtih ovojnica na naslov stečajne upravitelje Marjeti ŽUNIČ, OBČINA NOVO MESTO, Novi trg 6, 68000 NOVO MESTO, z oznako "Ponudba za odkup - ne odpiraj!"

Rok za zbiranje ponudb je 15 dni po objavi v Dolenjskem listu ter na oglasni deski Temeljnega sodišča v Novem mestu. Enota v Novem mestu. Izbor ponudnikov bo opravljen v naslednjih 15 dneh, vsi ponudniki pa bodo pisno obveščeni o izboru.

OPEKARNA NOVO MESTO d.o.o.

in trgovina

MODUL d.o.o.

Zalog 21, 68000 Novo mesto

tel.: 068 / 22 - 855

delovni čas: vsak dan od 7 - 19
ob sobotah od 7 - 13

Kupite gradbeni material takrat, ko je najcenejši!

- modularni blok 37,40 SIT / kom
- porolit 12 37,62 SIT / kom
- betonski blok 20 67,10 SIT / kom
- cement 500 SIT / vreča
- apno 390,50 SIT / vreča
- mlvka 347,05 SIT / kom
- bobrov 44,00 SIT / kom
- zlatok, slika in li kl. 36,30 SIT / kom
- dimnik SCHIEDEL 16 mm 3 272,00 SIT / m
- cev poclnkana 1/2" in 1" 143,00 SIT / kg
- mreža armaturna 4,2 x 4,2 1 155,00 SIT / kom
- palčno železo od 56,00 SIT / kg
- pohištvene cevi od 97,00 SIT / kg
- splahovalnik LIV 3 740 SIT / kom

Po tovarniških cenah nudimo pečni in cisterne ITPP Ribnika; stavbno pohištvo Mizar Volčja draga in Liko Vrhnika; lepenko, sliškonske kile TERMO Skofja loka, barve JUBA in program KOVINOPLASTIKE Laž.

Možnost plačila na 6 čekov in kartico Activa. Organiziramo dostavo na gradbišče.

Bitka za darila

Odporno pismo ZPM Črnomelj, SOB Črnomelj in novinarki Dolenjskega lista

Ogorčen sem nad člankom "Bitka za darila" novinarka Miriam Bezek-Jakše, objavljenim v Dolenjskem listu 9.12.1993. Ogorčen sem zato, ker članek skuša prikazati Semič, vodstvo KS in krajan kot nezadovoljne, trme, ljubosumne nad vsem, kar naj bi prišlo iz Črnomlja, in nekakšne zagrizene tekme občinski prestolnici.

Sam se kot honorarni dopisnik slovenskih časopisov res nagibam k ideji popolne svobode tiska, zavedajoč se vsega tistega, kar neizogibno pride zraven in kar je lahko neugodno in negativno - tendencioznost, neresničnost, netaktičnost in podobno. Vendar pri tem menim, da pri nas vprašanja tiska še niso podrejena univerzalnemu kriteriju, ki prevladuje drugod - profitu lastnika in s tem osebni odgovornosti in uredniški politiki, tako da še ne velja tista, "da se v neobjavljeno resnico naredi več škode kot z objavljeno lažjo". Zaradi tega in ker se avtorici članka ni zdelo potrebno pogovoriti se tudi s tistimi, o katerih piše, sem zanjo to opravil jaz kot predsednik sveta krajevne skupnosti in krajan Semiča. Torej! Ne samo, da vprašanje novih občin, ki jih bo podprl Zakon o lokalni samoupravi, nima nobene zveze z omejenjem nespornostim okoli božične obdaritve otrok v Semiču, temveč je to v omenjeni članek vpleteno tako, kot bi šlo za politično ali propagandno zakulisje.

Zato je avtorica verjetno prepričana, da gre pri argumentih predsednika občinske vlade za navijaštvo, ne pa za pristop, ki smo ga bili v Semiču vajeni, saj je dedek Mraz obiskoval celo vse večje vase v krajevni skupnosti in v nadaljevanju te tradicije ni čisto nič narobe. Ravno tako, kot bodo Preločani veselili dedka Mraza v Črnomlju, ga bodo, verjemite, veselili semiški v Semiču. Tako spor, ki ga omenjeni članek opisuje, ni nastal, ker so bila darila v Črnomlju, denar zanje pa se zbira v občini (sem spada tudi Semič), ampak zato, ker smo ugotovili, da je nemogoče izprostiti pri ZPM za 160 daril, ki bi jih razdelili v Semiču, kjer smo program in vse ostalo tudi že pripravili.

Smešno se mi zdi javno polemizirati o tako "otroški" temi in mnogi se bodo od tem verjetno kar prijetno zabavali. Nisem pa se mogel izogniti temu zaradi ogorčenosti, ki sem jo omenil v uvodu, in še dveh netaktičnosti do Semičanov.

Avtorica članka dobro pozna naš kraj, saj je bila večkrat naš gost, tako dobro ve, da ne bomo "oropali" občinske ZPM, saj smo Semičani znani kot gostoljubni, delavni in pošteni ljudje.

Poleg tega se bomo tudi našemili v dedka Mraza, ravno to pa je dosti težje kot zbrati darila. Dosti težje je zbrati ljudi, ki so pripravljene tako prireditve organizirati in sodelovati s svojim delom prostovoljno, ne za dobro plačo.

Kakorkoli že, očitno so demokratična gibanja nove države zadela tudi dedka Mraza, "pluralizma" letih pa bodo najbolj veseli naši otroci, ki na žalost prevečkrat trpijo zaradi napak odraslih.

ŽARE ŽBOGAR

Nasprotujem novemu enoumju

Odgovor na prispevek "Bitka za darila" (DL 9. dec.)

V prejšnji številki Dolenjskega lista je bil na črnomaljski strani objavljen članek z zvonečim naslovom "Bitka za darila". Nanj bi rad dal nekaj pripomb po svoji zdravi presoji in ne morda po naročilu kakega semiškega veljaka ali celo kakega "novoletnega odbora". Nekateri mislijo, da se je vse začelo z njimi in se bo z njimi tudi končalo. S tem mislim na odbor občinske ZPM Črnomelj. Občutek imam, da bi se rad nekdo na črnomaljskem "Novoletnem dirndaju" malo izprsil. Vsa čast in slava mu, a tudi nam naj, da smo je vsaj malo deležni tudi mi, "podeželski norci", ki nekateri že več kot 30 let leto za letom brez prestanka in brezplačno pomagamo pripravi dedka Mraza in novoletno vzdušje v Semiču in okoliških vaseh. Nekdo bi rad to, kar tako, meni nič tebi nič, vzal našim otrokom z novoletno direktivo: "Dedka Mraza boste praznovali v Črnomlju". Semičani se bomo pač morali potruditi s svojimi otroki v Črnomlju samo zato, ker že pred dvema mesecema nismo zavohali, kaj se kuha v glavah občinske ZPM.

Držim si pomisliti, da je ZPM poslala tudi v semiški konec prošnjo za pomoč za izvedbo novoletnega praznovanja otrok in bi bilo morda zato prav, da bi tudi kakega Semičana vprašali, kako nameravamo praznovati dedka Mraza v Semiču. Priznam članu občinske ZPM prizadevanost in vztrajnost, vendar jim moram očitati nekaj osnovnih pedagoških napak, z željo, da jih v samostojni občini Črnomelj v prihodnje ne bi več ponovili. Ne strinjam se s centralizacijo novoletnega praznovanja, ki je namenjena samo izbrancem. Se tako bogato "industrijsko" obdarovanje ne odtehta uboga vaškega dedka Mraza, ki poboža vsakega otroka po glavi in mu izreče prijazno besedo. Ne strinjam se s tem, da ne bi bili obdarovani otroci, ki obiskujejo vrtec. Diskriminacija! Ne strinjam se s tem, da ne bi bili obdarovani otroci med 2. in 3. letom. Si predstavljate razočaranje takega otroka?

Morda bodo Preločani in Starotranji res trumoma pridrveli v Črnomelj na obdarovanje, a kje bodo ostali otroci iz ostalih vase, iz Vinice in Dragutaša? Naj povem, da bomo mi Štrekljevčani praznovali lepo doma v

SPOROČILO SLOVENSKIM IZGNANCIEM

Sporočamo vsem slovenskim izgnancem 1941-1945, da zbiramo podatke o vseh izgnancih, ki so umrli v izgnanstvu ali na poti oz. na povratku iz izgnanstva ter so pokopani v tujini. Obrazce za popis umrlih lahko svoji dobijo na sedežu Krajevne organizacije DIS Novo mesto, Glavni trg 7. Če je v družini več otrok oz. sorodnikov, naj za umrlega le eden izpolni obrazec. Popis v izgnanstvu umrlih bo trajal do 10.1.1994.

Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije Novo mesto
ZDENKA KAPLAN

Medvedja usluga vinogradniku

Z uvedbo trošarine na vino se je država pokazala kot slab gospodar in še slabša mačeha

Prav žalostno je bilo gledati minuli konec tedna, kako so se poslanci državnega zbora v visokem domu, kjer se pivo ni dovoljeno, šli novodobno prohibicijo. In vse to si je naslednji dan, da je mera polna, v največjem slovenskem dnevniku Delo prisluzilo še naslov: "Podpora žlahtni kapljici" z mastnim podnaslovom: "Namesto z 38 bo naravno vino obdavčeno samo z 9 tolarji." (Podčrtal A. Z.)

Pravijo, da se je menda Kurent rešil pred svetopisemskim vesoljnim potopom prav po trti, in to ne kje na Dolenjskem, zakaj v Močvirju, kot Stajerci upravičeno imenujejo Ljubljano, to ne bi bilo mogoče. Prav neverjetno je, kako kratak spomin imajo ti poslanci. Tako že bivši, od katerih bi nekateri še drugo leto po porazu na volitvah se naprej radi prejemali poslanske plače, kot novi poslanci. Oboji so bili na brežiškem koncu na poslanskem izletu poleti, zadnji res samo na mokriškem gradu. Tam so lahko slišali o velikanskih količinah rujne kapljice tako v družbenih in ne dosti manj v zasebnih kletih. Pa so se vrli škrici prvotno namenili

pobirati od litra kar 38 tolarjev, pozablajoč, da toliko še danes ni prejel prenekateri vinogradnik kot akontacijo za najboljše grozdje.

V nedeljo je solastnik ta čas edine zasebne kmetijskosvetovalne službe v Sloveniji, inž. Franc Kotar, pred polno dvoranico vinogradnikov v seviškem gasilskem domu razmišljal takole: "Lani je bilo na krški degustaciji mladih vin 166 vzorcev, izločenih je bilo 29 ali 17,5 odst. Letos so jih prinesli že 358, izločenih pa jih je bilo že 25,6 odst. torej nad četrtino. Če preračunamo na naše vinogradniške površine in pridelek, je to 5,3 milijona litrov izgubljene vina," ja računal Kotar. Skupaj s predavateljem dipl. inž. Rastkom Tementom iz

Tu pa smo pri samem jedru problema: zakaj inž. Kotar s svojimi podjetnimi sodelavci ni deležen vsaj osnovne državne pomoči? Ne le to, z uvedbo trošarine bodo poslanci še poslali že tako slabi položaj vinogradnikov in vsega, kar je povezano z njim.

ALFRED ŽELEZNIK

šoli Štrekljevec. V šoli se ves december z navdušenjem pripravljamo na praznovanje. Študiramo igrice, izbiramo pesmi, igramo na instrumente, rišemo, oblikujemo lutke, izdelujemo okraske, krasimo, skratka, neskončno uživamo v pričakovanju nečesa lepega, čudovitega. To vse pripravljamo za mlajše bratce in sestrice; starim mamam in očetom, stricem in tetam, ki bodo pripeljali malčke na našo slovesnost. O, tudi dedka Mraza bomo našemili in to našega! Ko bo prišel tisti težko pričakovani dan, bomo vsi srečni in zadovoljni.

Draga ZPM, darila, namenjena štrekljevskim otrokom, kar razdelite, saj naših otrok ne bo ponje, ker ponje ne morejo priti! Našega dedka Mraza pa kar lepo pri miru pustite!

Ne morem pa spregledati hinavske bodice o semiški občini (O, ti sveta preproščina!) Povedal bom svoje (strogo osebno) mnenje, kaj mislim o tem. Nisem posebno prepričan, da nam bo v semiški občini lepo, prav gotovo pa nam ne bo slabše, kot nam je bilo v črnomaljski. Po mojih izkušnjah le voda teče pod veliko priložnostmi in za drage denarje iz Črnomlja proti Semiču, vsi drugi tokovi pa so bili vedno strmo usmerjeni proti Črnomlju.

Naj končam z besedami sprave, ki jih je naš slavn Martin Krpan zabil cesarju: "Ali ga bom s pogačo pital, kadar se s kom kregam! Kar ga bolj jezi, to mu zabelim! Zdjaj pa zdravi ostanite!"

V imenu vseh tistih štrekljevskih otrok, ki naj bi bili prikrajšani za lepo novoletno doživetje, a ga bomo vendarle imeli!

BLAŽ KOČEVAR
štrekljevski učitelj

Še o pobudi za odstop T. Oršaniča

Odgovor predsedniku Obs Brežice Teodorju Oršaniču (Dol. list 16. dec.)

Česar polno je srce, to usta govore (Lk 6.45)

Zelo veliko ste napisali o meni, z ničimer pa niste ovrgli mojih trditvev. Poglejmo! Pišete: "... vaše samovoljno sklepanje, da v oktobru in novembru ni bilo skupščine..." 27. seja je bila 29. septembra, 28. seja pa 2. decembra nesklepna in 9. decembra uspešna do 5. točke (zelo učinkovito!). Tu ni kaj sklepati - tako pač je. Delo je delo, praznik pa je praznik! In še vaši ključni argument: "Od 39 delegatov je za predlog sklepa glasovalo 35 delegatov." Tu se vam je zapisala majhna pomota (beri: velika manipulacija). Zapisnik 27. seja je bil 9. decembra sprejet in potrjen. V njem piše: "Predlog sklepa je sprejet s 35-imi glasovi za." Nihče proti, nihče vzdržal, nihče odsoten! Odkod vam 39 delegatov, ko niste preverili sklepčnosti?

G. predsednik SO Brežice, dovolite mi majhen nasvet. Na isti strani Dolenja, kjer je izšlo vaše pisanje, je lep članek iz intervjuja z nadškofom dr. Šuštarjem. Pozorno si ga preberite, prosim. Morda boste domeli, da se v demokraciji polemizira argumentirano in strpno, ne pa z etiketiranjem besednika. Zelo ste se potrudili, da ste zili name, ki "... me spoštujete in mi želite dobro..." toliko grojnice, pozabili pa ste, da ste s tem prilehkim pisanjem predstavili predvsem samega sebe. Hvalenze sem vam, da ne boste odgovarjali, kajti člankov na tako nizki kulturni ravni najbrž nihče ne prebira rad.

CIRIL F. ZUPANČIČ

Debilneži, ki se naslanjajo z nasiljem

Če se le da, umaknimo živali pred petardami

V tem času, ko suroveži spet divjajo z zastraševalnimi pirotehničnimi eksplozivi in sproščajo svoje nizkotne nagone, priporočam lastnikom živali, naj jih zadržujejo v zaprtih prostorih vsaj toliko časa, da mine petardno nasilje nad ljudmi in živalmi. Ker sem že pred letom napisal, da aktiviranje petard ni nikakršna slovenska folklor, še manj pa herojstvo, sem upala, da bo te surovosti le konec. A zgodilo se je ravno nasprotno: proizvodnja, prodaja in uporaba petard se je celo podvojila.

Streljanje s petardami ni veselje, temveč sadistično uživanje metalcev nad paničnim strahom, ki ga pri ljudeh in živalih povzroči eksplozija. Vem za primer, ko so zlikovci vrgli petardo v hlev. Konj je ponorel, si zlomil dve nogi, nakar so ga morali usmrtiti. Pridružujem se mnenju g. Alfreda Železnika iz Sevnice, kako zbegane so ptice po parkih in vrtovih. Ta drobcena bitja, ki prestražena in lačna iščejo zavetja med vejami opustelega drevja, morajo končno dočakati še eksplozije petard.

Nevzgojeni objestneži in agresivneži naj se zavedajo, da živali zaradi eksplozije še huje trpijo, saj imajo bolj izostren sluh kot človek. Nemalo je tudi begajočih psov in mačk po cestah, ki zaradi paničnega strahu ne najdejo več domače hiše.

Brez dlake na jeziku obojam krivce za ta početa: proizvajalce eksplozivnih pirotehničnih sredstev; tri naša ministristva, ki so v medsebojnem soglasju izdala Pravilnik o kategorizaciji in dovoljenem preizkušanju pirotehničnih izdelkov; uvoznike, preprodajalce in kupce te "municipije" ter metalce eksplozivnih pirotehničnih sredstev, t.j. debilneži, ki jim je nasilje nad ljudmi in živalmi nasloda.

Pristojni državni organi, ki so skrivni stihije, naj s prepovedjo uporabe zastrašujočih eksplozivnih sredstev nemudoma zatrejo to divjaštvo zlasti zato, ker je zgoraj imenovani pravilnik (Ur. l. RS št. 58/92) v nasprotju z Zakonom o prekrških zoper javni red in mir, ki je še v veljavi (ZJRM Ur. l. SRS št. 16 z dne 26.4.1974).

LEA EVA MÜLLER
Ljubljana

Nastaja nova stranka upokoјencev

Upokoјenci ne smejo biti socialni podpiranci - Vse življenje plačevali prispevke za varnejšo starost, zdaj izigrani - Milan Dvoršek o programu stranke

Ker je Sive panterje mag. Dragan Černetič kot privesek globoko potopil v stranko LDS, smo prisiljeni ustanoviti svojo Stranko upokoјencev Slovenije "Progres" (SUS "PROGRES") in povabiti upokoјence, da se nam čimprej pridružijo.

Kaj nam je prinesla pogodba med predsednikom LDS in predsednikom Sivih panterjev ste že krepko občutili na svojih žepih. Takojšnja zamrznitev pokojnin in prepoved izplačevanja poročuna je izpuznata zahvala za glasove, ki jih je LDS dobila od upokoјencev. Vsi, ki so se udeleževali Černetičevih banketov v boljših hotelih, naj dobro premislijo, ali se jim je splašalo prodati 460.000 starostnikov za narezek, kozarec vina in kavico.

SUS "PROGRES" ne pristaja na ponujeno opredelitev upokoјenske generacije kot težkega bremena, ki živi na račun aktivnega prebivalstva. Mi in mnoge generacije pred nami smo ustvarjali gospodarske potencialne in ravno naša odповedovanja so dala osnovo za pogumnejšo razvojno strategijo in varnejšo jesen življenja. Zahtevamo, da se končno opravi inventura (in denacionalizira) in se ugotovi, koliko sredstev je bilo po 15. 5. 1945 ukradenih, odvzetih in zaplenjenih taktarnim upokoјenskim združbam. Ta sredstva naj se takoj vrnejo v SPZ, prav tako sredstva, ki so bila porabljenja za ljubljanski cestni križ, karavanski predor in stadion v Šiški namesto za normalne pokojnine.

Odločno nasprotujemo obravnavanju upokoјenske generacije kot socialno ogroženega sloja prebivalstva in njihovemu potiskanju na

raven ljudi, katerih preživetje je odvisno izključno od državne miloščine. Zahtevamo takšno družbeno obravnavanje in takšen sistemski status upokoјencev in invalidov, ki nam bo zagotavljal ustrezno materialno varnost in zdravstveno zaščito. Ne pristajamo na prostovoljno-prisilno zdravstveno zavarovanje, kot nam ga narekuje neki bebavi zdravstveni zakon.

Pokojnina je individualna pravica, zato morja biti odvisna od vplačil

OHRANIMO NARAVNE DOBRINE

Čebelarji naprošamo vse, ki imajo v rokah motorne žage, naj pustijo čim več medovitih rastlin in drevja, torej česar ni nujno posekati, npr.: divje češnje, hruske drobnice, vrbe, leševje, jelše, naj ne posekajo. Sprašujemo se, zakaj ne bi smela biti ta drevesa in grmovje v drevoredih, ob cestah in ob železnici, saj bi lahko pridelali veliko medu. Zakaj vsako zimo, ko delavci delajo obseke, ne planirajo, koliko posekati in koliko pustiti nam, družbi in bodočim rodovom. Čebelarji smo prepričani, da bi bilo to nujno opravilo vseh vodij skupin na terenu. Če v stari Jugoslaviji so sadili drevice ob cestah, sedaj pa ni nikogar, ki bi ohranil vsaj ta drevesa, če že novih ne zasajamo.

Predsednik čebelarskega društva:
LUDVIK VIDMAR

posameznika v pokojninski sklad v času njegove aktivne dobe. Obstojeca odvisnost pokojnin od plač zaposlenih nujno vodi k nestabilnosti pokojninskega sistema, k vedno večjim omejitvam pokojnin ter povsem razvednoti vlaganja upokoјencev. Zato si bomo prizadevali za kapitalno financiranje sedanjega enotnega pokojninsko-invalidskega sklada, ki pa mora biti na koncu razdeljen na več samostojnih in konkurenčnih pokojninskih skladov (invalidski, kmečki, samostojnih kulturnikov, obrtnikov, delavcev, podjetnikov), da bo vsak dobival pokojnino na osnovi vloženega kapitala.

Vsi, ki smo vso aktivno dobo plačevali visoke prispevke v pokojninski in zdravstveni sklad, ne sprejemamo zamrzovanja pokojnin, odvzemanja poročuna in tudi ne prostovoljno-prisilnega zdravstvenega zavarovanja. V sklade smo plačevali zato, da bi spodobno in mirno preživeli stara leta, plačevali smo, ko smo bili še zdravi, da se bomo sedaj s tem denarjem zdravili. Prisilno-prostovoljno zavarovanje pa ni nič drugega kot javni rop z državnim blagoslovom, in to celo v državnem zboru.

Beseda upokoјencev in upokoјenk ter drugih starostnikov se mora slišati v državnih organih, vladi in v parlamentu. Da bi lažje dosegli ta cilj, prosimo, da se nam pridružite. Svoje podatke in naslove pošljite na moj naslov.

MILAN DVORŠEK,
Cesta krških žrtev 48 b
68270 Krško

"Odpisali smo le del oderuških obrestí"

Odmev na prispevek s tem naslovom (DL 16. dec.)

Kot obrtnik sem vedno vestno plačeval davke, saj sem reda in postav vaju ne le kot kmečki sin, temveč tudi iz časov svojega obrtništva v Švici. Ob sedanjih zelo visokih davkih in oderuških obrestih to ni lahko v obrti, ki je vezana predvsem na delovne roke, kot je to pri unikatnem mizarstvu. Zelo zaskrbljen sem v minulem letu opazoval rast svojega davčnega dolga in vse zato, da bi se otresel vsaj oderuških davčnih obrestí, sklenil najeti posojilo, da plačam davke.

Če že moram najeti posojilo, sem si dejal, bom najel nekaj več, ne le za davke, temveč bom kupil še en stroj. Za posojilo sem zaprosil pri naši banki, vendar sem želel preveč (50.000 DEM) glede na promet v moji delavnici. Zato sem prek oglasa prišel v stik z organizatorji posojila pri tujih bankah, vendar so ti želeli, da jim odštejem 4.000 DEM, preden dobim posojilo kot plačilo za "uslugo". Iskali sem moral novo vez in jo tudi našel, čas pa je tekel, obrestí, ki so jih sproti pripisovali hi glavnic in nanje obračunavali nove oderuške obrestí, so rasli z astronomsko naglico. Računal sem, da bom dobil posojilo najkasneje lani maja in plačal davke, dobil pa sem ga aprila letos. Takoj ko sem ga dobil, sem plačal davke: lanski dolg in običajne obrestí - vse skupaj nekaj več kot 400.000 tolarjev. Takrat sem izvedel, da je moj dolg zaradi oderuških obrestí narasel v času čakanja na posojilo od prvotnega zneska na 1.440.000 tolarjev. Tudi če bi ponarejal denar, ga ne bi mogel delati tako hitro, kot rastejo obrestí. Kakšna obrt ali proizvodnja naj bi zmogla prinesiti v letu dni dvojnopolkrat toliko, kot je vloženo?

Za najem posojila za plačilo davkov sem potreboval potrdilo o plačanih davkih. Predstojnici novomeške davkarice sem predložil dokumente. Ocenila je, da je mogoče od mene izterjati davke le, če najamem posojilo, ki ga lahko dobim le na osnovi potrdila o plačanih davkih. Zato mi je takšno potrdilo tudi izdala. Zaradi tega potrdila ni bil proračun ali kdorkoli kakorkoli oškodovan niti za tolar!

Zal mi je, da sem posojilo najemal za plačilo davkov, saj bi pametneje storil, da bi v tistem trenutku prodal, kar sem imel v zalogi, plačal davke in opustil obrt, saj mi starost in poskodbe to dopuščajo. Samo priprave na najem posojila so me stale ogromno (cenatev premoženja za hipoteko: 20.000 SIT, odvčnik: 64.000 SIT, posrednik: 55.000 SIT, provizija dveh firmam: 16.000 SIT, zavarovanje kot pogoj: 30.000 SIT, različni stroški: 20.000 SIT): okoli tri tisoč DEM! Takšnih oderuških obrestí ne bom mogel plačati, zato naj oblasti kar pridejo in mi vse, kar se imam, poberejo in me uničijo. Hudo dolgo tega ne bodo počeli, ker ne bodo imeli več s kom.

V našem obrtnem združenju se resno dogovarjamo, da bi kolektivno vrnili obrtna dovoljenja, odpustili zaposlene in jih prepustili občini in tem, ki krojijo davke in obrestí, da preživljajo zaposlene pri nas (potem odpuščene) in polnijo sklade namesto z našimi davki, s čimer pač znajo. Morda je to rešitev, ki bo koga spametovala?

IVAN VRHOVŠEK
Otoček

POPRAVEK

Zaradi tipkovne napake (naše) ter posledično delno spremenjenega teksta (z vaše strani) v članku "Š Metličani protestirajo" (DL št. 50 z dne 16. decembra 1993, str. 15) prosim, da objavite sledeči popravek:

Za prvim stavkom drugega odstavka tega članka se tekst pravilno glasi: Ni se nam namreč zdelo umestno, da negiramo trditve iz te "izjave", češ da pri nas ni nobene SAO Bele krajine, da tu ni nobene "vlade krajine" in da ni nobene "gradonačelnika". Vse skupaj se nam je zdelo bolj kot neslana šala.

Predsednik Skupščine občine Metlika
BRANKO MATKOVIČ, dipl. iur.

NISEM PISEK

Jože Bajuk iz Metlike, Cankarjeva 32, želim sporočiti bralcem, da nisem pisec pisma z naslovom "Še Metličani protestirajo", ki je bil objavljen 9. decembra.

• Kri je gostejša od vode - zato hitreje vzkipi. (Husein)

Medvedji obiski v dolini Soteske in Starih Žag

Medveda so zjutraj videli delavci iz avtobusa

Zgodnji sneg, ki je letos zapadel že v novembru je presenetil tudi divjad. Ker je bil sneg južen in težak in ga je bilo v gozdovih več kot pol metra, je pokril domala vse rastline, s katerim se prehranjuje divjad po gozdovih. Tako so bili ti prebivalci vaških gozdov prisiljeni, da so iskali hrano v nižjih predelih okoli vasi. Najprej je lakota prignala srnjad, ki je v tropih v nočnih urah iskala po njivah, kar je bilo za pod žob. Le nekaj dni zatem je prišla jelenjad, prav tako v tropih, ki je s parklji prekopalja njive. Na srečo divjadi je bilo na njivah še precej jesenskih pridelkov, ki jih ljudje niso utegnili spraviti zaradi prezgodnjega snega.

Ob zadnjih snežnih padavinah pa si vasi od Soteske tja do Starih Žag obiskali tudi medvedje. Ti pa niso kazali kakšnega posebnega strahu. Ko je medved hotel prečkati v zgodnjem jutru cesto, ga je zmotila luč avtobusa. Potniki so videli, kako se je počasi obrnil in odšel nazaj v gozd. Medved je verjetno nameraval tudi na njivo, da pogleda, če je kaj sladke kolerabe ali še kaj drugega. Sledi tega medveda je še isti dan videl lovec. Prav tako so videli medveda sredi belega dne, ko se je sprhajal okoli vasi Suhor in Obrh.

V Kočevskih gozdovih imajo medvedje svoje zatočišče že od pradavnine. Pravi ti gozdovi so med najbogatejših s živalskimi vrstami, kar jih je v naši državi. Mogoče je prišlo kaj divjadi iz Bosne, ki je zaradi vojne ogrožena. Živali ne poznajo meja. Narava je letos presenetila tudi medvede.

T. VIRANT

VESELI DECEMBER V TREBNJEM

Odbor za pripravo Veselega decembra v Trebnjem je pripravil vrsto prireditev, ki se vrstijo že od 1. decembra. Poleg ogleda celovečernega filma Walta Disneya Knjiga o džungli, otroške igre Stirijske fantje muzikantje, gledališkega živ-žava v Hiši tete Barbare so se otroci lahko veselili tudi v ustvarjalnih delavnicah, ki jih je vsak torek organizirala VVO Trebnje. Najbolj veselo pa bo od 22. do 29. decembra, ko bo otroke v krajevnih skupnostih občine Trebnje obiskal dedek Mraz z lutkovno predstavo Zgodba o vremenu oz. s čarovnikom in jih obdaril z darili. V četrtek, 23. decembra, ob 17. uri bo novoletni koncert Glasbene šole Trebnje v kulturnem domu v Trebnjem. 27. in 28. decembra ob 17. uri pa bo v centralnem parku v Trebnjem sprevod dedka Mraza. Otroci se bodo lahko veselili ob glasbi, risankah in pravljici.

Stopiške stoletne jaslice

Čas hiti, celo prehiteva se. Najbolj se kaže to na otrocih, saj jim ni dano verjeti v pravljice ne v čarobnost skrivnosti, ki so nam nekdanje svetlele težke dni. Naj bo kakorkoli že, ljudje smo tisti, ki v veliki meri krojimo življenje. Ga znamo?

"O, še, samo malo dobre volje je treba," je začela svojo pripovedovanje Možetova mama iz Stopič pri Novem mestu. Ima jih že osemdeset in čez, pa se še kot kakšna mlada suča po kuhinji. Ne samo to, je še polna volje in moči, da postori, kar je potrebno.

"Šest punčar sem povila. Kar dosti, ne? Je pa res škoda, da niste prišli malo prej, ko smo bili kot

V PRAZNIČNEM PRIČAKOVANJU - Kako se je božičevalo nekoč

običajno ob tem času vsi zbrani. No, znanprej je ostala doma Tila z možem in desetletno Tilčko. Dekletce je pravi vražček, ki zna že gospodinjski in gospodariti, če je stiska!

Mama Angela je pokomandirala klavce, ki so prišli napraviti prostor podmladku v svinjaku. Potlej pa si je vzela kljub nepravšnemu času za obiske uro za pripoved, kako se je nekdanje božičevalo.

"Ja, bil je to najsvetejši, najimnitnejši praznik v letu Gospodovem. Miza je bila na sveti večer svečano pogrnjena. Zdaj, ko so stari prazniki spet prišli na svetlo,

je moderna obilna večerja. Poprej je bilo drugače. Narezana kuhana šunka, liter vina, ocvirkova in orehova potica pa, najsvetejša - šarkelj božičnik. Takole decimeter visoka pšenica se je zelenila sredi mize kot želja za dobro letino. Dobrote smo lahko samo gledali, saj je cela družina obšla s kadili in žegnano vodo vsa poslopja, da bi bili obvarovani pred hudim. Šele ko smo prišli od polnočnice, se je jedlo in pilo.

Možetova Angela je prava zakladnica starih običajev. Kar težko je vsaj najvažnejše strniti v kratko pripoved.

"Veste, že na miklavževu so se prazniki začeli. Lejte, jaz se zdaj pečem miklavže za dobre otroke in peklenske za tiste, ki so potrebni šibe. Tudi predbožične navade sem še obdržala. Takrat grem po vasi s polno košaro domačih dobrot po hišah. Prithotapim se v vežo, zakličem pic, pic, kar na tleh pustim nekaj jabolk, orehov, bonbonov, in že me ni več! Otroci so včasih sveto verjeli, da jih je obiskal Božiček...

Toliko prijetnega se je napletlo, da bi skorajda ušlo najvažnejše: jaslice, stare sto let in več! Z nebeskimi zvezdami obsijan Bethlehem, pastirji z ovčicami in s psi, ob vznožju hriba pa Marija s pravkar rojenim Kristusom, sveti Jožef, Gašper, Miha, Boltežar... Vse, kot v resnici, brez neprimerne okrasne šare. Na te jaslice je Možetova mama lahko res ponosna.

"Pokojni mož je bil furman. Enkrat pa je ves nasmejan prifural domov tele jaslice. Bolj premožen mlinar jih je hotel zavreči, pa jih je naš ata rešil. Kakšno veselje za hišo in od kraja za celo vas, saj tako imenitnih tudi v cerkvi ni bilo!"

Se veliko bi imela povedati Angela, a so klavci že čakali na komando, ona pa ima še trdno vajeti v rokah.

JANJA KASTELIC

OTROCI VRTCA VAVTA VAS NA SMUČARSKEM TEČAJU - V vrtcu Vavta vas smo v sodelovanju s starši naših otrok organizirali enotedenski smučarski tečaj, ki je potekal od 7. do 9. decembra v dopoldanskem času. Vključeni so bili otroci stari od 5 do 7 let. Tečaj sta vodila smučarska vadiiteljca. Za varnost in prijetno vzdušje in dobro počutje sta skrbeli vzgojiteljci, ki vodita malo šolo. Na snegu smo se imeli lepo. Naučili smo se precej smučarskih veščin in se naučili svežega zraka. Starši so bili zadovoljni in si želijo še več takih in podobnih dejavnosti. (Vrtec Vavta vas)

Nemoralno je moralno in obratno

Pot od papirnatih stečajnikov do delničarjev - Primer, ki ima dve dimenziji: pravno in moralno, ki ureja odnos med ljudmi, pa tudi odnos človeka do samega sebe

Januarja 1971. leta je bil klican stečaj za družbeno podjetje I.U. Na "zadnjem zboru" ni bilo brez razloga stečajnemu upravitelju postavljeno vprašanje, koliko sklepov o prenehanju delovnega razmerja zaradi stečaja je podpisal. Pojasnil je, da za vseh 460 delavcev, kolikor jih je bilo zaposlenih v podjetju I.U. do uvedbe stečaja. Le okoli 150 odpuščenih delavcev se je po stečaju ponovno zaposlilo v d.o.o.-jih, ki so poslovali na sedežu stečajnega dolžnika. Letos, torej več kot dve leti po tem, so stečajniki dobili iz stečajne mase le dobro petino svojih terjatev. Toliko naj povem za nazaj in o podjetju I.U. zato, da bi lažje primerja povezali in si sami ustvarili sodbo o tem, kaj je prav (pravično) in kaj ne. Od tod dalje gre za ravnanje v družbi I.H.

Takrat, ko se je zgodil prvi stečaj za delavce podjetja I.U., se je zgodil tudi precej manj boleč "papirnat stečaj" za skoraj 100 delavcev, zaposlenih v družbi I.H., pred dvema letoma še družbenem podjetju. Pred uvedbo stečaja v podjetju I.U. "so jih" zaposlili v podjetju I.U., z uvedbo stečaja v tem podjetju pa so postali le papirnat stečajniki, saj so še naprej delali v podjetju I.H. Torej je bilo ob uvedbi stečaja v podjetju I.U. izdano tudi za toliko več sklepov o prenehanju delovnega razmerja zaradi uvedbe stečaja.

Papirnat stečajnik je tudi formalno nazaj zaposlilo podjetje I.H. in zanje prejel (to je bil tudi namen postopka) denarna nadomestila za brezposelnost kot kolektivno kapitalizacijo (sredstva ministrstva za delo, vložena v podjetje zaradi zaposlitve brezposelnih delavcev). Ta sredstva so bila podjetju I.H. potrebna, o tem ni nikakršnega dvoma. Do tod je način sporen, vendar, če bi ta družbena sredstva prispevala k ohranitvi podjetja in delovnih mest v njem, bi se ga dalo tudi opravičiti.

Sredi leta 1992 pa je bil podpisan med ministrstvom za delo in podjetjem I.H. aneks k pogodbi o kolektivni kapitalizaciji, po katerem so bila sredstva ministrstva vložena v podjetje I.H., spremenjena v individualno kapitalizacijo. Podjetje je na osnovi tega aneksa v letošnjem letu izdalo papirnatim stečajnikom zadolžnice, v katerih pripoznava terjatve delavcev glede vloženih sredstev iz naslova kapitalizacije delovnega mesta. Iz zadolžnic je razvidno, da bodo na osnovi te terjatve priznavali papir-

SREČANJE OBRTNIKOV

ČATEŽ OBSAVI - Pretekli petek so se v motelu na Čatežu zbrali obrtniki Obrtnice zbornice Brežice. Srečanja sta se udeležila tudi brežiški župan in predstavnica sekretariata za gospodarstvo. Predsednik obrtne zbornice Franc Bratanič se je zahvalil ustanoviteljem zbornice, ki je v 15 letih odigrala pomembno vlogo za obrtnike. Ob tej priložnosti so podelili priznanja za deset, petnajst, dvajset in celo za trideset let dela v obrti. BOJAN HORVATIČ

natim stečajnikom kapitalske deleže v družbi I.H. Delavci, ki niso bili med papirnatimi stečajniki, niso zavistni, vse skupaj pa se jim zdi nečedno. Družba I.H. se s pridobljenimi sredstvi kapitalizacije ni rešila težav. Družbeni kapital podjetja I.H. je bil leta 1992 prenesen na Sklad Republike Slovenije za razvoj, letos pa je bilo ugotovljenih zaradi pomanjkanja dela prek 200 presežnih delavcev. Res je, da zadolžnice ne pomenijo denarja, dajejo pa možnost spremeniti terjatve v delnice podjetja. Te pa so vrednostni papirji in s temi se tudi trguje. Pravično bi bilo, da bi, če se s sredstvi davkoplačevalcev sanirajo

razmere v gospodarstvu, participirali na teh sredstvih vsaj vsi, ki v sanaciji sodelujejo.

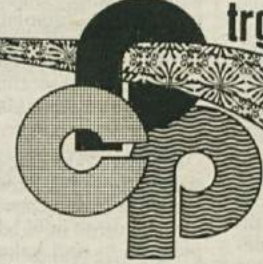
Če razlik, ki nastajajo, ni mogoče opravičiti, potem tudi ni več mogoče razlikovati med tem, kaj je dobro in kaj slabo. Nemoralno je moralno in obratno. Moralni konstanti resničnost ljubitosti in pravičnosti nista več vrline, ki kaj pomenita, čeprav se nanju pogosto sklicujemo.

Primer ima dve dimenziji, in sicer: pravno, ki ureja odnos med posamezniki in državo, in moralno, ki ureja odnos med ljudmi, pa tudi odnos človeka do samega sebe.

IGOR VIZJAK

Stopite na topla tla...

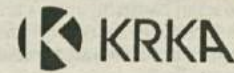
trgovina talnih oblog

PCP PUREBER d.o.o.

Ljubljanska 27, (Javna skladišča)
Tel: 068/322-337 * int. 220

Vsem našim kupcem, poslovnim partnerjem in prijateljem voščimo vesele in zadovoljne božične praznike ter srečno in uspešno novo leto!

NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE
V KRKI, tovarni zdravil, p.o. Novo mesto

V ponedeljek, 27. 12. 1993, bo v Krki, tovarni zdravil Novo mesto, vključena v promet nova digitalna telefonska centrala. Pri tem so spremenjene tudi telefonske številke central ter direktne telefonske številke in številke telefaksov.

Novi številki telefonskih central Krke sta:

- centrala v Ločni 31 21 11
- centrala v mestu 31 31 11

Vsaka spremenjena telefonska številka bo na avtomatskem telefonskem odzivniku PTT, tako da bo tisti, ki kliče staro številko, obveščen, da je spremenjena. Nova centrala prinaša tudi možnost »podaljšanega izbiranja«, kar pomeni, da bodo tudi vse interne telefonske številke v Krki direktne. Zvezo bo mogoče vzpostaviti tako, da za prvimi tremi števkami telefonske številke centrale dodamo tri interne telefonske številke klicanega v Krki.

Zgodovine ni mogoče prenarajati

Borčevska spomenica državnemu zboru: upreti se je bilo treba uničenju, fašizmu in nacizmu

Zveza združenj borcev in udeležencev narodnoosvobodilnega boja Slovenije je na tiskovni konferenci v Ljubljani 15. decembra predstavila spomenico v zvezi s predvideno "obravnavo nekaterih odprtih vprašanj iz novejši zgodovine" v državnem zboru republike Slovenije. Objavljamo bistvene poudarke spomenice.

Uvodno razmišljanje namenja spomenica dejstvu, da si je republika Slovenija po svoji osamosvojitvi, mednarodnem priznanju, sprejetju nove ustave in razglasitvi 27. aprila za dan upora proti okupatorju v drugi svetovni vojni utrdila položaj med evropskimi in drugimi državami, ki izhajajo iz svobodoljubne, protifašistične in protinacistične tradicije kot temeljev demokratične politične kulture. Slovenci in Slovenke smo se z množičnim sodelovanjem v narodnoosvobodilnem gibanju uvrstili na stran zmagovalne zavezniške koalicije in s tem, hkrati z osvoboditvijo Slovenskega Primorja in Istre, prvič v svoji zgodovini dosegli ustanovitev lastne narodne države. Brez temeljev slovenske države, ki jih je postavil osvobodilni boj slovenskega naroda v letih 1941-1945, bi bilo močno oteženo ali celo nemogoče osamosvajanje Slovenije in njena enakopravna uvrstitve med suverene in svobodne države v letih 1989-1991.

Ustaljenost slovenske države in zahteve za zagotovitev njenega vsestranskega uspešnega razvoja v pri-

hodnje narekujejo, da ob tem presežemo tudi nekdanje delitve, tla se razjasnijo nekatere zagate iz preteklosti, odpravijo krivice in doseže resnična narodna pomiritev. Spomenica našteva dosežanje usmeritve za dosego sprave iz leta 1990 (izjavi predsedstva SRS in slovenske pokrajinske škofovske konference ter simbolično dejanje sprave z mrtvimi na Rogu 9. julija 1990).

Borci in udeleženci NOB so doslej večkrat in posebej v izjavi junija 1990 iskreno podprli prizadevanja za narodno pomiritev in spravo. Zavzeli so se za pravice vsakega državljanu do mirnega in poštenega življenja brez oživiljanja preseženih delitev preteklosti, ne glede na nekdanjo ali današnjo politično ali versko opredelitev. Ponovno so se tudi ogradili od maščevalnih dejanj po vojni, ki so vrgla senco na vse udeležence osvobodilnega boja, čeprav zanje niso vedeli, kaj šele pri tem sodelovali.

Zal se pričakovanja borcev o spravi danes ne uresničujejo. V javnosti se še naprej razpihujejo strasti in neprestno se znova nevarno zastruje. Ude-

leženci NOB so često predmet posplošenih ter zlonamernih obtožb in očitkov, kakor da bi bili samo oni krivi za vse gorje, ki ga je našemu narodu povzročila druga svetovna vojna. Pri tem ne gre več le za izražanje enostranskih zasebnih pogledov, saj se zahteve po razvednotenju celotnega protifašističnega osvobodilnega boja selijo celo v državne ustanove in v sam državni zbor.

Spomenica poudarja, da ZZZB Slovenije podpira prizadevanja, da bi se odkrivala doslej neznan in še nepojasnjeni strani posameznih dogodkov in pojavov v preteklosti, kar ostaja nesporna pravica in dolžnost zgodovinarske stroke. Ko posebej omenja drugo svetovno vojno kot največjo katastrofo v zgodovini dvajsetega stoletja, poudarja dejstvo, da je bil upor proti silam fašistične osi in napadalcem zakonit pravica samobrambe slovenskega naroda, ki so ga bili napadalci zapisali smrti.

Danes to usodno vprašanje (ali upor - ali smrt v suženstvu), ki nam ga je vsilil okupator, zagovorniki sodelovanja z njim zanikajo in ga poskušajo zamenjati z ideološkim razlikovanjem. Se vedno zagovarjajo pristojno kolaboracijo v t.i. Ljubljanski pokrajini kot narodno in versko dolžnost, s katero so tisoče Slovencev

pripravili za bratomorni boj in jih prepričevali, da to zahteva "ohranitev vere pred brezbožnim komunizmom".

To je utemeljeval v svojem programskem govoru domobranec in slovenski javnosti tudi general Rupnik nekaj dni pred domobranksim prisegom Hitlerju v Ljubljani: Slo je za čisto fašistično ideologijo po komunističnem vzorcu. Plašč "boja proti komunizmu" je pokrival usodna dejanja proti upornemu slovenskemu ljudstvu, vojaške ofenzive, pobijanje talcev, požiganje vasi, pošiljanje deset tisočev ljudi v zapore in v taborišča smrti.

Mednarodni pravni položaj vojaških enot slovenskih sodelavcev okupatorja med 2. svetovno vojno je jasen: bili so sestavni del tujih vojaških in policijskih okupacijskih sil, kar jim danes priznavajo tudi predpisi Zveze republik Nemčije. Seveda je bila dejanska odgovornost posameznikov v teh enotah različna. Mnogi med njimi so oblekli tujo uniformo, ker so bili k temu prisiljeni ali zapeljani ali pa so imeli za to druge, ozko osebne nagibe.

Spomenica ob upoštevanju napadov na NOB Slovenije s hkratnimi poskusi rehabilitacije kvsišnjov opozarja, da to slabi ugled prizadeva

tudi zunanji položaj Slovenije kot udeleženke antifašistične koalicije. Ne gre le za obrambo utemeljenih borčevskih pravic, temveč predvsem za mednarodni ugled naše države ter za njen nadaljnji razvoj. Prizadevanja, da bi morali v Sloveniji v celoti preurediti socialno in pokojninsko zakonodajo, veljavno za aktivne udeležence v NOB, vodijo k uvedbi v Evropi neznane prakse: udeleženci boja proti nacifašizmu naj bi bili izenačeni s sodelujočimi v okupacijskih vojaških enotah na naših tleh. Pri tem pa sploh ne gre za nikakršne "privilegije", saj so socialne pravice nekdanjih borcev povsod v svetu priznane kot nadomestilo za povečano tveganje.

Spomenica podrobneje našteva, kje vse organi pravne države ne bi smeli križemrok trpeti očitnih kršitev pravnega reda. Izreka tudi zaskrbljenost zavoljo naraščajoče nestrpnosti do zgodovine NOB, ki se izraža tudi v skrunitvah spomenikov in simbolov partizanskega gibanja. Borci tudi zahtevajo, da mora država popraviti krivice, ki jih trpijo nekdanji interniranci, izgnanci, taboriščniki, ukrajeni otroci, zaporniki, delovni deportiranci ter prisilno mobilizirani Slovenci v nemško, italijansko in madžarsko vojsko. Hkrati se zavzema za ureditev še nerešenih vprašanj za vse tiste, ki se jim je med vojno storila krivica s strani partizanskih enot oz. NOG.

Ko spomenica zaokrožuje svoja stališča, na koncu med drugim predlaga državnemu zboru republike Slovenije, naj ta

izrazi nedvoumno priznanje narodnoosvobodilnemu in partizanski boju proti fašističnim in nacističnim okupatorjem v letih druge svetovne vojne (1941-45) kot zakonitemu uporu podjarmljenega in na smrt obsojenega naroda in sestavnemu delu svetovne protifašistične združbe.

Obravnava NOG naj se razmeji od dogajanj v povojnem obdobju po letu 1945, ko so v razvoj dogodkov v Sloveniji odločilno posegli tudi organi nove, centralizirane zvezne države in ko je končna odprava monarhije označila pričetek socialistične revolucije.

Sprejme naj se izjava o narodni spravi in ureditvi položaja vseh žrtev druge svetovne vojne na naših tleh. Vsi v njej padli in umrli imajo pravico do groba, imena in spomina na način, ki ne žali vrednot drugih.

ZZZB Slovenije tudi zahteva, naj državni zbor v postopkih za spremenjanje in dopolnjevanje socialne, zdravstvene in pokojninske zakonodaje v celoti upošteva raven priznanih pravic, ki izhajajo iz udeležbe v NOV. Pri tem naj se zgleduje po rešitvah, ki so jih ali jih sprejemajo druge sodobne države pri varstvu in zaščiti vojnih veteranov in žrtev vojne.

Izvršni odbor skupščine ZZZB in udeležencev NOB Slovenije na koncu ponovno izraža željo in pripravljenost, da ustvarjalno prispeva pri snovanju državnih aktov, ki jih je navajal predsednik državnega zbora.

TELEVIZIJSKI SPORED

ŽELIMO MIRU OB BETLEHEMSKI LUČKI

V naš vsakdan že nekaj let med božičnimi prazniki tiho vstopa betlehemska luč - simbol miru in ljubezni. Leta 1986 je avstrijska televizija začela z akcijo "Luč miru". Od takrat vsako leto malo pred božičem obišče Betlehem otrok, ki prižge svečo v jami rojstva. Potem skavti po železnici ponesejo luč miru po domovih srednje Evrope. Od leta 1991 tudi

v naše domove. Želja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov je, da bi ta simbol vsega dobrega zagorel ne samo po vseh domovih naše domovine, ampak da bi plamen dobrote zagorel tudi v naših sreih. Tako bi se učili ceniti življenje in ga bogatiti. Vsi skupaj smo svet, brez ljudi ni sveta. Ob letošnjem božiču vam vse to želimo

SLOVENSKE KATOLIŠKE SKAVTINJE IN SKAVTI

adriatik

PODJETJE ZA TRGOVINO, TURIZEM IN PROMET d.o.o.

68250 BREŽICE
Valvazorjeva 37
Tel/Fax 0608/62-220
Mobitel 0609/612-999

Prodaja vozil:
ROVER, OPEL, SEAT, VW, AUDI, ŠKODA

Vsem strankam želimo
vesel božič in srečno novo leto

ZAVAROVALNICA TILIA d.d. NOVO MESTO, Cesta herojev 1

objavlja

naslednje delovno mesto

pravni referent in likvidator

Zahtevani pogoji:

- VII stopnja strokovne izobrazbe — dipl. iur.
- pravosodni izpit
- 3 leta delovnih izkušenj
- 3 mesečno poskusno delo

Z izbranim kandidatom bomo delovno razmerje sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, po opravljeni trimesečni poskusni dobi. Pise prijave z dokazili o zahtevanih pogojih in dosedanjih delovnih izkušnjah pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

ČETRTEK, 23. XII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 1.25 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 ZLATI PRAH
10.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.50 TEDENSKI IZBOR
11.50 NAŠI ZBORI NA FESTIVALIH V TUJINI
12.30 ŠOLA PODJETNIŠTVA, izobraž. serija, 2/8
13.00 POROČILA
13.05 PO DOMAČE, ponovitev
15.20 OPUS, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.10 OTROCI VOŠČIJO OTROKOM
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 OSREDNJA DRŽAVNA SLOVESNOST OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI, prenos iz CD
21.40 TEDNIK
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 POSLOVNA BORZA
23.05 SOVA

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.00 Teletekst
14.30 Video strani - 15.00 Tedenski izbor: Slovenske novele: M. Pugalj-T. Štiglic: Nasmeh pod pajčolanom (TV film); 16.35 Sova (ponovitev); Burleske Charlieja Chaplina; 17.05 Zgodbe Dika Francisa (zadnja epizoda) - 18.45 Že veste? - 19.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Dediščina sončnih bogov (dok. serija, 4/6) - 20.40 Umetniški večer: Mlakar (film o baletnih umetnikih); 21.00 V. Ukmar-P. Mlakar: Lepa Vida (TV priredba baleta); 21.50 Alice (evrop. kult. magazin)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.45 Koala - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 63. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Matlock (amer. naniz.) - 13.00 A shop - 16.20 A shop - 16.30 Portret Paagal Babe (dok. film) - 17.00 Ustava (1. del amer. serije o državi) - 18.00 Luč svetlobe (64. del) - 18.45 Rock starine (ponovitev 45. oddaja) - 19.15 Koala - 19.25 A shop - 19.35 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Robot uničevalec (amer. film) - 22.10 Matlock (amer. naniz.) - 23.00 Poročila - 23.20 Rock starine (46. oddaja) - 23.50 A shop - 00.00 CMT

PETEK, 24. XII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
8.30 TEDENSKI IZBOR
9.30 ZLATI PRAH
9.40 EBBA IN DIDRIK, šved. nadalj., 8/9
10.10 ŽIVLJENJE JE ČUDOVITO, amer. film (CB)
12.20 ŽE VESTE?
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.10 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 SVETA NOČ - SLOVENSKE JASLICE
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.10 OTROCI VOŠČIJO OTROKOM
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 BOŽIČNA POSLANICA
20.35 GIOTTO: BOŽIČNA ZGODBA
21.05 BOŽIČNI VEČER, amer. film
22.45 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 MEDNARODNI BOŽIČ, slovaška oddaja
23.45 SOVA

SLOVENIJA 2

15.45 - 0.55 Teletekst
16.00 Video strani - 16.35 Tedenski izbor: Sova (ponovitev); Hiša naprodaj (amer. naniz., 11/21); 17.05 Dinastija Strauss (koprod. nadalj., 1/6) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Forum - 20.30 Večerni gost: Dubravka Tomšič - Srebotnjak - 21.35 Amahl in nočni obiskovalci (TV opera) - 22.35 Sova: Ljubezen da, ljubezen ne (23. epizoda amer. naniz.); 23.05 Dinastija Strauss (koprod. nadalj., 2/6)

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 CMT - 10.45 Koala - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 64. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Matlock (amer. naniz.) - 13.00 A shop - 13.10 Video strani - 16.10 A shop - 16.20 Robot uničevalec (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (65. del) - 18.45 Syt, postavljen na pesku (dok. film) - 19.15 Koala - 19.25 A shop - 19.35 CMT - 20.10 Poročila - 20.30 Teden na borzi - 20.40 Pustolovščine Viljema Tella (am. zgod. film) - 22.10 Matlock (amer. risanka) - 23.00 Poročila - 23.20 A shop - 23.30 Trije glumači (amer. komedija) - 1.00 Erotični film

SOBOTA, 25. XII.

SLOVENIJA 1

6.45 - 1.10 TELETEKST
7.00 VIDEO STRANI
7.30 TEDENSKI IZBOR:
7.30 RADOVEDNI TAČEK
7.45 LONČEK, KUHA!
7.55 KLUB KLOBUK
8.45 TOK TOK
9.35 O PRAZNIKI: BOŽIČ
9.50 TAKE BOŽIČNE
10.20 DROBTINICA II, danski film
11.55 RIM: URBI ET ORBI, božična poslanica in pozdrav papeža Janeza Pavla II. s Trga sv. Petra
12.30 POROČILA
12.35 TEDENSKI IZBOR
12.35 S KORAKOM V DVOJE, baletna oddaja
13.00 VEČERNI GOST: DUBRAVKA TOMŠIČ-SREBOTNJAK
14.00 GIOTTO: BOŽIČNA ZGODBA
14.30 MEDNARODNI BOŽIČ, slovaška oddaja
15.15 ZA BOŽIČ BOM DOMA, amer. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TERRA X, nemška dok. serija, 5/8
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 ONA + ON
21.40 DOMAČE OBRTI NA SLOVENSKEM: PLETARJI
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA

SLOVENIJA 2

11.45 - 0.10 Teletekst
12.00 Video strani - 12.30 Špomin na božič (amer. film) - 13.20 Otroci širnega sveta (zadnja epizoda amer. naniz.) - 13.45 Antologija slovenske glasbe - 14.45 Tedenski izbor: Sova (ponovitev); Ljubezen da, ljubezen (23. epizoda amer. naniz.); 15.20 Dinastija Strauss (koprodukc. nadalj., 2/6) - 17.00 Športna sobota: košarka NBA; 18.00 Kri, znoj in slava (4. del športnega filma) - 18.50 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 5/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Udobna vožnja (angl. nadalj., 6/6) - 21.00 Šampanjce (angl. dok. oddaja) - 21.30 Poglej in zadeni - 22.35 Sobotna noč: Sveta noč s Josejem Carrerasom; 23.05 En irski popotnik (koncert ob 30. obletnici glasbenega delovanja Vana Morrisona)

KANAL A

9.00 Country Music Television Europe (CMT) - 9.50 A shop - 10.00 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 10.45 Pustolovščine Viljema Tella (ponovitev filma) - 12.15 Teden na borzi (ponovitev) - 12.25 A shop - 17.00 ITV: Izjeblička televizija - 17.45 BMX (8. oddaja) - 18.30 Studentska 1/4 (oddaja študentov FDV) - 19.10 Radio FM (2. del amer. naniz.) - 20.00 Modna dežela (oddaja o modi) - 20.30 Radio FM (3. del amer. naniz.) - 21.00 Nizki udarci (amer. krim.) - 22.35 Poročila v angleščini - 23.00 CMT

NEDELJA, 26. XII.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.10 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKI PROGRAM
8.10 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.00 POLETJE S SELIKOM, norv. nadalj., 1/3
9.25 PLESOČI OSLIČEK, mlad. gledal. igra
10.25 TAKE BOŽIČNE ZATE
10.55 MLADI SLOVENSKI BALETNI PLESALCI
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev, 5/24
13.00 POROČILA
13.05 DEŽELA KOCK
13.25 OTROŠKA ODDAJA
14.00 KRAVA, češki film
15.25 DEDIŠČINA SONČNIH BOGOV, ponovitev dok. serije, 2/6
16.00 EDVARD VII., angl. nadalj., 13/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 OTROCI VOŠČIJO OTROKOM
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 ŠPORTNIK LETA, prenos iz CD
21.30 KONCERT NEW SWING KVARTETA IZ MARIBORSKE STOLNICE
22.20 DNEVNIK 3, VREME
22.40 SOVA
LUDWIG, italij. nadalj., 4/5
DINASTIJA STRAUSS, koprod. nadalj., 4/6

SLOVENIJA 2

9.45 - 23.40 Teletekst
10.00 Video strani - 10.30 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 11.45 Joseph Conrad (franc. nadalj., 3/6); 12.40 Ona + on; 13.45 Sova: Ko se srca vnamejo (4. epizoda amer. naniz.); 14.10 Dinastija Strauss (koprod. nadalj., 3/6) - 15.50 Papež Janez Pavel II. (amer. film) - 18.15 Bela krizantema (ponovitev) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Slovenski magazin - 20.40 S Petrom Ustinovom okoli sveta (angl. dok. serija, 6/6) - 21.05 Družinska zarota (amer. film) - 23.00 Športni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanke in spoti) - 8.30 Male živali - 8.45 BMX (ponovitev 8. oddaja) - 9.25 Nizki udarci (ponovitev filma) - 11.00 Ameriških deset (ponovitev) - 11.30 Dance session (ponovitev 12. oddaja) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Video strani - 18.00 London (dok. oddaja) - 19.00 Tropska vročica II (ponovitev 13. dela amer. nadalj.) - 19.50 Risanka - 20.00 Marlboro music show - 20.30 Tropska vročica II (16. del) - 21.25 Kino, kino (oddaja o filmu) - 22.30 Naravni instinkti (amer. film) - 00.00 Modro, ki vznemirja (erotična naniz.)

PONEDELJEK, 27. XII.

SLOVENIJA 1

8.15 - 1.05 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 TEDENSKI IZBOR
9.00 RISANKA
9.10 KLJUKČEVE DOGODIVŠČINE, lutkovna igra
9.30 PRAVLJICE IZ MAVRICE
9.50 ŽABICA REGICA
10.05 BACH IN BOTTINE, kanadski film
11.45 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE ZE Z NAMI
12.15 TERRA X, nemška dok. serija, 5/8
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 PARI, TV igrice
19.10 OTROCI VOŠČIJO OTROKOM
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SVET NA ZASLONU
21.00 OMIZJE
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA

SLOVENIJA 2

13.15 - 23.00 Teletekst
13.30 Video strani - 13.55 Tedenski izbor: Forum, TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 14.55 Športnik leta; 15.55 Obzorja duha - 16.25 Sova (ponovitev); Ludwig (italij. nadalj., 4/5); 17.10 Dinastija Strauss (koprod. nadalj., 4/6) - 18.50 TV avtomagazin - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Sedma steza - 20.30 Marx in coca cola (1. del nem. drame) - 21.30 Zelena ura - 22.00 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza ura

KANAL A

9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 10.00 CMT - 10.15 Srečni Luka (risana serija) - 10.45 Koala (am. risana serija) - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 65. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Matlock (am. naniz.) - 13.00 Helena (ponovitev) - 13.50 A shop - 16.15 A shop - 16.30 Naravni instinkti (ponovitev filma) - 18.00 Luč svetlobe (66. del amer. nadalj.) - 18.45 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.15 Koala - 19.40 CMT - 20.00 Srečni Luka - 20.30 Najemnik (amer. film) - 22.15 Matlock (am. naniz.) - 23.10 A shop - 23.20 CMT - 00.00 Modro, ki vznemirja (erotična naniz.)

TOREK, 28. XII.

SLOVENIJA 1

8.15 - 1.30 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 PRAZNIČNI PROGRAM
9.00 RISANKA
9.25 PRAVLJICE IZ MAVRICE
9.55 BAZILJKO SLIŠI GLAS, amer. lutk. oddaja
10.25 KAMNITI LISJAK, amer. film
12.00 MARX IN COCA COLA, ponovitev 1. dela nem. drame
13.00 POROČILA
14.35 TEDENSKI IZBOR
14.35 SOBOTNA NOČ
15.05 EN IRSKI POPOTNIK
16.00 SEDMA STEZA
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHA!
POLETJE S SELIKOM, norveška nadalj., 2/3
VILI POVEJ
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 PARI, TV igrice
19.10 OTROCI VOŠČIJO OTROKOM
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 BOBENČEK
21.15 OSMI DAN
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 POSLOVNA BORZA
23.10 SOVA

SREDA, 29. XII.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.35 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 PRAZNIČNI PROGRAM
9.00 RISANKA
9.20 PRAVLJICE IZ MAVRICE
9.40 ZIMSKA PRAVLJICA
9.55 ŽABICA IN KIT, kanadski film
11.30 TEDENSKI IZBOR
11.30 VIDEOŠPON
12.25 S PETROM USTINOVOM OKOLI SVETA, angl. dok. serija, 6/6
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
14.15 TEDENSKI IZBOR
14.15 INTERVJU
15.20 ŽELEZNI GUSTAV, nemška nadalj., 4/7
16.15 SVET POROČA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 PARI, TV igrice
19.10 OTROCI VOŠČIJO OTROKOM
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 FILM TEDNA
BABICA GRE NA JUG, slov. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
BURLESKE CHARLIEJA CHAPLINA, 5. epizoda
RDEČI LISJAK, angl. nadalj., 1/2

Radio Sraka

ČETRTEK, 25.12.

6.00 Domača glasba - 8.30 Občani sprašujejo - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 20.00 do 24.00 Večerni program (21.00 pogovor s proštom Jožefom Lapom).

PETEK, 24.12.

6.00 Domača glasba - 8.30 Občani sprašujejo - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 15.10 Pesem tedna - 15.30 Grmški vulkan - 20.00 do 24.00 Večerni program.

SOBOTA, 25.12.

6.00 Domača glasba - 8.15 Izbor viže dneva - 10.00 Čestitke - 11.00 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci - 15.00 Čestitke - 16.00 Lestivica TOP 13 - 17.00 Kontaktna oddaja - 18.00 Gost na radiu - 20.00 Čestitke - 21.00 do 1.00 Srakina veselica.

NEDELJA, 26.12.

8.00 Dobro jutro - 11.00 Grozna 60. leta - 12.00 Evergrini ob kosilu - 14.00 Srakin študentski čvek - 15.45 Kulturni komentar - 16.00 13 nemogočih - 17.00 Alter scena - 18.00 Etno - 18.30 Gost v studiu - 20.00 Črno belo v zvoku - Jazz - 22.00 Glasba sveta.

PONEDELJEK, 27.12.

6.00 Domača glasba - 8.30 Občani sprašujejo - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 15.00 Vesti, vreme - 17.10 Sve-tovalna oddaja - 20.00 do 24.00 Večerni program.

TOREK, 28.12.

6.00 Domača glasba - 8.30 Občani sprašujejo - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 18.00 Otroška oddaja Kalime-ro - 20.00 do 24.00 Večerni program.

Da bo odločitev lažja,

ponujamo pri nakupu

HIŠ, OKEN,
POLKEN, VRAT

poleg gotovinskega, še

5% NOVOLETNI POPUST

Naj bo vaše življenje z našimi izdelki
prijetno tudi v letu 1994!

JELOVICA

Lesna industrija, Kidričeva 58, 64220 Školja Loka, tel.: 064/631-241, fax: 064/632-261

PRODAJNA MESTA: Novo mesto tel./fax 068/22-772; Krško tel. 0608/21-236; Bavex Trebnje; Kera Trade Zagorje; MK Trgoimpex Kočevje; Metlika Cesta XV. brigade, 068/58-716

Cenjenim pacientom voščimo vesele in zadovoljne božične praznike!

Zobozdravstvena ordinacija Siniša Kulašević
 Zobotehnični laboratorij Viktorija Sas
 Šentrupert 124
 Tel.: 068/40-071

Ženski odbojarski klub Novo mesto vošči vesel božič in srečno novo leto 1994 vsem sponzorjem, novinarjem in prijateljem kluba.

Vsem našim varčevalcem
 in poslovnim partnerjem
 voščimo vesele božične praznike
 in srečno novo leto 1994!

Bank Austria
 Ljubljana

Z občutkom za vrednote!

Denar za čestitke bomo nakazali v dobrotelne namene!

VABILO

Vabimo vse bivše delavce

podjetja **INVEST d.o.o. Novo mesto**
 na prvo družabno srečanje,
 ki bo v četrtek, 23. decembra, ob 19. uri
 v gostišču »Nebeški hram« na Ruperč vrhu.

Avto-hit

tel. 068/26-077 Novo mesto

Cenjene stranke obveščamo, da smo se preselili v nove poslovne prostore obrtno industrijske cone na Veliki Cikavi štev. 22 (Iskra-Elektronika) v Novem mestu.

Obratovalni čas imamo od ponedeljka do petka od 8. — 18. ure in soboto od 8. — 12. ure

Pod ugodnimi pogoji nakupa vam nudimo:
 — nova vozila znanega evropskega proizvajalca FORD FIESTA, ESCORT, MONDEO, TRANZIT
 — originalne rezervne dele in dodatno opremo FORD
 — servisne usluge v garancijskem in izvangarancijskem roku
 — rabljena vozila vseh znamk

Nakupi so možni po sistemu staro za novo. Nudimo kredit in leasing.

OBIŠČITE NAS!
VSEM POSLOVNIM STRANKAM IN PARTNERJEM OB BLIŽNJIH PRAZNIKIH IN NOVEM LETU ŽELIMO SREČNO!

**»DRUŽINSKO SREČANJE«
 BOŽIČNI PLES**

V nedeljo, 26. decembra, ob 17. uri
 v športni dvorani Marof.

Za zabavo bo poskrbel ansambel ČUKI, zbrana sredstva bodo namenjena Karitas in Rdečemu križu.

**SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA NOVO MESTO,
 Ulica talcev 3/a,**

objavlja prosto delovno mesto

— učitelja strokovno-teoretičnih predmetov dipl. ekon., za določen čas
 — hišnika — kurjača, strokovna izobrazba IV. stopnje

Kandidati naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:

Srednja ekonomska šola Novo mesto, Ulica talcev 3/a.

**MERCATOR-KZ KRKA z.o.o.
 Novo mesto
 Cesta komandanta Staneta 10
 68000 NOVO MESTO**

objavlja

prosto delovno mesto:

POMOČNIK DIREKTORJA PE Agroservis za veleprodajo

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje: da imajo končano šolsko izobrazbo VII. ali VI. stopnje ekonomske ali organizacijske smeri, da vsaj pasivno obvladajo dva tuja jezika in da imajo 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na področju trženja.

Kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poizkusnim delom.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o končani šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

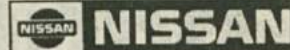
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

Blagoslovljene božične praznike in vse dobro v letu 1994!

Vaša poslanka
 Vida Čadonič-Špelič

AVTOMEHANIKA VIDRIH
 SERVIS IN PRODAJA
 68222 Otočec, Šentpeter 51, tel: 068/85-180

- NOVA VOZILA NISSAN
- PRODAJA STARO ZA NOVO
- POOBlašČENI SERVIS
- ORIGINALNI REZERVNI DELI IN DODATNA OPREMA
- POPRAVILO KARAMBOLOV
- OSTALE AVTOMEHANIČNE STORITVE

* POSEBNA PONUDBA: TERRANO II.

Zadovoljne praznike in srečno ter zdravo novo leto voščimo!

M KZ "KRKA"

PE AGROSERVIS

POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

TEGA PRAV GOTOVO ŠE NISTE VEDELI!
Pri nas lahko kupite vozila iz programa FORD.

POKLIČITE NAS!
 Telefon: 068/321-479, 324-480
 Fax: 068/321-987

VESEL BOŽIČ IN SREČNO V LETU 1994!

pleteljstvo breza

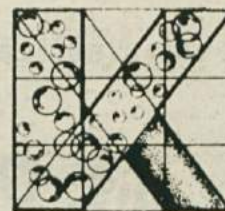
Industrijska prodajalna
 Resljeva 1 (Kandija, ob Krki)
 nasproti trgovine MIKO
 NOVO MESTO

odprto od 8^h - 19^h tudi ob sobotah

SMO ZA 20% — 70% CENEJŠI!

Nudimo vam športne nogavice, perilo, ženske hlačne nogavice, žabice in konfekcijo.

VABLJENI!
 Praktična, poceni in kvalitetna darila.

KOMUNALA

TREBNJE p.o.

OBČANOM IN POSLOVNIM PARTNERJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1994!

EMONEC KAFE d.o.o. Koper

Proizvodnja in trgovina s kavo
 Koper, Vanganelška 8
 tel.: 066/38-441, fax: 38-440

IŠČE ZASTOPNIKA (podjetje)

za prodajo **EMONEC KAVE** na področju občin: Metlika, Črnomelj, Brežice in Krško.

Pismene ponudbe poslati na naslov podjetja.

**DIGITAL EQUIPMENT CORPORATION
 predstavlja ALPHA PC**

- Ste zahteven WINDOWS uporabnik?
- Vam performanse i486 računalnikov ne zadoščajo več, pentium pa vas je razočaral?
- Potrebujete hitro in močno grafično postajo?
- Potrebujete res sposoben in zanesljiv mrežni strežnik za razna mrežna okolja (DEC Pathworks, Microsoft LAN Manager, Novell Netware, Banyan VINES, ...)
- Želite res primerno strojno okolje za Windows
- Želite imeti najhitrejši PC na svetu?
- Ste se naveličali vsakega pol leta menjati PC?

Če ste pritrdilno odgovorili vsaj na eno vprašanje, potem imamo rešitev za vaš problem:

DECpc AXP 150

- Procesor: DECchip 21064 CPU s 512 KB Cache, hitrost 150 Mhz (nad 100 SPECmark89), 16 MB RAM, Ethernet EISA adapter
- Tower ohišje z 250 W napajalnikom
- disk: 1.050 MB SCSI, disketna enota 1.44 MB, CD-ROM 600 MB SCSI
- COMPAQ Qvision SVGA (1024x768 pri 72Hz), barvni monitor MPR2 14"
- tipkovnica, miška, 2S/1P
- Windows NT

Informacije: Infotehna, Trdinova 4, 68000 Novo mesto, tel. 321-039, 323-127, 323-263, faks 321-026.

»Občina Novo mesto, Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora

razpisuje prosti delovni mesti:

samostojnega strokovnega sodelavca za pripravo prostorskih izvedbenih aktov — 2 izvajalca

- s pogoji:
- visoka izobrazba arhitekturne, gradbene, geodetske ali krajinske smeri,
 - najmanj 4 leta delovnih izkušenj,
 - opravljen strokovni izpit s področja gradbene stroke

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo bo trajalo 4 mesece. Poleg že navedenih pogojev morajo biti kandidati državljani Republike Slovenije in aktivno obvladati slovenski jezik, izpolnjevati pa morajo tudi druge pogoje, določene v 4. členu Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list Republike Slovenije, št. 15/90 in 5/91).

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratko predstavitev delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo kadrovske službi upravnih organov Občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, do 31. 12. 1993. Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali. Obvestila o izbiri bomo posredovali vsem prijavljenim kandidatom najkasneje v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

Na osnovi 34., 42. in 44. člena zadružnih pravil RESA z.o.o. Krško

razpisuje upravni odbor zadruga dela in naloge

DIREKTORJA ZADRUGE

Kandidat mora poleg z zakonom določenih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima najmanj srednješolsko izobrazbo
- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega 2 leti na vodilnih delovnih mestih
- da je s svojim dosedanjim delom dokazal, da je sposoben opravljati razpisana dela
- da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik

Izbrani kandidat se imenuje za dobo štirih let in je po poteku tega časa lahko ponovno imenovan.

Kandidati morajo svojo vlogo z vsemi prilogami, ki dokazujejo izpolnjevanje zgornjih pogojev poslati na naslov: Zadruga »RESA« z.o.o., Cesta krških žrtev 67, 68270 Krško — Upravni odbor.

Kandidati morajo svoje vloge oddati najkasneje v 15 dneh po objavi v Dolenjskem listu. O izbiri bodo kandidati pismeno obveščeni v 15 dneh po poteku razpisa.

NOVOLETNI IN BOŽIČNI KONCERT

SEVNICA, - V kulturni dvorani GD Sevnica bo v nedeljo, 26. decembra, ob 17. uri tradicionalni novoletni koncert Delavske pihalne godbe pri GD Sevnica. Kot gost bo zapel Mešani pevski zbor Primož Trubar iz Loke pri Zidanem mostu. Koncert je posvečen tudi državnemu prazniku - dnevu samostojnosti Slovenije. Iste dne ob isti uri bo v župnijski cerkvi v Trzinu božični koncert Okteta Jurij Dalmatin. V ponedeljek, 27. decembra, ob 10. uri pa se bo v sevnški občinski knjižnici predstavil pisatelj Bogdan Novak, avtor zgodb o zvestih prijateljih Laciju, Tanji, Urošu ...

NOVOLETNI POHOD NA KUM

Planinsko društvo Kum vabi planince in planinke, rekreativce, športnike in vse ljubitelje gora na 12. tradicionalni novoletni pohod na Kum. Pohod bo 2. januarja 1994 ob vsakem vremenu, startna mesta pa bodo odprta od 6.30 naprej, in sicer v Trbovljah (na mostu) in na Dobovcu ter iz smeri Hrastnika od mostu čez Savo.

12. NASPROTJE IN DEDEK MRAZ

METLIKA - Tukajšnja občinska Zveza prijateljev mladine pripravlja v torek, 28. decembra, ob 15.30 na Trgu svobode prednovoletno rajanje z ansamblom 12. nasprotje. Če bo zelo slabo vreme, bo ansambel nastopil v kulturnem domu. Hkrati Zveza prijateljev mladine še enkrat opozarja vse otroke od prvega leta starosti do vključno male šole, ki iz kakršnih koli razlogov niso dobili vabil na prireditve z obdaritvami dedka Mraza, ki bodo konec tedna, naj pridejo po vabila v Ljudsko knjižnico v Metliki, kajti le z vabili jih bo dedek Mraz obdaril.

AUTODELTA

RABLJENA VOZILA

YUGO FLORIDA 1.4	89	bela	6.900
FIAT UNO 60 S	87	modra	7.500
FIAT UNO 45 S	87	rdeča	7.700
RENAULT R5 CAMPUS 3V	90	rdeča	9.500
RENAULT R5 CAMPUS	90	rdeča	9.700
RENAULT 25 GTX	85	1. siva (m)	9.900
DAIHATSU CHARADE TS	90	1. modra	9.900
CITROEN AX 14 RD	89	rdeča	10.500
BMW 316 4V	86	rdeča	10.900
RENAULT R5 CAMPUS	91	1. siva (m)	10.900
VW GOLF GTD	86	1. siva (m)	11.300
FORD SIERRA 2.0 CL	87	krem	12.300
HYUNDAI PONY 1.5 GLS	91	s. modra (m)	12.500
ALFA 33 1.5 I. E.	91	črna	14.300
MAZDA 323 1.3 GLX 11m.	91	1. siva (m)	14.600
OPEL KADET 1.6 i cat	91	rdeča	16.500
VW PASSAT 1.6 CL	89	bela	17.500
ALFA 33 SPORT WAGON	93	rdeča	18.500
FIAT TEMPRA 1.4 MEDIA	93	1. rdeča	18.500
VW PASSAT CLTD	89	1. modra	18.900
NISSAN PREMIERA 2.0 SLX	91	črna (m)	19.500
VW PASSAT 1.6 i cat	88	siva (m)	19.900
FIAT TIPO 1.8 i.e GT	93	bela	20.500
FIAT TIPO TOP CLASS	93	srebrna	22.900
BMW 525i	89	bela	29.800

*V račun vzamemo vaš rabljen avto.

* Vsa vozila so servisirana in imajo garancijo.

Mencingerjeva 7, LJUBLJANA

061 / 218 - 122

8.00 do 12.00 in 13.00 do 15.30, sobota 9.00 do 13.00

VI NAM — MI VAM

»BARLOG«
Trebnje

nudi po ugodnih pogojih in najkrajših dobavnih rokih vsa vozila iz proizvodnega programa TAM. Posebna ponudba TAM 122 T8B za prevoz tovora v tujino brez posebne dovolilnice. S takojšnjo dobavo nudimo tudi vse tipe traktorjev TORPEDO-DEUTZ.

Informacije po tel. (068) 45-701, 45-700

Prijateljem Radenske!

Ob koncu leta se odtekanje časa navidezno ustavlja.

Takrat najdemo poti do svojih prijateljev.

Hvala, ker nam zaupate!

Naj se vam izpolnijo vse drobnarije vaših želja v letu 1994!

Mi v Radenski vam obljublamo, da vam bomo vse leto prinašali tisto, kar daje narava čisto in neizumetničeno.

Pa srečno!

Radenska

45 LET RAZVOJA MODERNEGA IN DOMAČEGA PEKARSTVA NA DOLENJSKEM IN V BELI KRAJINI

PEKARIJE V NOVEM MESTU,
TREBNJEM, ČRNOMLJU
IN

mini pekarna v potrošniškem centru
Drska v Novem mestu, mini pekarna
s prodajalno v šentjerneju,
mini pekarna v Črnomlju
in valjčni mlin v Črnomlju

DA BI VAM NIKOLI
NE ZMANJKALO
DOBREGA KRUHA

Vesele božične praznike
in srečno novo leto 1994

DOLENJSKE

PEKARNE

Želite imeti prihranke?

Vsakdo želi nekaj prihraniti.

Zase.

Za prihodnost.

Najlaže je sproti, vsak mesec nekaj malega.

4.000 tolarjev, lahko pa tudi več.

Vaše prihranke bomo oplemenitili

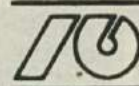
- z običajnimi in premijskimi obrestmi.
- Revalorizirali jih bomo sproti in jih tako obvarovali pred inflacijo.

Postopno in ne da bi se posebej odpovedovali, boste prišli do lepih prihrankov.

Če tolarske prihranke že imate, sta Vam na voljo

dve privlačni možnosti varčevanja:

- depozit s premijo in depozit z devizno klavzulo.

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

ZOOM Promotien

Novi načini varčevanja. Vredno preudarka.

SDSS - SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE
(PRESEDNIK STRANKE JE JANEZ JANŠA)

PRISTOPNA IZJAVA

IME IN PRIIMEK:

DATUM ROJSTVA:

POKLIC:

NASLOV:

TELEFON:

PODPISANI ŽELIM POSTATI ČLAN SOCIALDEMOKRATSKE STRANKE (SDSS).

DATUM: _____ PODPIS: _____

POŠLJITE NA NASLOV:

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE (SDSS)

61000 LJUBLJANA, KOMENSKEGA 11

Žirija za podelitev plaket občine Črnomelj o b j a v l j a
na podlagi 13. člena Pravilnika za podeljevanje plaket
občine Črnomelj

razpis za zbiranje predlogov za podelitev plaket občine Črnomelj

Plaketa občine Črnomelj se daje kot priznanje zaslužnim posameznikom, skupinam, društvom, delovnim organizacijam, zavodom za dolgoletno uspešno delo in za enkratne dosežke na kulturnih, gospodarskih in drugih področjih.

Predloge lahko dajo: delovne organizacije, društva, krajevne skupnosti, politične stranke.

Obrazložitev predloga mora vsebovati: ime in priimek predlaganega kandidata oziroma ime predlaganega kandidata, če gre za družbenopravno osebo; za katero področje dejavnosti se predlaga; dosežke oziroma uspešno delovanje kandidatov in ali je bil že predlagan v preteklem letu.

Vsi predlogi morajo biti dani pismeno in obrazloženi v skladu z zahtevami tega razpisa.

Predloge sprejema Žirija za podelitev plaket občine Črnomelj pri Skupščini občine Črnomelj do vključno 21.1.1994.

NOVOTEHNA

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

V 84. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče,
stari oče in dedek

JANEZ ROŽIČ

iz Nakla pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Zahvala gasilskemu društvu, g. govočniku za poslovilne besede, g. kaplanu za lep obred ter pevcem iz Šmihela za lepo zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

InterMarketing

PODIJETJE ZA GRAFIČNO IN MARKETINŠKO DEJAVNOST, LJUBLJANA
61117 Ljubljana, Stegne 19, p.p. 10, tel. 061/15-91-318, faks. 061/15-91-634

Iščemo

Več terenskih komercialistov za delo s pravnimi osebami na območju Dolenjske in Zasavja.
Delo je honorarno.
Za uspešne nudimo možnost redne zaposlitve.
Provizija je stimulativna.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila mama, stara
mama in teta

JOŽEFA KRAMAR

iz Jurčičeve ul. 19, Trebnje

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izraženo sožalje. Zahvaljujemo se Domu starejših občanov iz Grosupljega, trebanjskemu gospodu župniku in gospodu Janezu Grilu, vsem sosedom ter ge. Majerjevi za govor in pevcem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 38. letu starosti nas je zapustila naša draga
žena, mama, hčerka in sestra

ANICA MIŠICA

roj. Petric
Čudno selo 1

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala tudi OŠ Loka in šoli MŠN za podarjeno cvetje, pevkam, govorniku za besede slovesa, kakor tudi g. župniku in dekanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

SKB BANKA D.D.

SKB BANKA V NOVIH POSLOVNIH PROSTORIH

Obveščamo vas, da od 24. decembra 1993
poslujemo v novih poslovnih prostorih v "Ideal centru",
Kolodvorska 5 v Ribnici.

Poslovalnica SKB banke je odprta od ponedeljka do petka
od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Vsem poslovnim partnerjem želimo vesele božične
praznike in srečno novo leto 1994!

MANA

turistična agencija

Partizanska 7, Novo mesto

Tel. (068) 321-115 in 28-136

Vesele božične praznike in srečno 1994!

moderni interieri

December mesec ugodnih nakupov:

- kuhinj • spalnic • otroških sob • dnevnih sob
- predsob • sedežnih garnitur • pisarniške opreme •
- posteljnina • izdelava zaves po meri •

O bogati ponudbi domačih in tujih proizvajalcev se lahko prepričate v **moderni interieri**

Cesta herojev 28, Novo mesto.

Za določene artikle vam nudimo od 5 do 30% popusta!

trgovsko podjetje

NOVO MESTO d.o.o. - Ljubljanska 27 - 88000 Novo mesto

trgovina **elvod** - javna skladišča

- električni kabli
- elektroinstalacijski material
- bela tehnika
- drobni gospodinjstvi aparati, akustika
- rezervni deli za pralne stroje in štedilnike
- akustika
- material za telefonijo
- fitness oprema

UGODNO pri plačilu z gotovino

- 10% popust za lestence in plafonijere
- 7% popust za skrinje LTH
- 5% popust za belo tehniko

Se priporočamo!
UGODNE CENE — PESTRA IZBIRA
tel./fax: (068) 26-071

Možnost nakupa na 3 obroke!

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Od 26. julija dalje se ne imenujemo več Jugotanim, ampak **TANIN SEVNICA**, spremenili smo tudi telefonske številke, naš proizvodni program pa je ostal enak.

Še vedno odkupujemo

LES PRAVEGA KOSTANJA

za predelavo v tanin. Vse podrobnejše informacije lahko dobite na našem naslovu — **TANIN SEVNICA**, Hermanova 1, oziroma po telefonu 0608-41349, les pa lahko pripeljete vsak dan med 6. in 15. uro.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata in stari ata

ALOJZ BANIČ

z Dobrave 18

Ob boleči izgubi našega dragega očeta se iskreno zahvaljujemo sosedom, znancem in prijateljem, zdravstvenemu osebju Internega in Kirurškega oddelka bolnice Novo mesto za lajšanje bolečin. Zahvaljujemo se za darovano cvetje in izrečeno sožalje kolektivoma IGM Strešnik Dobruška vas, Resistor Šentjerneji in Konieniškemu klubu Šentjerneji ter Gasilskim društvom sektorja Škocjan za spremstvo in Tonetu Kerncu za postavitelne besede. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali ter našega očeta v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Lepo je, ko ljubiš dom in domovino, še lepše, ko ljubiš svojo družino. A žal vse to na koncu spremeni se v večno bolečino.

V 71. letu starosti nas je zapustil mož, ati, ata, brat in stric

IVAN HOČEVAR

Krmelj 22

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam v trenutkih slovesa stali ob strani, darovali cvetje in sveče. Posebno zahvalo smo dolžni osebju Doma starejših občanov in dr. Pesjaku iz Sevnice, kolektivu Trima Trebnje, UNZ Slovenije, pevcem za zapete žalostinke, trobentaču za doživeto odigrano Tišino in govornikoma za tople besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Umrl je

mag. ph. BORIS ANDRIJANIČ

predsednik Skupščine občine Novo mesto v letih 1954—55,
dobitnik plakete mesta Novo mesto in
nagrade občine Novo mesto

Zasluznega občana bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.
Skupščina občine Novo mesto
Novo mesto, 20. decembra 1993

Utrnilo se je življenje našega spoštovanega

mag. ph. Borisa Andrijaniča

ustanovitelja in dolgoletnega generalnega direktorja Krke, tovarne zdravil Novo mesto. Z vizionarstvom, neusahljivo delovno zagnanostjo ter predanostjo rodnemu kraju je ustanovil Krko, tovarno zdravil, ki ji je namenil vse svoje ustvarjalne življenjske moči. Z njim je Krka postala simbol napredka, razvoja in uspeha.

Krkaši se bomo s toplino v srcih spominjali njegove očetovske skrbi za dobro vsakega delavca.

Delavci Krke, tovarne zdravil, p.o., Novo mesto

tedenski koledar

Četrtek, 23. decembra - Viktorija Petek, 24. decembra - Eva Sobota, 25. decembra - božič Nedelja, 26. decembra - Stefan, dan samostojnosti
 Ponedeljek, 27. decembra - Janez Torek, 28. decembra - Živko Sreda, 29. decembra - David

LUNINE MENE
 29. decembra ob 00.05 - ščip

kino

ČRNOMELJ - 24.12. (ob 18. uri) ameriška komedija Čez drn in strn. 24.12. (ob 18. uri) ameriška komedi-

ja Zadnja velika avantura. 27.12. (ob 11. uri) ameriška komedija Vsi psi gredo v nebesa. 28.12. (ob 11. in 20. uri) ameriška komedija Sam doma - II. del.
KRSKO: 23.12. (ob 20. uri) ameriška erotična komedija Muta z. 26.12. (ob 18. uri) ameriška akcijska drama Firma. 27. in 28.12. (ob 16. uri) ameriška risanka Hrestač.
METLIKA: 23.12. (ob 17. uri) in 26.12. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Zadnja velika avantura. 24.12. (ob 17. uri) ameriška komedija Če drn in strn. 26.12. (ob 17. uri) ameriški film Vsi psi gredo v nebesa.
NOVO MESTO: Od 24. do 27.12. (ob 16. uri) ameriška komedija Sam doma. Od 24. do 27. ter 29.12. (ob 18. in 20. uri) komedija Robin Hood.

kmetijski stroji

AGROIZBIRA KRANJ nudi po ugodnih cenah dele za generalno popravilo traktorjev Fiat, Zetor, Univerzal, Ursus, Torpedo, Tomo Vinkovič, IMT; akumulatorje Vesna in Topla: 12 V 97 - 100 Ah (cena 8.100 SIT); gume Barum 12.4/11 - 28 (cena 21.600 SIT). Pokličite nas! ☎ (064)324-802. 4409

TRAKTOR IMT 539 DELUX, s kabino in kompresorjem, 100 delovnih ur,

star dve leti, kot nov, enoosno prikolico kiper, nosilnost 3,5 t, obračalniki, plug za sneg, motokultivator Gorenje Muta z dieslom motorjem, 12 KM, s priključki, star eno leto, kot nov, ugodno prodam. ☎ (061)443-180. 4492

UGODNO! Traktorji Zetor, MF 374 F, Deutz 55/A s kabino. Akcijska prodaja gozdarskih vtičlov 4 t, 5 t in 6 t, trosilcev 2,5 - 4 t, kiper prikolic 1,8 - 5 t (tudi s pogonom), nakladalnih prikolic Durante 12 m3, 16 m3, cisterne Creina 2700 l in Durante 2200 l s topom, kosilnic BCS. Možnost plačila na 3 obroke. ☎ (064)622-575. 4527

TRAKTOR URUSUS 360, star 6 let, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)45-568. 4513

kupim

ODKUPUJEM bukovo in hrastovo hlodovino. ☎ (068)58-068, Dragovan. 4498

motorna vozila

126 P, letnik 1987, nujno prodam za 1.100 DEM. Milena Marušič, Štrit 1, Bučka, Skočjan. 4503
JUGO 45, letnik 1985, lepo ohranjen, in lado 1200 S, letnik 1985, prodam. ☎ (068)73-346. 4509
FIAT 126 P, letnik 1984, prodam. ☎ 85-958. 4511
SUZUKI MARUTI, 10/91, prodam. ☎ (0608)64-330. 4512
JUGO SKALA, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ 84-660, po 15. uri. 4521
GOLF JX D, letnik 1989, dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. Pirc, Zg. Mladetiče 13 a, Tržišče. 4522
ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, prodam. ☎ 23-343. 4523
JUGO KORAL 55, letnik 1990, registriran do 5/94, bel, prodam. ☎ (068)58-399, Bogdan. 4524
ALFA ROMEO 33, 1.5, letnik 1986, prodam. ☎ 65-725, po 16. uri. 4526
R 5, letnik 1992, rdeč, 5V, registriran do 9/94, prodam za 11.000 DM. ☎ 85-038. 4528
R 5 CAMPUS, letnik 1991, tonirana stekla, prodam. Informacije na ☎ (068) 25-069. 4529
DOBRO OHRANJEN kombi Citroen C 25 diesel, letnik 1984, registriran do 12/94, prodam. ☎ (068)23-422. 4530
GOLF JX D, letnik 1988, registriran za celo leto, prodam. Viktor Pirkovič, Ratež 38 a, Brusnice. 4535
R 5, letnik 1990, prodam. ☎ 26-034. 4536
Z 750, letnik 1985, 45.000 km, prodam. ☎ (068)52-952. 4540
GOLF D, letnik 1987, prodam. ☎ (0608)82-226, popoldan. 4544
JUGO 55, letnik 1988, ohranjen, ugodno prodam. ☎ 24-346, popoldan. 4545
GOLF D, letnik 1986, dobro ohranjen in redno vzdrževan, prevoženih 82.000 km, prodam. ☎ (068)51-480. 4546
 Prodajam 126 P, letnik 86. ☎ 43-588.

❄️ **vesel božič** in srečno, zdravja polno 1994. leto
 želi vsem kupcem in poslovnim partnerjem trgovina **MURVA** iz Rožnega dola ❄️

POSLOVNE STORITVE podjetja FELIX, Kostonjeva na Krki, d.o.o., vam nudi po zelo ugodnih cenah računovodsko-knjigovodske storitve, registracijo novih družb, svetovanje pri dokapitalizaciji, samostojnem podjetništvu, samozaposlanju... Informacije na ☎ (0608)60-194, od 8. do 18. ure. 4438
NAROČILA ZA PIŠČANCE, enodnevnice in večje, bele težke in rjave nesnice sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ 42-524. 4533
13 TEDNOV STARE nesnice isabrown prodajam od 24.12. dalje. ☎ 73-058. 4542

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 4370

MINITOUR d.o.o.
 Ulica Ivana Roba 30 Novo mesto
 tel.: (068)-23-917, 25-506
 Organiziramo enodnevnne nakupovalne izlete v BRNO (ČEŠKA) in v PORTOGRUARE (ITALIJA). Opravljamo tudi ostale prevoze doma in v tujini s turističnim avtobusom Neoplan (37+2 sedeža).

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING
 — finančno-informativni sistem
 — materialno poslovanje
 — veliko drugih računovodskih programov
 ter prodaja, inštalacije in servisiranje računalniške opreme in prodaja programskih paketov svetovnih proizvajalcev
 (Podrobne informacije na telefon: (063) 27-217 fax: (063) 28-511 (Zlatko Gruber)

FREECOM SAT antene
 za satelite ASTRA ali vrtljive avtomatske za 5 satelitov.
 Nismo najcenejši, smo najkvalitetnejši!
ANTENE MARKO GERDEN d.o.o.
 tel. (068) 44-129, Trebnje.

Hidravlično abkant prešo Jelšingrad 2000/40 ton v odličnem stanju in z mnogo orodja prodamo.
 Inf. na telefon (061) 262-230 vsak delavnik od 7. do 16. ure.

FELIX - poslovne storitve, Kostonjeva na Krki d.o.o., Oražnova 19, tel. (0608) 60-194
 Zaposlimo: **KNJIGOVODJO (2 delavca-ki)** za določeni ali nedoločeni čas

Pogoji:
 - srednja izobrazba, V. stopnja, ekonomska ali druga ustreznost smer
 - najmanj 4 leta ustreznih del. izkušenj
 - znanje operativnega dela na računalniški opremi
 - državljan(-ka) R Slovenije
 OD po dogovoru, eno del. mesto v Kostonjevi, eno del. mesto v Novem mestu.
Vloge z dokazili pošljite na naslov podjetja FELIX.

EBIRO LEKTRONIK
 Kandijaka 8 NOVO MESTO
 Tel.-Fax: (068) 321-090
BLAGAJNE POSISTEMI ZA TRGOVINO IN GOSTINSTVO
 EPSON Uniwel TOWA olivetti omron Canon

gostišče Loka
 Župančičevo sprehajališče 2 Novo mesto
 tel./fax: (068) 321-685
 ob zeleni Krki je loka spel **Loka**
 odprta vsak dan od 9. do 24. ure, pripravljena, da vam postreže z
 • malicami
 • jedmi po naročilu
 • poslovnimi in nedeljskimi kosili
 po vaši želji **Loka** pripravi
 • cocktail partyje
 • sprejeme
 • piknike
 • poroke
 na loki **Loka** vsak dan!
 Vesel božič in veliko sreče
 ❄️ v 1994. letu ❄️

SPM TRADE
 tel. (068) 42-361 ŠENTJERNEJ
 Prodaja in montaža vseh vrst avtoalarmov, mobitela, avtoakustike, cent. zaklepanja, el. pomika stekel, hišnih alarmov in varnostnih sistemov, telefonov...
VAMPIRE GT, PIRANHA, PIONER, SONY, BLAUPUNKT
SPM TRADE PARTNER, KI VAM LAHKO POMAGA!

DOLENJSKI LIST
 Vaš četrtkov prijatelj

RAČKA, d.o.o.
 68000 Novo mesto
 tel/fax: (068)21-058
 računalniški sistem

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

Pregled obrestnih mer za nove oblike dolgoročnega varčevanja

1. OBROČNO VARČEVANJE
 — doba varčevanja: najmanj 12 mesecev
 — minimalni znesek posameznega pologa: 7.500,00 SIT
 — obrestna mera: R + 6%

2. PREMIJSKO VARČEVANJE
 — doba varčevanja: najmanj 24 mesecev
 — minimalni znesek posameznega pologa: 4.000,00 SIT

Doba varčevanja	Revalorizacija	Realna obr. mera (r)	Premija (% od r)	Skupna realna obr. mera
— 24 mesecev	R	11%	—	11%
— 36 mesecev	R	11%	5%	11,55%
— 48 mesecev	R	11%	10%	12,10%
— 60 mesecev	R	11%	15%	12,65%

3. TOLARSKI DEPOZIT S PREMIJO
 — doba varčevanja: 12 mesecev

Znesek depozita (SIT)	Revalorizacija	Realna obr. mera (r)	Premija (% od r)	Stimulacija (% od r)	Skupna realna obr. mera
nad 80.000	R	9%	4%	11%	10,35%
nad 110.000	R	9%	4%	12%	10,44%
nad 150.000	R	9%	4%	13%	10,53%
nad 220.000	R	9%	4%	14%	10,62%

4. TOLARSKI DEPOZIT Z VALUTNO KLAVZULO
 — doba varčevanja: 12 mesecev

Znesek depozita (SIT)	Realna obr. mera (r)	Stimulacija (% od r)	Skupna realna obr. mera
nad 80.000	9%	11%	9,99%
nad 110.000	9%	12%	10,08%
nad 150.000	9%	13%	10,17%
nad 220.000	9%	14%	10,26%

Banka vodi depozit v nemških markah po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Vse obrestne mere za dolgoročno varčevanje so spremenljive in določene z vsakokrat veljavnim sklepom banke o obrestnih merah.

Vsem svojim varčevalcem se zahvalujemo za dosedaj izkazano zaupanje in poslovno sodelovanje ter vas vabimo k sodelovanju tudi v prihodnje.

Želimo vam vesele božične praznike in srečno novo leto 1994!

PIANRA AVTOHIŠA
 Servisno prodajni center
 Ločna 48,
 68000 Novo mesto

RENAULT
 — obveščaja, da ima na zalogi omejeno število vozil R5 in CLIO pod izredno ugodnimi prodajnimi pogoji.
 — na zalogi imamo tudi večje število rabljenih vozil
 Informacije: (068) 324-533

EMINENT
 Dol. Kamence 25a
 Novo mesto
 • noveletni popusti HYPONORI
 • pony 1.5LSI, kat. 3v. 16.990 DEM
 • pony 1.5LSI, kat. 5v. 17.990 DEM
 • lantra 1.8GT, kat. že od 26.000 DEM
 (3 letna garancija ali 100.000 km in 6 letna garancija za pločevino)
 — staro za novo — leasing — ugodni krediti
 Delovni čas od 7.—12. in od 13.—17. ure.
 Tel. fax (068)23-902 28-950

FITNESS STUDIO RTC JASNICA
 G. Ložine, 61332 Stara Cerkev
 Nudimo vam naslednje storitve:
 • fitness vadba na napravah
 • savna
 • vodna in ročna masaža
 • organizirana vadba
 Obiščete nas lahko vsak delovni dan od 23. do 22. ure.
Veseli božič in srečno 1994!

ZAHVALA
 Življenje celo si garal, vse za dom in otroke dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.
 V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast in brat
MIRKO VRLINIČ
 LUKIČEV MIRKO, iz Bojancev 33
 Množica tvojih prijateljev, gasilskih tovarišev, znancev, sosedov in sodelavcev se je poslednjič poslovila od tebe 11.12.1993 in te pospremila k tvojemu preranemu grobu. Beseda hvala, čeprav vemo, da je premalo, naj velja vsem, ki ste našemu tati prinesli cvetje, vence in sveče ter nam izrekli sožalje. Hvala obema govornikom, ki sta orisala njegovo življenjsko pot in vaščarjom Bojancev za vsestransko pomoč ob smrti. Žalostni smo, ker smo te izgubili, vendar ponosni, da smo te imeli. Mirno naj počiva tvoje bolno telo v domači zemlji, ki si jo imel tako rad.
 Žaljujoči: vsi njegovi Bojanci, Črnomelj, Gomirje, Amerika

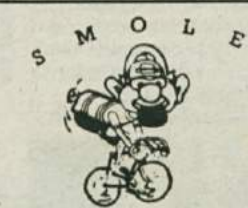
ZAHVALA
 Ljubil si vinograd, polje, družino in dom, prekmavol odzvonil ti vaški je zvon.
 Dragi ate, kakor mirno in tiho si živel, tako mirno in tiho si odšel.
 V 74. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, ate, stari ate, brat in svak
NIKO OBRADOVIČ
 z Boldraža pri Metliki
 Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki so nam ob težkih trenutkih slovesa stali ob strani, ustno ali pisno izrazili sožalje, podarili mnogo vencev, cvetja in sveč ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Zdravstvenemu domu Metlika, Splošni bolnici Novo mesto, Kmetijski zadrugi Metlika, Beti Metlika, trgovini Novoteks, Skupščini občine Metlika, Zvezi združenj borcev Metlika, Društvu invalidov Metlika, Društvu upokojevcov Metlika, Krajevni skupnosti in Gasilskemu društvu Slamna vas, vsem vaščanom Boldraža in Brašljevice, posebej pa družinam Nemančič, Vukšinič, Rus, Pruščević in Mariji Skof. Še posebno zahvalo smo dolžni Jožetu Nemančiču za ves trud in lepo organizacijo pogreba, govornikom gospe Vidi Plut in gospodom Antonu Radošu, Francu Vrviščarju in Stanislavu Bajuku. Hvala obema župnikom za lepo opravljen obred in Janezu Janžekoviču za odigrano žalostinko.
 Žaljujoči: njegovi najdražji Boldraž, 17. decembra 1993

TV — VIDEO

servis

PLANKARPod Trško goro 44
tel. 25-918Prodaja na obroke
SELECO, ORION, LOEWEPooblašteni servisi
**GRUNDIG, NOKIA, SHARP
GOLDSTAR, NORDMENDE
HITACHI****TERCA NEPREMIČNINE
Šentrupert d.o.o.**
Baragov trg 1
68210 Trebnje— Stanovanjsko hišo z drvarnico,
v Kamnem potoku pri Trebnjem, staro
10 let, manjšega tipa, s pripadajočim
kmet. zemljiščem, prodamo.
— Starejšo stanovanjsko hišo
v Mokronogu, s pripadajočim funkcio-
nalnim zemljiščem, na lepi lokaciji,
prodamo.Vse informacije na tel. (068) 45-670
fax. 45-671 od 7. do 15. ure.**SATELITSKE ANTENE**že od 469 DEM
Na obroke
064-421-108
064-422-585
0609-617-778
Sat trade d.o.o.**FRANCOZ NAD FRANCOZI****PEUGEOT
SPC TERZIN**
SERVISNO PRODAJNI CENTERPeugeot 405 po stari ceni.
Dobava takoj.tel./fax. (068) 44-533
Obrtna cona, 68210 TrebnjeVeseli božič in srečno,
mirno ter varno novo
leto!**NOHTI**Z najodobnejšo nego vam
pogrizene in lomljive nohte
podaljšamo in ojačamo. Se
priporoča Frizerstvo IVICA,
Mirna Peč, tel.: 78-071.**CANDY servis
in trgovina,**tel. 51-383,
Viniška cesta 29,
Črnomelj**Trgovina Polona**

Pinkovec Svetka

Dol. Mokro Polje 5/a
68310 ŠENTJERNEJ
tel. 068 41 122Želi vsem svojim strankam,
poslovnim partnerjem in pri-
jateljem zadovoljne božič-
ne praznike ter srečno in
mirno novo leto!**SALON RENATA**Nega
in podaljševanje nohtov
ženske frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138Jedinštica 18, Novo mesto
Veseli božič in
srečno 1994!**SERVIS IN
REZERVNI DELI KOLES**Jože Smole
Zabja vas 27
tel. (068) 21-952

Veseli božič in srečno 1994!

posestVIKEND HIŠO z vinogradom v bli-
žini Sevnice prodam. ☎ (0608)82-281.HIŠO v Metliki, stanovanjske površine
200 m², ugodno prodam. Informacije
vsak dan od 18. do 19. ure na ☎ (068)58-
331. 4494V MOKRONOGU prodam novejšo
hišo (92 m² stanovanjske površine) na
500 m² zemlje. ☎ (061)40-435 ali
(061)743-193. 4502**LERAN d.o.o.**

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:— hiše v Novem mestu, centru in
okolici, Smolenji vasi, Prečni, Otoč-
cu, Jurki vasi, Vinici, Podborštu pri
Trebnjem, Slovenski vasi, Hrasju pri
Orehovici, Sevnici, Boštanj, Dol.
Skopcih, Srednji vasi pri Črmo-
šnjicah— stanovanja v Novem mestu, Treb-
njem, Krškem, Črnomlju— poslovne prostore za najem v No-
vem mestu, Otočcu, Zalogu, Semiču,
Črnomlju in Kostanjevici— trgovino z živili v Novem mestu
(v obratovanju), gostilno v Vrčicah— parcele za gradnjo v Novem me-
stu, Žužemberku, Stopičah in Smole-
nji vasi— kmetije na Trsteniku pri Mirni, v
Trebnjem in v Raztezu nad Bresta-
nico— vikende na Trški gori, Gačah,
Trščini, Klenoviku pri Šmarjeti, Se-
miču in Zaloki nad Šentrupertom— kmetijska zemljišča in gozdove v
okolici Novega mesta, Šentruperta,
Gabrja, Brezja pri Raki, Korit pri
Dobrnju, Trebnje in MokronogaTel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)HIŠO z garažo, vrtom in njivo v Trzš-
ču prodam. V hiši je voda in elektrika. Ja-
nez Lužar, Krmelj 84 A, Krmelj. 4506NJIVO in travnik na Otočcu prodam.
Ivan Jožef, Ločna 42, Novo mesto. 4507PARCELO na Gor. Prekopi, na kateri
stoji stara hiša z vodo in elektriko ter asfal-
tiranim dovozom, veliko 16 a, prodam.
☎ 42-208. 4532**prodam**NOVEJŠO knjižnico z omaro prod-
am. ☎ 28-501. 4497KRAVO s teletom in R 4 za rezervne
dele prodam. Lukšič, Igljenik 1, Dolž. 4500GUMI VOZ, 15 col, malo rabljen,
prodam. Martin Dragan, Soteska 44,
Straža. 4501ZAMRZOVALNO SKRINJO, (410
l), staro 2 leti, ugodno prodam. ☎ 43-
790. 4508DVOIGELNI OVERLOCK union
special, malo rabljen, prodam. ☎ 64-083.
4510SPALNICO MEBLO, rdeče črno,
staro 5 let, ugodno prodam. ☎ (068) 47-
468. 4514PROGRAMSKI kosovni strojni av-
tomat Ohmija fi 350 x 250, univerzalno
strojno Prvomajska TS 2 in revolversko
strojno Pitler fi 40 x 150 prodam. ☎
(068)44-414. 4515STROJ za kemično čiščenje in ostalo
opremo za čistilnico zaradi upokojitve
ugodno prodam. ☎ (061)13-14-140. 4517DRVA, cerova, suha, prodam. ☎ 43-
796. 4525DNEVNO SOBO, dobro ohranjeno
(belo), 3 omare, trosed, 2 fotelja in mizo
zelo ugodno prodam. ☎ 21-246. 4534**razno**NOVOST! V Novem mestu izdelujem
umetne nohte po ameriški metodi. ☎
(061)265-103. 4478V CENTRU MESTA oddam v najem
lokal (20 m²). Naslov v oglašnem oddel-
ku. 4493KREDITE nudimo podjetnikom,
obrtnikom in kmctom v višini do 70.000
DEM. Rok vračila do 5 let z letno 9,1 -
odstotno obrestno mero. Garancija: ne-
premiščina. ☎ (061)50-780. 4495NAPOVEDUJEM VAŠO PRI-
HODNOST. Na podlagi rojstnih podat-
kov in ure rojstva, kristala in duhovnega
videnja. Pomagam pri poklicnem usmer-
janju. Po pošti. Cena 2.000 SIT. ☎
(064)681-097, Jožica Tavčar, Gorenja
Dobrava 21, 64224 Gorenja vas. 4496V VARSTVO sprejem dva otroka.
☎ 25-492. 4519SKLADIŠČE - delavnico do 50 m²
najamemo. Prednost Bršljan. ☎ 322-961,
interna 235. 4538POSLOVNE PROSTORE 110 m²
-130 m², z zasebnim vhodom, na Košeni-
cah (zraven bio hiše) oddam. ☎ 22-349.322-961,
interna 235. 4538

22-349.

POGREBNE STORITVE
SORJA ROVAKStritarjeva 2, 68000 Novo mesto
Tel.: 068/21-134V trenutkih,
ko se srečujete
z izgubo
svojih najbližjih,
vam stojimo ob strani mi.Nudimo vam kompletne storitve
v zvezi s pokojniki!
Dežurna služba 0.—24. ure.
068/21-134, 20-373**službo dobi**GOSTIŠČE PENZION MARKO i-
ščiče dekle za delo za šankom. Hrana in sta-
novanje v hiši. ☎ (0601)81-666. 4429ZAPOSLIM NATAKARICO za
popoldansko delo v bistroju. ☎ 78-244,
zvečer. 4499OKREPEVALNICA MILKA v
Trebnjem, C. Gubčeve brigade, zaposli
dekle za delo za šankom. Nastop dela mo-
žen takoj. 4505VELIKI MNS FLORIDA dobro pla-
čano delo za natakarkje (ice) in sobarice na
luskaznih ladjah, ki križarijo med najlep-
šimi ameriški otoki. Starost do 30 let ter
obvezno znanje angleščine. ☎ (068)25-
841 ali (066)71-418. 4518ZAPOSLIM delavca v mizarški de-
lavnic z izobrazbo ali brez nje. Mizarstvo
Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 4520**stanovanja**V ŽUŽEMBERKU prodamo novejšo
enosobno stanovanje (40 m²), centralna
kurjava, telefon, takoj vseljivo, za 40.000
DEM. Možno tudi na kredit. ☎ (069)32-
948. 4491DVOINPOLSOBNO STANOVA-
NJE na Majde Sile (CK, telefon), menjam
za manjše z vašim doplačilom. ☎ (068)
23-750. 4516INTELEKTUALCI! Zakonca naj-
meta enosobno opremljeno stanovanje in
skladišče do 50 m² v zasebni hiši. ☎ 322-
961 interna 235. 4537**ZAHVALA**

V 82. letu starosti nas je zapustila

**MARIJA
FORTUN**roj. Lakner
iz ČrnomljaOb boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in vsem, ki so
nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, podarili cvetje in pokoj-
no pospremili na njeni zadnji poti. Najtopleje se zahvaljujemo dr. Ljil-
jani Špec in drugim delavcem ZD Črnomelj za nesebično pomoč in
dekletom Danici, Renati, Tatjani, Valeriji, Vladki in Vesni ter Gorazdu
za skrb in nego. Najlepša hvala dobri sosedji L. Adlešič za nesebično
pomoč v najtežjih trenutkih, delavcem OŠ M. Jarca za ganljive poslo-
vilne besede, godbi in pevkam ter g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALAKje so tiste stezice,
ki so včasih bile,
zdaj pa raste grmovje in...V 92. letu starosti je odšla od nas naša draga
mama, babica, prababica, tašča in teta**FRANČIŠKA
ŠTEPEC**

iz Novega mesta, Kurirska pot 6

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem
za podarjeno cvetje in sveče ter izraze sožalja. Posebna zahvala osebu
internega oddelka bolnice v Novem mestu in g. proštu Lapu za oprav-
ljen obred in poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Novo mesto, 15. decembra 1993

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame

OLGE STARCsmo dolžni iskreno zahvalo sorodnikom, sosedom, prijateljem, nekda-
njim njenim sodelavcem in učenkam, vsem, ki so sočustvovali z nami,
osebno ali pisмено. Posebej se zahvaljujemo novomeškemu proštu g.
Lapu, župniku mokronoške fare, pevčemu, vodji pogreba, pogrebniko-
ma Komunale Novo mesto, sodelavcem Splošne bolnišnice Novo me-
sto, predvsem Internemu oddelku, Kremenu Novo mesto, KZ Metlika,
govornici in sodelavki ge. Florjančičevi. Vsem in vsakomur še enkrat
iskrena hvala za njegov prispevek in zadnje spremstvo.

Sinovi z družinami

Novo mesto, 16.12. 1993

ZAHVALAV 84. letu starosti nas je zapustil naš dragi
mož, oče, tast, brat in stari oče**ANTON
ČINKOLE**

roj. 1910

iz Dol. Kronovega 14

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, do-
brim sosedom, ki so sočustvovali z nami, nam stali ob strani in pomaga-
li. Najlepša hvala Petrolu Otočec, Revozu Novo mesto in Temeljemu
sodišču Novo mesto. Posebej se zahvaljujemo g. župniku, pevčemu za
zapete žalostinke, Gasilskemu društvu Bela Cerkev, Zvezi borcev Bela
Cerkev ter osebu internega oddelka SB Novo mesto. Vsem še enkrat
iskrena hvala!

Vsi njegovi

4-SOBNO opremljeno stanovanje in
2-sobno neopremljeno stanovanje v No-
vem mestu oddam. Naslov v oglašnem
oddelku. 4539DVOBNOBNO STANOVANJE v
Novem mestu prodam ali zamenjam. ☎
26-939. 4541**STELSAT d.o.o.**
ANTENSKI SISTEMI
CPB13.68280 BRESTANJICA, (0608)70-465
SAT. ANTENE Z MONTAŽO ŽE ZA 439DEMnudi širok izbor raznovrst-
nih pijač, Goesser svetlo in
temno pivo, tople, hladne
sendviče ter hamburgerje.

Se priporočamo!

Delovni čas:

od ponedeljka do četrtega od 7.
do 22. urepetek, sobota od 7. do 24. ure
nedelja od 10. do 22. ure.**Veseli Božič
in srečno
novo leto 1994****ženitne ponudbe**ČE IŠČETE PARTNERJA za zakon-
sko zvezo ali trajno prijateljstvo, pokličite
ženitno svetovalnico »SREČA«, kjer so
storitve za ženske brezplačne: ☎ (061)
316-477, od 9. do 17. ure, sobota od 9. do
13. ure. 4401VABIMO VAS, da z nami preživite
najdaljšo noč v letu na silvestrovanju v pri-**POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE****Leopold Oklešen**
K Roku 77
Novo mestotel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239jetnem lokalu v bližini Dolenjskih Toplic.
☎ (061)316-477, od 9. do 17. ure, sobota
od 9. do 13. ure. Vaša svetovalnica
»SREČA«. 4402RAD BI SPOZNAL dekle, staro od
25 - 30 let, iz okolice Sevnice (ni pa po-
goj). Imam službo in majhno kmetijo. Po-
nudbe pod šifro: »SKUPAJ SILVES-
TRUJVA!«. 4531**NOGAVICE
ZA KRČNE ŽILE**

vseh kompresij in modelov

Nudimo tudi ortopedске
oporne in grelne izdelke za
hrbtenico, kolena, ramena,
gležnje ipd.**KRISTAL v zdravilišču
Šmarješke Toplice**tel. (068) 73-230, int. 419
42-318.

Delovni čas: od 13. do 18. ure.

**KOMISIJA ZA
RAZISKAVO POBOJEV
POZIVA NA POMOČ**SEVNICA - Komisija za raziskavo
povojnih množičnih pobojev, pravno
dvoimljivih procesov in drugih ne-
pravilnosti pri sevnški občinski sku-
pščini, ki ji predseduje Jožef Rutar,
njegov namestnik pa je Alfred Ze-
leznik, je letos raziskovala pobjo
"ustavev", pravzaprav zagrebških št-
udentov, v hudourniku pri Spodnjem
Vranju ob kamnolomu Log in izgi-
notjih mladih fantov iz okolice Čirni-
ka pred koncem vojne in po njej. Ko-
misija se zahvaljuje vodstvu skup-
ščine za pomoč pri delu, hkrati pa
prosi vse, ki bi lahko koristili pri nje-
nem delu, naj ji sporočijo vse podatke
in priskočijo na pomoč.

• prevozi pokojnikov — tudi iz tujine

• prodaja pogrebne materiala

• ureditve pokojnikov — tudi na domu

• urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki

• kompletne storitve pri pogrebi

• storitve v zvezi z upeljivostjo

• posredovanje venec in cvetja

• posojanje mrtvaškega odra, če kupte tudi
material

• uradno konkurenčne cene

• brezplačen prevoz do 20 km

• 10% popust ob takojšnjem plačilu

• možnost plačila na 3 črke ali 3 obroke

• pesek beli marmor za posip grobov in črna
zemlja**ZAHVALA**Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
V domu pa ostala je praznina
v naših srcih bolečina.V 73. letu starosti smo tragično izgubili ženo,
mamo in staro mamo**MARIJO
GOGNJAVEC**
roj. Zakrajšek

z Dol. Ponikev pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem,
kolektivu Mercator, VVO Trebnje in VVO Novo mesto, ki so sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter
pokojnico pospremili na zadnjo pot. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za
opravljen obred, govorniku in pevčemu.

Žaljujoči: vsi njeni

ZAHVALAPo kratkotrajni bolezni nas je v 72. letu staro-
sti zapustil naš ata in stari ata**JANEZ GRIL**
iz Dobindola 9Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste nam
v trenutkih žalosti stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in
našega ata spremili na njegovi zadnji poti. Posebej toplo se zahvaljuje-
mo Kužnikovim, Blatnikovim, Gasilskim društvom Dobindol, Uršna
sela, Dolenjske Toplice in Podturn, govornikom Marti in Branetu
Blatnik za besede slovesa, ZZB NOV Novo mesto, GG Podturn, OOS
Vežan les, Straža, za denarno pomoč Novolesu - predalom in ključav-
ničarstvu Bučar ter g. župniku za lep pogrebni obred.Žaljujoči: otroci Janez, Drago in Anica z družinami ter ostalo
sorodstvo

Mateja Udovč

Marsikdo se še spominja obetavne mladinke novomeške atletskega kluba, ki je pred leti kot za stavo zmagovala v tekih na dolge proge. Tedaj smo Mateja Udovč že kovali v zvezde, vendar se postavna Podgorca iz Crmošnjic pri Stopičah ni pustila zvesti na svoji življenjski poti. Res da ji je šport mnogo pomenil, vendar je vedno dajala prednost šoli. Ko je kljub napornemu in uspešnemu delu v atletiki s prav dobrim uspehom končala novomeško gimnazijo in se vpisala na Ekonomsko fakulteto v Ljubljani, zanjo nismo več veliko slišali, letos pa se je spet pojavila z naslovom državne prvakinje v teku na 3.000 m in vrsto uspešnih nastopov za državno reprezentanco.

"Študij je preveč pomembna stvar v življenju, da bi lahko tega. Prvi letnik je odločen, zato mi ni žal, da sem tedaj zanemarila atletske vadbo. Šele ko sem videla, da mi ekonomija leži in da se nimam česa bati, sem se vrnila na atletske staze. Ker imam šport v krvi - tudi prvo leto v Ljubljani sem veliko tekla, drsala, hodila na aerobiko, celo tenis sem poizkusila - sem ostala v dobri kondiciji in mi vrnitev v atletiko ni delala težav. Sedaj obiskujem četrti letnik ekonomske fakultete in čedalje bolj

spoznavam, da sem dobro izbrala svoj poklic. Prihodnje leto nameravam diplomirati, in sicer v začetku jeseni. Rada bi se zaposlila v Novem mestu. Če bi me vzeli v 'Krko', ki jo izmed dolenjskih podjetij najbolj cenim, bi z veseljem sprejela izziv, če pa službe ne bom dobila, bom nadaljevala študij ekonomije na osmi stopnji. Tudi v športu v letu 1994 načrtujem uspešno sezono. Rada bi ostala v državni reprezentanci, kjer bom imela v Javornikovi in Vivodovi hudi nasprotnici v teku na dolge proge, rada pa bi se poizkusila tudi v teku na 1.500, kjer gre vse skupaj precej hitreje in je tudi prej končano."

"Nisem si mislila, da me bodo Novomeščani izbrali za športnico leta, saj so bile letos zelo uspešne tudi druge športnice. Nalogo je velika spodbuda ne le zame, temveč tudi za novomeško atletiko, ki je letos pod pokroviteljstvom Tilie dobila nov zalet. Veliko zaslug za moj uspeh imajo vsi, ki so mi na športni poti stali ob strani. Ljubezen do športa mi je na stopiški osnovni šoli vsadila prof. Romana Tomšič, da sem se začela ukvarjati z atletiko, me je v drugem letniku gimnazije dokončno prepovorila prof. Cveta Falkner, moj prvi trener je bil prof. Mario Mohorovič, ki je bil tudi sam nekaj odličnih dolgoprogaš in je v Novem mestu ustvaril odlično ekipo tekačev na dolge proge. Danes izvrstno sodelujem z Matjažem Fabjanom, ki mi piše programe treningov, treniram pa največkrat sama, saj se zaradi študija v Ljubljani med tednom ne vracam domov. Tudi oče in mama sta me ves čas spodbujala, ob strani pa so mi stali še štirje bratje in sestra." je povedala vedno nasmejana športnica Novega mesta leta 1993.

IGOR VIDMAR

Škoda Dolenjskega lista v Tribuč

Končana je velika nagradna igra za stare in nove naročnike Dolenjskega lista - Računalnik je v množici izbral trinajsterico srečnih, med njimi najsrečnejšega Jožeta Hanova iz Tribuč pri Črnomlju, ki je zadel avto

NOVO MESTO - Pred tednom dni se je v prostorih gostišča na Loki odvijalo zadnje dejanje naše velike nagradne igre, namenjene našim zvestim naročnikom pa tudi tistim, ki so se v času trimesečne akcije kot novi naročniki priključili veliki družini Dolenjskega lista.

Natanko ob 13. uri je operater Franci Košiček sedel za računalnik, v katerem so bili zapisani vsi naročniki, ki so pravočasno plačali naročnino. V komisiji so bili: Anton Sporar, odvjetnik Dolenjskega lista, Majda Luzar kot vodja propagande Dolenjskega lista, Tatjana Kompan-Jankovič iz Novotehne, Marjetka Kavčič iz turistične agencije Mana in Boris Šepeta iz zavarovalnice Triglav. Zrebanje je bilo javno, zato se je z Loke že pred zrebanjem kar nekajkrat javil Lojze Bojanc iz Studia D, seveda pa so naši naročniki še posebej nestrno pričakovali zrebanje. Najprej je računalnik izžrebal nagrado za naše nove naročnike, zatem pa 12 nagrad za stare zveste naročnike. Čeprav so bile vse nagrade vabljive, je vsakdo pričakoval prvo nagrado avtomobil Škoda favorit LX, ki je bil izžreban čisto na koncu.

Največji srečnež je bil Jože Hanov

ŠTIRJE KOVAČI V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V soboto, 1. januarja, bo v hotelski restavraciji novoletni ples, na katerem bodo igrali Štirje Kovači. Vabljeni!

SILVESTROVANJE V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Na silvestrovo bo v gosteh Pri Špoljarju igral ansambel Francija Ocvirka, prvi dan novega leta pa ansambel Slavček! Vabljeni!

iz Tribuč 23 pri Črnomlju, ki je naš naročnik že natanko 28 let. Zanimivo

● Nagada za nove naročnike: Anica Voljč, Dednja vas 18, Pišcece, prejme pečnice za krušno peč ali kamin Pionirjeve Keramike. Nagrade za dolgoletne zveste naročnike: Anton Turk, Verdun 10, Novo mesto - 5 izpušnih cevi Avto-galanterije Novak; Drago Plut, Vojna vas 17, Črnomelj - uokvirjeno stensko ogledalo Gospodične iz Novega mesta; Vinko Plankar, Pod Trško goro 44, Novo mesto - namizni kalkulator Canon Biro elektronike; Marija Sinkovec, Brezovica 5, Kropa - motorno žago Alpina Agro Sejalca; Majda Gršič, Tanča Gora 46, Dragatuš - univerzalno centralno zaklepanje avta, darilo SPM Trade; Franc Mrvar, Dol. Zabukovje 6, Mokronog - avtoalarm z montažo SPM Trade; Polde Jurglič, Prelesje 21, Šentupert - bon za 20.000 tolarjev, darilo tehnične trgovine Tilia; Franc Kodrič, Dol. Podbočje 20 - kolo trgovine Smole; Polde Gašperič, Gor. Globodol 13, Mirna Peč - vikend paket za dve osebi, darilo agencije Mana; Boža Cvitkovič, Ulica talcev 12, Kostanjevica na Krki - pred sobo Alpines, darilo Dolenjskega lista; Ana Drobnič, Slomškova 7, Brežice - bon za 100.000 tolarjev, darilo trgovine PČP Pureber; Jože Hanov, Tribuč 23, Črnomelj - avto Škoda favorit z kasko zavarovanjem - darilo Novotehne in Zavarovalnice Triglav.

Nagrajenci lahko nagrade dvignejo osebno v podjetjih, ki so jih prispevala.

je, da so Hanovi v četrtek čisto pozabili na zrebanje. Oče Jože in sin sta

NA LOKI BO NOVOLETNO VESELO

NOVO MESTO - V gostišču Loka, ki si je v kratkem času pridobil sloves lokala, od koder gosti odhajajo res zadovoljni s postrežbo, bodo na novoletni dan, torek 1. januarja, pripravili veliki novoletni ples. Igral bo ansambel Metro, za jedajo in pijačo pa bodo poskrbeli prizadevni gostinci. Vabljeni, rezervacije na telefon Loke niso odveč!

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

gov telefonski priključek. Njegova številka 27-780 - menda dvojček - ima napako, da ima vedno zasedeno linijo. Tudi sami smo nekajkrat zavrteli to številko, pa je bila vedno zasedena. G. Ernest upa, da bodo številko zavrteli tudi na pošti in po dolgem času "navideznega dvojčka" odpravili.

Leopold Korenc iz Črnomlja nas je poklical v zvezi s certifikati. Pravi, da so ljudje čisto zmešani in ne vedo, za kaj bi jih lahko porabili. Našla so se že podjetja in obrtniki, ki lastnike prepričujejo, naj jih vložijo pri njih, Leopold pa meni, da bi Črnomlajci morali vlagati v domače delavnice in podjetja, še bolj prav pa bi bilo, da bi lastnike certifikatov poklicali na sestanek in jim razložili, kdaj in kam naj ta navidezni denar vložijo. J. P.

Prva je ljubezen do glasbe

Priljubljeni ansambel Fantje z vseh vetrov se že pripravlja na 15-letnico svojega delovanja - Pripravljajo novo, že 6. ploščo in kaseto - Za silvestrovo na Otočcu

NOVO MESTO - Ansambel Fantje z vseh vetrov je nekaj posebnega ne samo na Dolenjskem, ampak v Sloveniji sploh. Skoraj bil hlapček na prste ene roke lahko našli ansamble, ki so toliko časa skupaj in ki so ob tem tudi tako uspešni. Prihodnje leto bo namreč poteklo celih 15 let od ustanovitve tega ansambla, ki je, kot pove že ime zbral člane res z vseh vetrov, od belokranjskega Dragatuša, preko Novega mesta in Ljubljane do Borovnice in Rakeka. Fantje so v teh petnajstih letih postali že kar može in se na 15-letnico pripravljajo že sedaj, saj kaže tako lep jubilej tudi primerno proslaviti. Ta ansambel z najbolj stalno zasedbo na Dolenjskem bo počastil jubilej z izdajo nove CD plošče in kasete, izdal pa bo tudi kompilacijsko ploščo in kaseto z uspešnicami iz vseh petnajstih let; pod sponzorstvom Krkinih Zdravilišč je posnel na Otočcu, v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah ter na Trški gori tudi video kaseto.

"Ansambel je lažje ustanoviti kot ga obdržati skupaj, še posebej toliko časa," pravi vodja ansambla Frank Kramer. "Da ansambel obstane in dobro deluje, je med drugim potrebno prijateljstvo med člani, denar ne sme biti na prvem mestu, pač pa, ljubezen do glasbe." Fantje z vseh vetrov so v teh letih petkrat nastopili na festivalu domače zabavne glasbe v Števerjanu v Italiji in osvojili 6 prvih nagrad; za najboljšo izvedbo, melodijo, besedilo, vokalno izvedbo in 2 prvi nagradi občinstva. Na festivalu na Ptuj so v 4 nastopih dobili 1 srebrno in 3 zlate Orlejeve značke, imajo 4 zlate peteline z Lojtrce domačih, posneli so 5 plošč in kaset, od katerih so prve štiri že dosegle zlato naklado, peta, Na Trško goro, ki je izšla lani, pa je tudi na tej poti.

"V teh letih smo torej posneli 60 skladb, avtorji glasbe in besedil pa smo člani ansambla; glasbo v glavnem piše harmonikar Vlado Matkovič, največ besedil je napisal dru-

bila vse dopoldne na lovu, mama pa je doma ravno prebiral Dolenjca. Ko so se malo pred drugo uro vsi zbrali pri kosilu, je pritekel iz šole vnuk in kričal že pri vratih: "Škoda imamo, škoda!" Njegov oče je pogledal zaskrbljeno in takoj pomislil, da se je kaj slabega zgodilo. Kmalu je bil bolj veselega obraza, še posebej potem, ko so pričeli zvoniti telefoni in ko so čestitke deževale iz vseh strani. Po večkratnih poskusih smo po telefonu izvedeli, da se Hanovi v popolni zasedbi peljejo proti Novemu mestu. "Ne morem verjeti, da je res. Še nikoli nisem dobil nič zastonj, še

na navadnem gasilskem srečelovu sem po navadi ostal brez dobitka," je takoj po prihodu povedal naš nagrajenec Jože. Da je škoda njegova pa je dokončno verjel šele potem, ko je v rokah že držal vse dokumente avtomobila in ključ. Zena je bila bolj zgovorna in je povedala, da je Dolenjski list njihov najljubši časopis in da najraje bere rubriko Halo, tukaj je bralec Dolenjca! "Na Dolenjski list bo naša hiša naročena, dokler bo izhajal, in upam, da ga tudi naš mladi rod ne bo zatajil", je vsa srečna zatrevala.

J. PAVLIN

TRENUTEK, KI JE PRINESEL ŠKODO - Direktor prodaje avtomobilov pri podjetju Novotehna Stane Romih izbira srečnega lastnika avtomobila Škoda (slika zgoraj). Dobitnik prve nagrade velike nagradne akcije Dolenjskega lista Jože Hanov v družbi pokroviteljev in velikega dobitka.

STUDIO D
BEST NAJBOLEŠI

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado BARI KEK s Pluske. Nagrajenki čestitamo!

- Lestvica je ta teden takšna:
- (3) Ob sanjavi Krki - ANS. RUBIN
 - (1) Dober nasvet - ANS. MIRO KLINC
 - (2) Hej, sofer - ANS. VIGRED
 - (4) Novo življenje - ANS. PETRA FINKA
 - (8) Kaj mi nuca planinca - ANS. ROM POM POM
 - (9) Beli božič - ANS. HENČEK
 - (5) Klic kukavice - ANS. SIMONA LAGNARJA
 - (-) Se spominja življenja - SLOVENSKI ODMEV
 - (6) Lepote Slovenije - HMEJLJARSKI INSTR. KVINTET
 - (7) Vrt brez smeha - ANS. TONIJA VERDERBERJA

Predlog za prihodnji teden: Ur'ca zamujena - ANS. STOPAR

KUPON ŠT. 51 _____

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Mnogo očitkov na račun novomeške davkarije in odpisa obresti - Ga. Kukman je pohvalila solidno poslovanje Praktisa - V Novo mesto mestni promet - Certificati

Dežurni telefon je ta četrtek zvonil zaradi davkarije. Klicali so tisti, ki so prebrali dolg zapis pod naslovom "Odpisali smo le del odušerjenih obresti" in si tudi prek telefonskih žic hladijo jezo. Prvi je poklical Francelj iz Škojca in nas vprašal, kaj mislijo občinarji, da so "težkim" obrtnikom odpisali davke, reveži pa dobivajo vedno nove in večje položnice. Podobnega mnenja je bil tudi obrtnik Franc N. iz Črnomlja, ki je dejal, naj večni predsednik Boštjan Kovačič drugič odpise davke vsem, ne le nekaterim. Tudi F. N. iz Novega mesta je menil, da mora za to biti odgovorna tudi Primčeva. "Če se stvari ne bodo raziskale do konca, bo to še ena starih komunističnih metod. Tudi Dolenjski list ni naredil prav, da opravičuje te lumparije. Upajmo, da boste o tem še kaj napisali," je ostal oster bralec F. N.

Tudi četrti bralec se je oglasil zaradi davkov. Janez Zalokar iz Šentjerneja se jezi, zakaj mora plačati veliko dohodnino. Povedal je, da je delal celih 35 let in prejema 25.000 tolarjev pokojnine. Zakaj mora od tega plačati 10.000 tolarjev dohodnine, mu ni jasno. Meni, da je to narobe svet. Nekdo, ki ima 1.000 mark plače, dobi nazaj 30.000 tolarjev, reveži morajo pa plačevati. Prosi pristojne službe, da bi na javnem mestu pismeno odgovorile, zakaj je tako.

Gospa Kukmanova - za spremembo - ni izrekla kritičnih besed, temveč

je pohvalila podjetje Praktis iz Trebnjega in dala njegove šefe za vzor, kako naj se dela s strankami. Ob zadnjem snegu so se snežne verige tega proizvajalca poškodovale. Pogubilo so se posamezni deli, strgala se je žična vrv. Za manjkajoče in polomljene dele so zaprosili na upravi podjetja in pripisali, da bodo plačali po povzetju. Paket iz Trebnjega je prispel že čez dva dni. V njem ni nič manjkalo, pa tudi računa ni bilo.

Andrejo Lapajne iz Novega mesta tako kot mnoge Novomeščane moti neurejenost prometa v središču Novega mesta. Meni, da bi bila edina rešitev sedanje prometne zmede v tem, da bi uvedli mestni avtoBUS. Ta naj bi vozil krožno in ljudje bi se ga posluževali kot v drugih mestih, kjer imajo to že urejeno. Morda jo bo uslišal kateri od zasebnikov in se lotil tega posla s svojimi avtobusi ali morda s konjsko vprego, kar za turistično ponudbo mesta niti ne bi bilo slabo.

Marija iz Mirne Peči je pohvalila vse, ki se trudijo, da bi otroci po vsej novomeški občini dobili enako darilo. Prosila pa bi organizatorje, naj bi dedek Mraz na novoletnem kamionu ne obiskal otrok Mirne Peči čisto na koncu, kot dela vsako leto. Predlaga, da bi vrstni red obiska vsako leto malo zamenjali.

Ernest Peklar iz Šmihela bi rad delavce PTT podjetja še preka na opomnil, naj mu končno le uredijo nje-

MEDLE

NOVO MESTO, ŽABJA VAS 47, TEL./TAX: (068) 23-673

- ROLETE
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ZAVESE — PRALNE
- PROFILI ZA FASADE
- KOVINSKI IZDELKI
- LOPATE ZA SNEG
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI za rolete in žaluzije

Veseli Božič in srečno novo leto 1994

oddaji. Nastopili so tudi na RTV Barcelona in Berlin in nasploh precej nastopali tudi v tujini. "Kot rečeno, pripravljamo novo ploščo in kaseto, ki bo izšla prihodnje jesen ob 15-letnici ansambla. Do takrat bomo seveda še naprej nastopali na koncertih in plesnih prireditvah po vsej Sloveniji." No, za silvestrski in novoletni ples bodo Fantje z vseh vetrov, vsi dobri glasbeniki, ki se prav hitro v isti postavi "prelevijo" v plesno-zabavni ansambel, igrali v motelski restavraciji na Otočcu. A. B.

Fantje z vseh vetrov